

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

GUIDELINE FOR UTILIZATION OF EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE'S
STANDARD EVALUATION RESULT FOR QUALITY DEVELOPMENT IN THE ACADEMIC
AFFAIRS ADMINISTRATION

สิริธร ไหวพริบ

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปฏิญานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

GUIDELINE FOR UTILIZATION OF EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE'S
STANDARD EVALUATION RESULT FOR QUALITY DEVELOPMENT IN THE ACADEMIC
AFFAIRS ADMINISTRATION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Educational Measurement, Evaluation, and Research)
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ของ

สิริธร ไหวพริบ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา) (นาวาตรีหญิง ดร.หฤทัย อาจปรุ)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธาการ)

ชื่อเรื่อง	แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ผู้วิจัย	สิริธร ไหวพริบ
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีกา ตั้งประภา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ ดร. อองอาจ นัยพัฒน์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ฯ ที่พัฒนาขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน 5 ด้าน โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบการนำผลประเมินไปใช้ในแต่ละด้าน มีการดำเนินการทุกด้านอยู่ระหว่างร้อยละ 94 ถึง 100 2) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 2.1) วัตถุประสงค์ 2.2) หลักการตามการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization – Focused Evaluation) 2.3) กรอบแนวคิด 2.4) นิยามศัพท์เฉพาะ 2.5) กระบวนการใช้ผลพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ โดยใช้วงจร PDCA การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan) การดำเนินงานตามแผนการใช้ผลประเมิน (Do) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action) 2.6) ผู้ดำเนินการและบทบาท 2.7) เงื่อนไขและข้อจำกัด และ 3) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย พบว่า แนวทางมีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($MEAN=4.78, S.D.=.54$) และผลการตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า คุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($MEAN=4.69, S.D.=.61$)

คำสำคัญ : การใช้ผลการประเมิน, การพัฒนาคุณภาพ, การบริหารงานด้านวิชาการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Title	GUIDELINE FOR UTILIZATION OF EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE'S STANDARD EVALUATION RESULT FOR QUALITY DEVELOPMENT IN THE ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
Author	SIREETORN WAIPRIB
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Taviga Tungprapa
Co Advisor	Professor Dr. Ong-art Naiyapatana

The purpose of this research was to develop a guideline for utilization of Educational Service Area Office 's Standard evaluation result for quality development the academic affairs administration. The research was divided into 3 phases: Phase One, to study on the implementation of Educational Service Area Office 's Standard evaluation results to improve academic administration; Phase Two, to develop guideline for the utilization of the standard Educational Service Area Office evaluation results for quality development of the academic affairs administration; and Phase Three, to examine the guidelines for quality development of the academic affairs administration. The target groups in this research: (1) executives and educational staff at the Educational Service Area Office; (2) experts and executives of the Office of the Basic Education Commission. The research instruments were an interview and a questionnaire. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation statistics, and content analysis. The research findings were as follows: (1) the implementation of the standard evaluation results improved the quality of academic administration in five aspects by a Deming circle (PDCA) as a framework between 94% and 100%; (2) guidelines for utilization of the standard evaluation and the results of the Educational Service Area Office for quality development of academic affairs administration, consisting of seven components: (2.1) Objectives; (2.2) principles of analysis of stakeholders to benefit from assessment results and set goals for utilizing evaluation results and interpreting; (2.3) conceptual framework; (2.4) definitions of terminology; (2.5) the process is planning the use of assessment results (Plan), implementation of the evaluation results (Do), assessment of the quality of evaluation results (Check), improvements quality (Action); (2.6) stakeholders and roles; and (2.7) conditions and limitations; (3) the quality assessment of guidelines for utilization of evaluation results of the Educational Service Area Office found the utility, feasibility, propriety, accuracy, and evaluation accountability were at the highest level.

Keyword : Utilization of evaluation results, Quality development, Academic affairs, Educational Service Area Office

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตากรูณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้สละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความรู้และชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้ปริญญานิพนธ์นี้มีความถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ นาวาตรีหญิง ดร. หฤทัย อาจปรุ ประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธากกร กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ รวมถึงคณะกรรมการสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำงานปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาและจรรยาบรรณ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการทำเล่มปริญญานิพนธ์ให้สมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด ขอขอบพระคุณคณะผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่ม

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและครอบครัวของผู้วิจัย ผู้เป็นแรงใจสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์นี้จนสำเร็จ และขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จนเล่มปริญญานิพนธ์นี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

สิริธร ไหวพริบ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	12
ภูมิหลัง	12
คำถามการวิจัย.....	17
ความมุ่งหมายของการวิจัย	17
ความสำคัญของการวิจัย	18
ขอบเขตของการวิจัย	18
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	21
กรอบแนวคิดการวิจัย	23
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
1. การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	27
1.1 ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	27
1.2 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	29
1.3 การบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	37
1.4 การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	41
2. มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	44

2.1 ที่มาและความสำคัญของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	44
2.2 องค์ประกอบของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	45
3. การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน	55
3.1 ความหมายของการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน	55
3.2 ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน	57
3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน.....	63
3.4 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในการพัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อ พัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	67
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	76
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
รูปแบบของการวิจัย	83
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	88
1.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย.....	88
1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	91
1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	92
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	92
2.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย.....	92
2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	95
2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	95

ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	96
3.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย.....	96
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	97
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	98
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	99
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	122
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	152
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	157
สรุปผลการวิจัย.....	159
การอภิปรายผล	162
ข้อเสนอแนะ	164
บรรณานุกรม	167
ภาคผนวก.....	171
ประวัติผู้เขียน.....	218

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงมาตรฐานการประเมินอภิมานสำหรับการประเมินโครงการ (Program Evaluation Meta-evaluation Checklist)	74
ตาราง 2 แสดงการสรุปวิธีดำเนินการวิจัย.....	85
ตาราง 3 แสดงจำนวนและตำแหน่งของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยระยะที่ 2	93
ตาราง 4 การแจกแจงความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	100
ตาราง 5 การแจกแจงความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)	101
ตาราง 6 แสดงความเชื่อมโยงของกรอบการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ	103
ตาราง 7 แสดงสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการรายด้าน และกลุ่มผู้ใช้	104
ตาราง 9 แสดงความเชื่อมโยงการบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	131

สารบัญรูปร่าง

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	26
ภาพประกอบ 2 แสดงเส้นทางการใช้ผลการประเมิน และผลกระทบของการประเมิน	56
ภาพประกอบ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมิน การใช้ผลการประเมิน และผลกระทบของการประเมิน	60
ภาพประกอบ 4 แสดงโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน	66
ภาพประกอบ 5 แสดงวงจรการบริหารงาน	70
ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	84
ภาพประกอบ 7 แสดงการบูรณาการแนวความคิด ผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ และความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	135
ภาพประกอบ 8 แสดง (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	136
ภาพประกอบ 9 กรอบแนวคิดกระบวนการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ	139
ภาพประกอบ 9 กรอบแนวคิดกระบวนการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ	205

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การติดตามและประเมินผลเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน โดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ว่ามีมากน้อยเพียงใด การติดตามและประเมินผลจึงเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำคัญอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสถาบัน หน่วยงาน และองค์การ (Anderson และ Bell, 1978, อ้างถึงใน นิศา ชูโต, 2538) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลกระทบของโครงการเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในฐานะเป็นวิธีที่นำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและการปรับปรุงโครงการในอนาคต การประเมินผลจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ มากกว่าการสร้างทฤษฎีสำหรับอธิบายปรากฏการณ์ ถึงแม้ว่าการประเมินผลจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการประเมินเกิดขึ้นสมควรอย่างยิ่งที่จะได้นำผลการประเมินนั้นไปใช้ประโยชน์ เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวและสิ้นเปลืองทรัพยากรต่างๆ (Weiss, 1973, อ้างถึงใน เกษม ศิริสุขโขดม, 2550)

การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) เป็นรูปแบบการประเมินในยุคปัจจุบันที่สนใจต่อการผสมผสานวิถีและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) พัฒนาขึ้นโดยแพทตัน (M. Q. Patton, 2012) เพื่อลดช่องว่างที่เกิดขึ้นในกระบวนการประเมิน โดยเฉพาะในประเด็นที่มักจะได้รับพิจารณาว่าประเมินแล้วไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้หรือผู้บริหารมองว่าผลการประเมินไม่ตรงกับความต้องการในการใช้ประกอบการตัดสินใจ แนวคิดดังกล่าวจึงช่วยสนับสนุนการเรียนรู้และความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการและผลจากการประเมินที่เกิดขึ้นจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการวางแผนหรือปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการของหน่วยงานระดับนโยบายจึงมีความจำเป็นในการใช้ผลการประเมินเป็นสารสนเทศสำคัญเพื่อการออกแบบ วางแผนนโยบาย และสะท้อนให้เห็นถึงประเด็นปัญหาหรือข้อจำกัดในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม การบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนการประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับอันจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด รวมทั้งมีข้อจำกัดหรือปัญหาในเรื่องใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และจะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นเมื่อผลการประเมินนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงใน

การกำหนดทิศทางการดำเนินงาน ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยในระยะแรกนั้น เกิดขึ้นตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปยังระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความสำคัญในฐานะหน่วยงานการศึกษาที่ต้องนำนโยบายการจัดการศึกษาจากส่วนกลางสู่หน่วยปฏิบัติ ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนางานด้านวิชาการ และจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาที่จะนำไปสู่ผลผลิตซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ตามที่กิติมา ปรีดีติติก (2532) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการงานวิชาการมีความสำคัญอย่างมากต่อหน่วยงานการศึกษาหรือสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของงานวิชาการก็คือการสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติที่ต้องการ งานวิชาการจึงเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและความมั่นคงของชาติ อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) จะเห็นได้ว่างานอื่น ๆ เช่น งานธุรการ งานบุคคล งานอาคารสถานที่ เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการทั้งสิ้น หน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อปัจจัยคุณภาพของผลผลิต (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546) ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงอยู่ที่การบริหารงานวิชาการเป็นสำคัญ โดยการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความแตกต่าง

จากการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นหน่วยงานสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่กำกับ ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนระหว่างคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับคณะกรรมการสถานศึกษาให้ดำเนินงานตามนโยบายและแผนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน รวมทั้งมีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (สุวิมล เขียวแก้ว, 2545) ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้องกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ โดยมีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มงาน คือศึกษานิเทศก์ ผู้ทำหน้าที่นิเทศ แนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการสำหรับผู้บริหาร มีทักษะในการวิจัยเชิงประเมินนโยบาย แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ สามารถใช้การประเมินเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และชี้แนะจุดเด่น จุดอ่อน หรือสิ่งที่ควรปรับปรุงในโครงการหรือปฏิบัติการใด ๆ ของหน่วยงานที่สังกัด

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบัน พบว่า เป็นการดำเนินงานตามข้อกำหนดเชิงหลักการเพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นมาตรฐานเดียวกัน ด้วยการนำเอาข้อกฎหมายมาตีความ แยกย่อย และเพิ่มเติมรายละเอียด โดยผู้ดำเนินการและประกาศใช้เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของภาครัฐ หากแต่ไม่พบหลักฐานของที่มาที่เกิดจากการรวบรวมการปฏิบัติจากงานวิจัย ผู้ปฏิบัติ หรือภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมากกว่าในปัจจุบัน กล่าวคือ องค์ความรู้ที่สามารถใช้ได้จริงในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการมีอยู่น้อยมาก โดยเฉพาะวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานแต่ละแห่ง (โชติก บัญญาวรานันท์, 2556) ผิดกับความสำคัญของการใช้ประโยชน์สารสนเทศการประเมิน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการศึกษาเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่สามารถเป็นไปได้ในสภาพบริบทจริง และจะก่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นข้อกำหนดและแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา และมีการทบทวนปรับปรุง พัฒนา ในปี พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2560 ตามลำดับ เพื่อให้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจน ครอบคลุม สอดคล้องกับภารกิจ นโยบาย และแนวทางการกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 รวมทั้งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประเมินตนเอง เพื่อพัฒนางานการบริหารและการจัดการศึกษา และได้รับการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาตามมาตรฐานดังกล่าวด้วย โดยแบ่งเป็นมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นหลักการสร้างและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ และการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสู่เป้าหมาย มาตรฐานที่ 2 เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 เป็นผลของการบริหารและการจัดการศึกษาตามบทบาทและภารกิจ ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สูญเปล่า และก่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างเหมาะสม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน เพื่อให้ผลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินนั้นสามารถใช้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนในการทำงาน โดยต้องนำผลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาประกอบกับการวางแผน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของนโยบายหรือการปฏิบัติงาน ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินงาน หรือการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ก่อให้เกิดวงจรการทำงานเชิงคุณภาพเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (ศิริวัฒน์ วรรณาม , 2540, 135)

อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการติดตามและประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในระยะที่ผ่านมา พบว่ายังไม่ปรากฏข้อมูลที่แสดงถึงการใช้ประโยชน์สารสนเทศจากการติดตามและประเมินผลอย่างประจักษ์ชัด หรือการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงาน ปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารจัดการ หรือพัฒนาการปฏิบัติงานของหน่วยงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ขณะเดียวกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพยายามจะผลักดันการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและขยายวงกว้างมากขึ้น ทั้งสถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล แต่ในมิติของ

การปฏิบัติยังพบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเรื่องการประกันคุณภาพ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลจากการประเมิน (จำรัส นองมาก, 2545) ปัจจัยผู้ใช้ผลการประเมินที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ ทักษะในการนำเสนอสารสนเทศจากการประเมินไปใช้ และทัศนคติต่อการประเมินย่อมส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Beyer และ Trice, 1982) รวมทั้งงานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาการใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ไม่ใช่ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสภาพปัจจุบัน และอุปสรรค ปัญหาในการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงยังไม่ชัดเจน

ดังนั้น จากประเด็นปัญหาที่พบในปัจจุบันและเพื่อต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในประเด็นการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเกิดจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากผู้บริหารและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้และนำองค์ความรู้ดังกล่าวมาพัฒนาเป็นแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งถือเป็นการแก้ปัญหาให้การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นให้มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และให้เกิดแนวปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลมากกว่าในปัจจุบัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินไปใช้โดยการบูรณาการแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ของ ดร.เอ็ดวาร์ด เดมมิง (Deming, 1986) มาใช้เป็นกรอบของแนวทางการใช้ผลการประเมิน โดยวงจรคุณภาพเดมมิงเอื้อให้เกิดการใช้ผลการประเมินแบบไม่แยกส่วน เป็นระบบที่สามารถกลืนอยู่กับการทำงานปกติเป็นกระบวนการที่ทำความคุ้นเคยกับการวางแผนและการนำแผนไปปฏิบัติในการบริหารงานด้านวิชาการ รวมทั้งมีขั้นตอนการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อสะท้อนภาพของผลการดำเนินงานของหน่วยงาน และสามารถนำข้อบกพร่องมาวางแผนแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้แนวทางการใช้ผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาได้ในสภาพบริบทจริง มีความเหมาะสม เป็นไปได้ และมีประโยชน์ในทางการพัฒนาแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง จึงสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานของการประเมินที่พัฒนาโดย The Committee on Standards for Education Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam, 2018, อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์เพื่อการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน

คำถามการวิจัย

1. สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอย่างไร
3. คุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะทำให้ได้ แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นสารสนเทศที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นทิศทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ การกำหนดกลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยมีกระบวนการอย่างเป็นระบบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานระดับนโยบายสามารถนำผลการวิจัยและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้ประโยชน์ผลประเมินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาการติดตาม ประเมินผล การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นำสู่ผลการประเมินที่มีคุณภาพ สามารถใช้ประโยชน์ผลการประเมินในการพัฒนาการดำเนินงานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างแท้จริง

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยกรอบในการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาการใช้ประโยชน์ผลการประเมินใน 4 ประเภท ได้แก่ 1) การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) 2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) (Alkin, et. al., 1979; Weiss, 1980; Alkin & Dailak, 1985; Cousin & Leithwood, 1986; Greene, 1988; Owen. et. al., 1986; Patton, 1997; Preskill & Caracelli, 2003 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562) ในการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกรอบวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้าน

วิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศและประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกรอบในการพัฒนาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) (Patton, 1997) ผสานกับวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle) ของ ดร.เอ็ดวาร์ดเดมมิ่ง (Deming, 1986) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) 2) การใช้ผลประเมิน (Do : D) 3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A) ทั้งนี้ การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น มีขอบเขตของการบริหารจัดการงานด้านวิชาการครอบคลุมการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น ไม่รวมถึงการบริหารจัดการงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมิน 5 มาตรฐาน ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2018 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562, 175-178) ได้แก่ 1) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) 2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) 3) ด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) 4) ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) และ 5) ด้านความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน (Evaluation Accountability Standards) ของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 225 เขต ซึ่งได้รับการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

2.1 การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกลุ่มเป้าหมายตามวิธีการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.1 กลุ่มเป้าหมายในการสำรวจ จำนวน 150 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 75 เขต เขตละ 2 คน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 75 คน

2)ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 75 คน

2.1.2 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์กลุ่ม จำนวน 8 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 เขต เขตละ 2 คน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน

2) ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 1 คน

2.2 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

2.3 การวิจัยระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 เขต จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

2.3.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 คน จำนวน 2 คน

2.3.2 ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เขตละ 3 คน จำนวน 6 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร / ประเด็นที่ศึกษา

3.1 สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการนำผลประเมินไปใช้ หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกรอบวงจรคุณภาพ PDCA โดยแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการรับรู้สภาพปัญหาการดำเนินงาน ทำความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความกระจ่างในสิ่งที่ประเมิน โดยผลการประเมินมีอิทธิพลต่อความคิดหรือวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร แต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจหรือส่งผลกระทบต่อในเชิงปฏิบัติโดยตรง

1.2 การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นเหตุผลสนับสนุนหรือยืนยันผลของการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่เกิดขึ้นก่อนหน้า หรือนำมาใช้ยืนยันการตัดสินใจของผู้บริหาร

1.3 การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานที่ส่งเสริมนโยบายการบริหารของผู้บริหาร หรือเป็นเครื่องช่วยในการกำกับติดตามและควบคุมแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม

1.4 การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จาก ข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการ แก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้บริหารใช้ผลประเมินประกอบการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง นโยบาย แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ขยายโครงการ ยุติโครงการ เป็นต้น ตลอดจนการ เปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทั้งมิติของทัศนคติ วิธีการ ดำเนินงาน และวัฒนธรรมองค์กร

2. แนวทางการนำผลประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง แนวทางการใช้ประโยชน์ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นในการประเมินผลการบริหารและการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้าน วิชาการ ตามแนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตอบสนองต่อความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกระบวนการใช้ผลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามวงจร คุณภาพ PDCA คือ การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan) การใช้ผลการประเมิน (Do) การ ประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action) ประกอบกับการกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการและบทบาท ตลอดจนเงื่อนไขและ ข้อจำกัดในการดำเนินการตามแนวทาง

3. มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ. 2560 แนวทางกลางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งใช้เป็นฐานใน การบริหารและการจัดการศึกษาและเป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการดำเนินงานของ หน่วยงาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็น เลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผล การบริหารและการจัดการศึกษา

4. การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง กระบวนการ บริหารและการจัดการศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งผลการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และ ประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

5. การตรวจสอบคุณภาพของแนวทาง หมายถึง การพิจารณาคุณภาพของแนวทาง การนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน

ด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามสภาพบริบทจริงหรือไม่ โดยพิจารณาตามมาตรฐานของการประเมินของสตฟเฟิลปีมและคณะ (The Committee on Standards for Education Evaluation) ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ดังนี้

5.1 ความเป็นประโยชน์ หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นตรงตามความต้องการใช้สารสนเทศของผู้บริหาร บุคลากรทางศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นทิศทางการกำหนดนโยบาย การวางแผน และเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.2 ความเป็นไปได้ หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สามารถปฏิบัติได้ นำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จริง และได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร บุคลากรทางศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

5.3 ความเหมาะสม หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย นโยบาย หลักการ การบริหารจัดการ และสภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.4 ความถูกต้อง หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง ชัดเจน ตรงตามข้อค้นพบ สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.5 ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นตระหนักถึงความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

เพื่อแสดงให้เห็นภาพรวมในการดำเนินการวิจัยเรื่อง แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้โดยการบูรณาการกรอบต่างๆ ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลักษณะการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินไปใช้ และคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ระบุไว้ในประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยมุ่งศึกษางานในบทบาทของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สภาพการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะการใช้ผลการประเมินจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการและนักประเมิน แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) 2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) 3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) และ 4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) (Alkin, et. al., 1979; Weiss, 1980; Alkin & Dailak, 1985; Cousin & Leithwood, 1986; Greene, 1988; Owen. et. al., 1986; Patton, 1997; Preskill & Caracelli, 2003 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562)

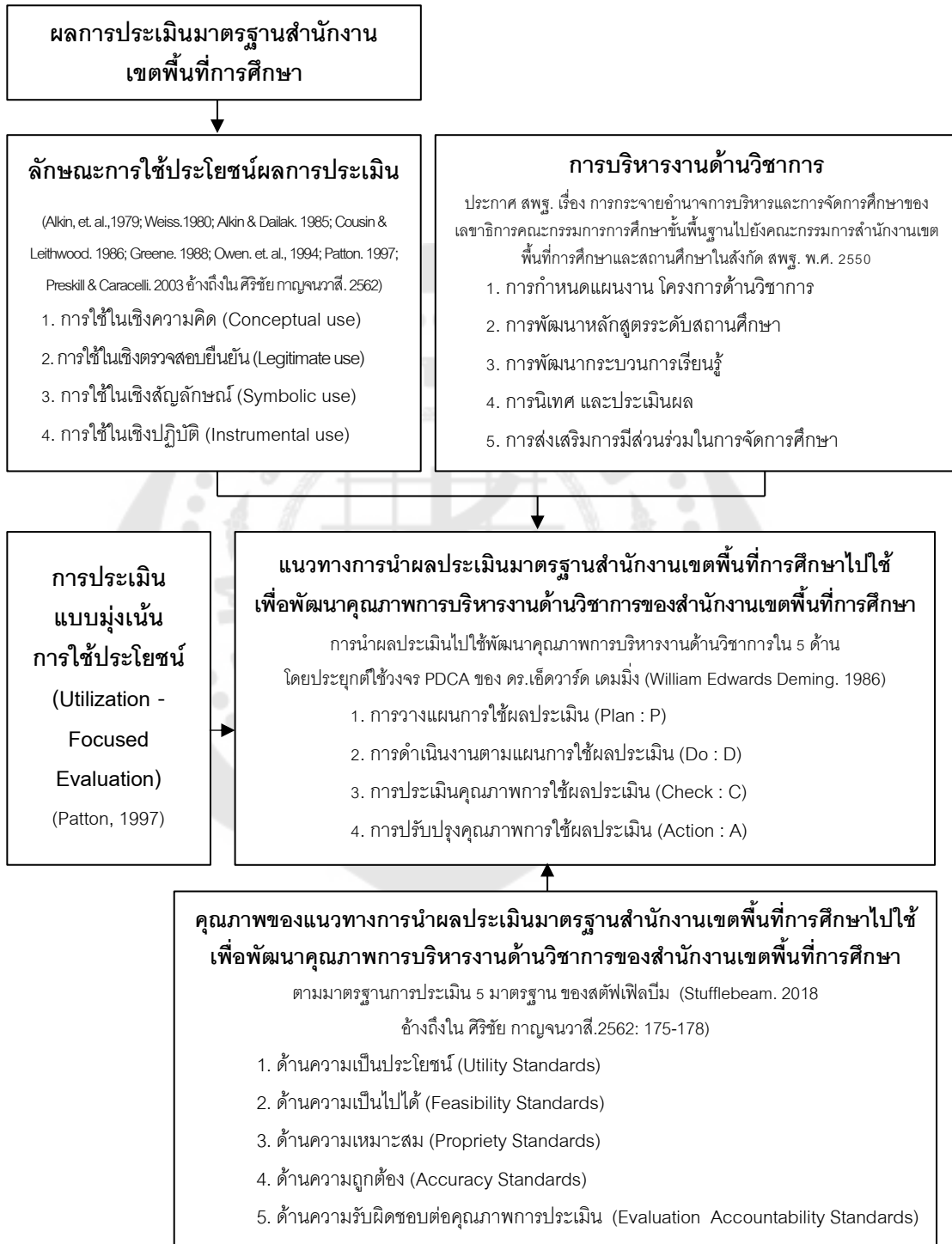
การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกรอบในการพัฒนาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) (Patton, 1997) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนหรือปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นกระบวนการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผสานกับวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle) ของ ดร.เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง (Deming, 1986) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) 2) การใช้ผลประเมิน (Do : D) 3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A) ทั้งนี้ การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานั้น มีขอบเขตของการบริหารจัดการงานด้านวิชาการครอบคลุมการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น ไม่รวมถึงการบริหารจัดการงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

คุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ประยุกต์ใช้

มาตรฐานการประเมิน 5 มาตรฐาน ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2018, อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562) ได้แก่ 1) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) 2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) 3) ด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) 4) ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) และ 5) ด้านความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน (Evaluation Accountability Standards) ของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

1. การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.1 ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.2 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.3 การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.4 การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 2.1 ที่มาและความสำคัญของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 2.2 องค์ประกอบของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน
 - 3.1 ความหมายของการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน
 - 3.2 ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน
 - 3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน
 - 3.4 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในการพัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ปรากฏขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 (2562) มาตรา 9 (2) ระบุว่า การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะต้องนำแนวคิดเรื่องเขตพื้นที่การศึกษาไปปฏิบัติจึงกำหนดให้มีการเตรียมการในการบริหารจัดการโดยยึดเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาใน

ส่วนกลาง อย่างกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาระดับต่างๆ จึงทำหน้าที่เป็นฝ่ายกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐาน ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการจัดบริการทางการศึกษา ส่วนการจัดบริการทางการศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา นอกจากนี้ มาตรา 37 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสม ด้านอื่นด้วย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาในระยะแรกกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต และต่อมาเมื่อ 14 มีนาคม พ.ศ. 2550 ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติมในพื้นที่เฉพาะกิจ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จังหวัดละ 1 เขต จำนวนเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเป็น 178 เขต เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2551 ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติมอีกครั้งใน 7 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงใหม่ ปราจีนบุรี มหาสารคาม เลย พัทลุง และอุทัยธานี จังหวัดละ 1 เขต ทำให้จำนวนเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเป็น 185 เขต และเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต และเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต

และปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2564 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา, 2564) เพื่อเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาให้กลายเป็นจำนวน 62 เขต ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ตั้งอยู่ตามการกำหนดเขตพื้นที่ศึกษาดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย โดยมีจำนวนทั้งหมด 245 แห่ง กระจายอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

เนื่องจากภารกิจนี้ศึกษาการนำผลประเมินตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมายตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดิม จำนวน 225 เขต แบ่งเป็น สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต ซึ่งได้รับการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)

1.2 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งอาศัยความตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 (2562) มาตรา 38 ระบุว่าในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรา 39 ระบุว่า ให้กระทรวง กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงาน บุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 (2562) มาตรา 34 ได้กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและ ความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งขนาดของสถานศึกษา และหน่วยงานด้านการศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ พร้อมทั้งกำกับ ตรวจสอบ และควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานเหล่านี้

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับกับสถานศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

4. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาใน เขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรในการจัดการและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา ธุรกิจ และ สถาบันอื่น ๆ ที่จัดการเรียนการสอนที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการ และประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาใน เขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสานและส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการหลัก คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประดับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่ การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจการอื่น ๆ ในด้านการศึกษาที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา พ.ศ. 2550 (2550) อาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในการกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านวิชาการ
 - 1.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำแนะนำในการพัฒนาสาระหลักสูตร ทำองถิ่น
 - 1.2 การวางแผนงานในด้านวิชาการ
 - 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.6 การวัดและประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้
 - 1.9 การนิเทศการจัดการเรียนการสอน
 - 1.10 การแนะแนว
 - 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.12 การส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน
 - 1.13 การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น
 - 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และภาคธุรกิจ และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา
 - 1.15 การกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.16 การคัดเลือกหนังสือเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 - 1.17 การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการศึกษา
2. ด้านงบประมาณ
- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรโดยตรงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - 2.4 การขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - 2.5 การจัดทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 2.6 การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานการใช้งบประมาณ
 - 2.7 การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
 - 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา
 - 2.9 การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.10 การจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 2.11 การวางแผนการจัดหาพัสดุ

2.12 การจัดทำรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง
ที่ใช้เงินงบประมาณ เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศในการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์

2.15 การดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

2.16 การดำเนินการเพื่อได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับ การจัดเก็บ และการจ่ายเงิน

2.19 การนำส่งเงินเข้าคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำและจัดหาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 การวางแผนกำลังคน

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.5 ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภทที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 มาตรการทางวินัยและบทลงโทษ

3.9 การออกคำสั่งพักราชการและคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการลงโทษทางวินัยและบทลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องเรียน

3.12 การลาออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้คำแนะนำในการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะทางการศึกษาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.16 การเลื่อนตำแหน่งและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับรองใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.20 การดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 การพัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่าย

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารสถานศึกษา

4.4 การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานด้านธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

4.10 การจัดทำสำมะโนนักเรียน

4.11 การกำหนดแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนและสร้างโอกาสทางการศึกษา

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรทางการศึกษา

4.15 การดำเนินงานส่งเสริมกิจการนักศึกษา

4.16 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษา

4.17 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.18 การประสานการทำงานกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

4.19 การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.20 การจัดระบบการควบคุมภายใน

4.21 การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการลงโทษนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ออกประกาศ เรื่อง การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยัง คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยอาศัยอำนาจของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ในทางปฏิบัติและเป็นแนวทางในการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด ซึ่งกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาแบ่งตามงาน 4 ด้าน สอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ด้านวิชาการ

1.1 การพัฒนา หรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำแนะนำในการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานวิชาการ

1.3 การพัฒนาหลักสูตร

1.4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.6 การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

1.7 การนิเทศการจัดการศึกษา

1.8 การแนะแนว

1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.10 การส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน

1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา

1.13 กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

1.14 การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรโดยตรงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การจัดทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การติดตาม ตรวจสอบ และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา

2.9 การปฏิบัติหน้าที่อื่นใดที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนการจัดหาพัสดุ

2.12 การจัดทำรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ที่ใช้เงินงบประมาณ เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศในการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์

2.15 การดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

2.16 การดำเนินการเพื่อได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับ การจัดเก็บ และการจ่ายเงิน

2.19 การนำส่งเงินเข้าคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำและจัดหาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 การวางแผนกำลังคน

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.5 ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภทที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 มาตรการทางวินัยและบทลงโทษ

3.9 การออกคำสั่งพักราชการและคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการลงโทษทางวินัยและบทลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องเรียน

3.12 การลาออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้คำแนะนำในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะทางการศึกษาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.16 การเลื่อนตำแหน่งและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับรองใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.20 การดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการบริหารทั่วไป

- 4.1 การพัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่าย
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา
- 4.3 การวางแผนการบริหารสถานศึกษา
- 4.4 การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานด้านธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 4.11 การกำหนดแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนและสร้างโอกาสทางการศึกษา
- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- 4.14 การระดมทรัพยากรทางการศึกษา
- 4.15 การดำเนินงานส่งเสริมกิจการนักศึกษา
- 4.16 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษา
- 4.17 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.18 การประสานการทำงานกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
- 4.19 การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 4.20 การจัดระบบการควบคุมภายใน
- 4.21 การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ

1.3 การบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น งานวิจัยนี้มุ่งเจาะจงเฉพาะการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และ

วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550, 2550; พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2562) ได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาใน 17 เรื่อง ดังนี้

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นในการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

2. การวางแผนงานวิชาการ

3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา.

6. การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้

7. การนิเทศการสอน

8. การแนะแนว

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

10. ส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน

11. การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน

สถาบัน และสถานศึกษาอื่น

13. กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

14. การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีช่วยจัดการศึกษา

15 การวางระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีช่วยการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ออกประกาศ เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยอาศัยอำนาจตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ

กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในงานด้านวิชาการตามที่กฎหมายกำหนดใน 14 เรื่อง ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนว
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
10. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
13. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
14. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ระบุว่า การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยการพัฒนากรอบหลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง กระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลิต พัฒนาสื่อการเรียนรู้ เครื่องมือ

อุปการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การวัด ประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา จัดทำกรวิจัยเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนางาน วิชาการ พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง

จากอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการดังที่กล่าวไว้ข้างต้น และตามที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ระบุให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นอยู่กับประกาศกำหนดขอบเขตวิธีการปฏิบัติงาน โดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบอำนาจสามารถปฏิบัติงานได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบเนื้อหาการบริหารและการจัดการศึกษาด้าน วิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ระบุไว้ในประกาศสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยมีศึกษางาน ในบทบาทของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่

- 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานวิชาการ 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 6) การนิเทศการสอน
- 7) การพัฒนาระบบและมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในการศึกษา 8) การส่งเสริมชุมชนด้าน วิชาการ ความเข้มแข็ง 9) ประสานการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 10) กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าวออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนา หลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้นำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความ เหมาะสมและความสอดคล้องของการระบุด้านงานวิชาการก่อนปรับแก้และนำมาใช้กำหนดเป็น กรอบแนวคิด

1.4 การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 (2561) กำหนดส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มงานอำนวยการ
2. กลุ่มงานนโยบายและแผน
3. กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
4. กลุ่มงานบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
5. กลุ่มงานบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน
10. กลุ่มงานกฎหมายและคดีกฎหมาย

และกำหนดให้ส่วนราชการของสำนักงานเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กลุ่มงานอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) งานบริหารงานเอกสารของสำนักงานเขตบริการการศึกษา 2) งานอำนวยความสะดวก 3) งานบริหารจัดการอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ 4) งานจัดระบบบริหารงานควบคุมภายในและพัฒนางานองค์กร 5) งานประชาสัมพันธ์ 6) งานประสานงาน การดำเนินการระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา 7) การเลือกตั้งและการเลือกกรรมการและอนุกรรมการ 8) ประสานและส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่ได้ทำหน้าที่ใดในส่วนราชการใดเป็นการเฉพาะ 10) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนหลักสูตร แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) วิเคราะห์การจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุนสถานศึกษาทั่วไปและรายงานการจัดสรรงบประมาณ 3) ทบทวน ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและการปฏิบัติตามนโยบายและแผน 4) ทำการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลการจัดตั้ง ยุบ รวม ยุบ และโอน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล 2) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา 3) ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา 4) ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน 2) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี 3) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ 4) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์ 5) ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุและงานบริหารสินทรัพย์ 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ 3) วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ 6) จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ 7) ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่างๆการออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ 8) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ 9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง 2) ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน 3) ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ 4) ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือ

ปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศหรือต่างประเทศ 6) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ 2) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อการพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัด และการประเมินผลการศึกษา 4) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐาน การศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา 5) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา 6) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนา สื่อนวัตกรรมกรณีพิเศษทางการศึกษา 7) ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา 8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา 2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 3) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน สังกัดอื่น 4) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้อง กับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา 5) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ 6) ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาดเนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น 7) ส่งเสริม สนับสนุนการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา 8) ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาไรใช้สารเสพติด และส่งเสริม ป้องกันแก้ไขและคุ้มครองความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 9) ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์ 10) ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการ วัฒนธรรม 11) ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น 12) ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13) ปฏิบัติงาน ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. หน่วยตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน 2) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด 3) ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง 4) ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

จากการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มงานที่มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมการบริหารงานด้านวิชาการ 3 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาและกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้องกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ โดยมีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มงาน คือศึกษานิเทศก์ ผู้ทำหน้าที่นิเทศ แนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการสำหรับผู้บริหาร มีทักษะในการวิจัยเชิงประเมินนโยบาย แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ สามารถใช้การประเมินเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และชี้แนะจุดเด่น จุดอ่อน หรือสิ่งที่ควรปรับปรุงในโครงการหรือปฏิบัติการใดๆ ของหน่วยงานที่สังกัด

2. มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 ที่มาและความสำคัญของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 (2562) ระบุให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาภายใต้การกำกับ ดูแล ในปี พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้น เพื่อเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นฐานในการจัดการศึกษา และใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล และประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้มาตรฐานในการประเมินตนเอง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นเครื่องมือ

ในการติดตามและพัฒนาผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต่อมาได้มีการ ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนามาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในปี พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2560 ตามลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูป การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและบทบาทภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้ประเมินตนเองในการพัฒนาการบริหารและ การจัดการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรอบความคิดในการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐาน การกำหนดกรอบความคิดในการ ทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ได้ศึกษาเอกสารและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบในการทบทวนและปรับปรุง เช่น พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แนวทางการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 การปฏิรูป การศึกษาในปัจจุบัน การวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากปีที่ผ่านมา และการวิเคราะห์และสังเคราะห์แบบสอบถาม ข้อคิดเห็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2557 เป็นต้น

2.2 องค์ประกอบของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ 56 ประเด็นการพิจารณา แยกเป็นรายมาตรฐาน ดังนี้

2.2.1 มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง การดำเนินงานของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นหลักการสร้างและพัฒนากระบวนการ บริหารจัดการที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งการ เรียนรู้ การกระจายอำนาจและการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารและ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ 14 ประเด็นการพิจารณา

2.2.1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี

การบริหารจัดการที่ดี หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการนำองค์การที่ดี จัดกระบวนการ ขั้นตอนการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นระบบ เพื่อให้บรรลุภารกิจและ เป้าหมายที่กำหนด โดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการ บริหารและพัฒนางานตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร และการจัดการศึกษา มีการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารและการจัด การศึกษา มีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หลากหลายช่องทางและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำผลการดำเนินงานมาใช้ปรับปรุงและ พัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการนำองค์การไปสู่เป้าหมาย
- 2) การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 3) การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษา
- 4) การสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี รูปแบบในการบริหารและ การจัดการศึกษา
- 5) การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
- 6) การนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

2.2.1.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามี กระบวนการพัฒนาดคน พัฒนางาน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สมัยใหม่ (Modern Learning Organization) ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาองค์กร มีการส่งเสริมให้เกิดการจัดการ ความรู้ เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความรู้ มีความสามารถในการคิด เชิงระบบ สามารถรับรู้และปรับเปลี่ยนกรอบความคิด มีการบริหารองค์กรที่มุ่งสร้างบรรยากาศ ในการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรเกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการ โดยใช้กระบวนการวิจัย

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน มีความกระตือรือร้น ค้นหาความรู้ มี ความคิดเชิงระบบ สามารถเรียนรู้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

2) การส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

3) การส่งเสริม สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บุคลากรมีโอกาสได้เรียนรู้ตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา

4) การนำองค์ความรู้มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร โดยใช้กระบวนการวิจัย

2.2.1.3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา

การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภารกิจที่กำหนดในกฎหมาย โดยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจรวมทั้งส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในทุกระดับ ตามกรอบภารกิจการกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และมีการส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการส่งเสริม ประสานเชื่อมโยงตามบทบาทขององค์กรบุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1) การกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2) การส่งเสริม ประสานเชื่อมโยงการทำงานขององค์กรบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

3) การส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว เอกชนองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

4) การสร้าง พัฒนา และประสานเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา

2.2.2 มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่ต้องการ

ให้เกิดกับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ 25 ประเด็นการพิจารณา

2.2.2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ

การบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการผลิต พัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การวัดผล ประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การกำกับดูแล ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำวิจัย ส่งเสริมการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานวิชาการ พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งประสาน ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) พัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น และสอดคล้องแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579
- 2) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา
- 3) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
- 5) ส่งเสริม สนับสนุนการวัดผล ประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

7) จัดทำวิจัยส่งเสริมการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางาน
วิชาการ

8) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

9) ประสาน ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัวยุวกอง เภกชน องค์การชุมชน องค์การ
เอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน
สังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา

2.2.2.2. ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณ

การบริหารงานด้านงบประมาณ หมายถึง กระบวนการวางแผนการใช้ง
งบประมาณการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุปรายงานผล
การบริหารงบประมาณและการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ
ประเมินผล และนิเทศงานด้านงบประมาณ รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยยึด
หลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ให้เกิดประสิทธิผล
และมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) การวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับนโยบาย
ปัญหา และความต้องการ
- 2) การจัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ
- 3) การควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ
- 4) การตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ

2.2.2.3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผน
อัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการ
การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งอย่างถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ การพัฒนา
ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับ
ปัญหาความต้องการจำเป็นและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการกำกับ ติดตาม
ตรวจสอบประเมินผลและนิเทศงานด้านการบริหารงานบุคคล รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่

การปฏิบัติอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับความต้องการ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มความสามารถ มีคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) การวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการ
- 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้
- 3) การพัฒนา ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ความเป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับปัญหาความต้องการจำเป็นและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 4) การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.2.2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง กระบวนการที่ช่วยประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานอื่นๆ โดยมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน การดูแลอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อม การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดวางระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน
- 3) การดูแลอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อม
- 4) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 5) การจัดวางระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 6) การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 7) การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

2.2.2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และ นิเทศการจัดการศึกษา ภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงาน บุคคล ด้านบริหารทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ การส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษา เป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อนำผลการพัฒนามาใช้อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพิจารณา คือ การจ้ดระบบติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และ นิเทศการจัดการศึกษา ตามภารกิจหลัก 4 ด้าน และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.2.3 มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา

สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง ผลของการบริหารและการจัดการศึกษาตามบทบาทและภารกิจ ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดขึ้นกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ 17 ประเด็น การพิจารณา

2.2.3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่าง ได้ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามบทบาท และความรับผิดชอบของกลุ่มงานหรือหน่วยในสำนักงาน และประสบความสำเร็จ เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นแบบอย่างได้

ประเด็นการพิจารณา คือ ผลงานหรือผลการดำเนินงานของกลุ่ม/หน่วยใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่บรรลุเป้าหมายประสบความสำเร็จตามภารกิจของแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ เป็นผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อ การศึกษาและสถานศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา จนเกิดประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและสามารถยึดเป็นแบบอย่างได้

2.2.3.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาระดับพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดและมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบปัจจุบันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นการพิจารณา คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2.2.3.3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร

ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร หมายถึง เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนระดับปฐมวัย ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญในการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผลการประเมินสุขภาพกายและสุขภาพจิต

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

- 1) ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กระดับปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
- 2) ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)

3) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET)

4) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5) ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการ เขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญในการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

7) ผลการประเมินสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

2.2.3.4 ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หมายถึง ประชากรวัย เรียนในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ในการ เข้ารับบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาสได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1) จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้า เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2) อัตราการออกกลางคันลดลง

3) อัตราการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

4) ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความต้องการพิเศษได้รับการ ดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ

4.1) เด็กพิการเรียนรวม

4.2) เด็กด้อยโอกาส

4.3) เด็กที่มีความสามารถพิเศษ

5) ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

6) ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตร ได้ศึกษาต่อในสายอาชีพ

2.2.3.5 ตัวบ่งชี้ที่ 5 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยเป็นผลงานดีเด่นที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งแสดงถึงความเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผลงานมีคุณภาพตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนวิทยฐานะ หรือสมรรถนะประจำสายงาน เป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ชุมชน สังคม และชุมชนวิชาชีพ

ประเด็นการพิจารณา คือ ผลงานดีเด่นที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยเป็นผลงานที่ได้รับรางวัลในระดับชาติขึ้นไป และต้องเป็นรางวัลชนะเลิศที่ ก.ค.ศ. ให้การรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือรางวัลเทียบเคียงและเป็นรางวัลในปีการศึกษาปัจจุบัน

2.2.3.6 ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ

ผู้รับบริการในเขตพื้นที่การศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตพื้นที่การศึกษา มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการการศึกษา หมายถึงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา องค์กรคณะบุคคล ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไปต่อการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประเด็นการพิจารณา คือ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกระบวนการบริหารงานของกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการครอบคลุมทุกภารกิจของกลุ่มงานหรือหน่วยงาน

จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์สำคัญของมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคือการเป็นแนวทางกลางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย โดยแบ่งเป็น มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นหลักการสร้างและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ และการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่เป้าหมาย มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในควมรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับผลของการบริหารและการจัดการศึกษาตามบทบาทและภารกิจ ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลการบริหารจัดการตามมาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพได้มากยิ่งขึ้น

3. การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

3.1 ความหมายของการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

เพอร์สกิน และคาราเชล (Preskill, 2003) กล่าวว่า การใช้ประโยชน์จากผลการประเมินหมายถึง การนำผลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะในโครงการ หรือนโยบายการดำเนินงาน หรือประกอบแนวคิด

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545, 147-150) กล่าวว่า การใช้ประโยชน์จากผลการประเมินหมายถึง กระบวนการที่เป็นไปอย่างมีระบบ ประกอบด้วย การรวบรวมสารสนเทศจากการวัดเพื่ออธิบายคุณค่าและการตัดสินคุณค่า (Value judgement) สิ่งที่เหมาะสม สอดคล้องตามเกณฑ์ (Criteria) หรือมาตรฐาน (Standard) ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการใช้ผลการประเมินในการพัฒนาคุณภาพสิ่งที่เหมาะสมด้วยความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างการวัด การทดสอบ การประเมินผล

สคริฟเวน (Scriven, 1989, อ้างถึงใน ศิริวัฒน์ วรรณาม, 2540, 20-23) กล่าวว่า การใช้ผลการประเมิน เป็นการนำเอาผลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาก่อให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานในโครงการหรือนโยบายการทำงาน ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ตัดสินใจมีการวางแผนติดตามหรือตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการดำเนินงาน

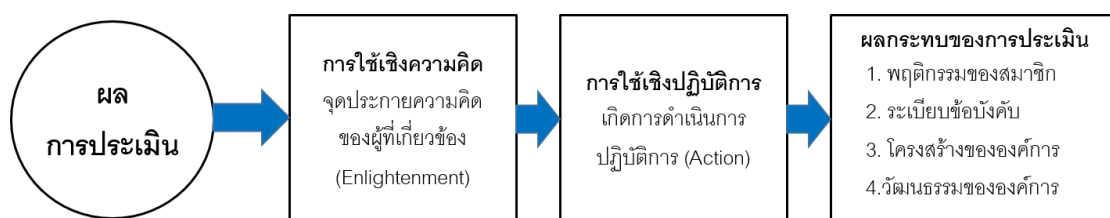
ศิริชัย กาญจนวาสี (2562, 154-158) กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญของการประเมิน คือ การได้สารสนเทศสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน เช่น ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ประเมิน นำไปใช้สนับสนุนยืนยันการตัดสินใจ นำไปใช้ในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งรูปแบบต่างๆ นี้จะทำให้เกิดผลกระทบ (Impact) ต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทั้งระดับบุคคล และระดับองค์การ ดังนี้

1. พฤติกรรมของบุคลากรในองค์การ การใช้ผลการประเมินอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การ เพื่อให้พฤติกรรมดำเนินงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายขององค์การมากยิ่งขึ้น เช่น จากผลการประเมินโครงการฝึกอบรม อาจทำให้ฝ่ายบริหารใช้ผลเพื่อทบทวนและสนับสนุนฝ่ายพัฒนาบุคลากรให้จัดทำโครงการฝึกอบรมพนักงานสายงานต่างๆ ให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน หรือนำไปใช้กำหนดทิศทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายความสำเร็จขององค์การได้ดีขึ้น

2. ระเบียบข้อบังคับขององค์การ การใช้ผลการประเมินอาจทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ แนวทางในการดำเนินงานขององค์การ เช่น การเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือแนวทางการปฏิบัติที่ใช้กับบุคลากรอันเป็นผลมาจากการประเมิน

3. โครงสร้างขององค์การ การใช้ผลการประเมินอาจนำไปสู่การปรับโครงสร้างภายในองค์การ เช่น การปรับเปลี่ยนสายการบังคับบัญชาของสายงาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ระบบการสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับสาขา

4. วัฒนธรรมขององค์การ การใช้ผลการประเมินอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบความคิดความเชื่อเกี่ยวกับคุณค่า เป้าหมายขององค์การ เช่น ผลการประเมินเปรียบเทียบประสิทธิผลระหว่างองค์การ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้

ภาพประกอบ 2 แสดงเส้นทางการใช้ผลการประเมิน และผลกระทบของการประเมิน

สรุปได้ว่า การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน หมายถึง การนำข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน คุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานหรือตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางขับเคลื่อนในอนาคต เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการรับรองคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานตามมาตรฐานที่กำหนด

3.2 ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

Preskill (2003) กล่าวว่า เมื่อเกิดกระบวนการประเมินได้ขึ้น ควรนำผลประเมินนั้นไปใช้ประโยชน์ เพื่อไม่ให้สิ้นเปลืองทรัพยากรที่เสียไป และกลายเป็นกระบวนการที่ล้มเหลว ผู้ประเมินควรเป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ การพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงาน ลักษณะการใช้ผลการประเมินจึงมีความแตกต่างกันไป โดยประกอบไปด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การใช้ในเชิงเครื่องมือ (instrumental use) เป็นการใช้ผลการประเมินโดยอาศัยข้อมูลหรือข้อค้นพบของการประเมินเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ หรือแนวทางแก้ไขโดยตรงและมีหลักฐานในการอ้างอิง

2. การใช้ในเชิงแนวคิด (conceptual use) เป็นการใช้ผลการประเมินโดยอาศัยข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการประเมิน ประกอบเป็นแนวความคิด เป็นการใช้ที่สอดแทรกเข้ากับความคิดของผู้บริหารหรือผู้ตัดสินใจ โดยที่ไม่มีหลักฐานอ้างอิง เป็นการใช้โดยอ้อม แต่การใช้ในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะทำได้ง่าย เพราะสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้ให้เข้ากับแนวคิดได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องมีเอกสารอ้างอิง

3. การใช้ในเชิงชวนเชื่อ (persuasive use หรือ symbolic use) เป็นการใช้ผลการประเมินเป็นหลักฐานสนับสนุนหรือเสริมนโยบายการบริหารหน่วยงาน ใ้มน้ำวชักจูงผู้อื่นให้เกิดความน่าเชื่อถือและยินยอมสนับสนุนแนวคิดของผู้บริหารหรือผู้ตัดสินใจ ถือเป็นประโยชน์ทางการเมือง

กรมสามัญศึกษา (2542) ได้กล่าวถึงการใช้ผลการประเมินภายในว่า ข้อมูลที่ได้จากการประเมินภายในสถานศึกษานั้น สามารถเป็นสารสนเทศที่ดีในการสะท้อนภาพความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกระดับควรดำเนินการต่อไปนี้

1. ศึกษาผลการประเมินภายในของสถานศึกษา ทั้งจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนาตลอดจน ข้อเสนอแนะต่างๆ

2. นำข้อค้นพบที่สำคัญจากการประเมินมากำหนดแนวทางการพัฒนาและแผนพัฒนาในเชิงปฏิบัติการ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาอย่างชัดเจนเป็นระบบ และแผนปฏิบัติการต้องสอดคล้องกันในทุกระดับ

3. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้และประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะๆ พร้อมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริม ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐาน

4. สรุปรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555) ได้แนะนำสถานศึกษาให้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่

1. การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 8 ขั้นตอน ของการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอน PDCA เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน

2. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงาน ตระถึงการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อที่จะแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยสถานศึกษาควรรายงานผลหรือสารสนเทศการประเมินคุณภาพการศึกษาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ เปิดรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการวางแผนพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงาน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2562, 154-158) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมิน การใช้ผลการประเมินและผลกระทบของการประเมินไว้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการวางแผน ดำเนินงาน จัดทำรายงาน เผยแพร่สารสนเทศทางการประเมิน และการใช้ผลการประเมิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบตามมาหลังจากการใช้ผลการประเมิน ผลการประเมินอาจนำไปสู่การใช้ผลหรือไม่ใช้ผลการประเมินก็ได้ ในกรณีที่มีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ สามารถเกิดการใช้ได้ 2 ระดับ ที่มีความสัมพันธ์กัน คือ การใช้ในระยะแรกเป็นการใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) ทำให้เกิดความกระจ่าง ความเข้าใจ และการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน การใช้ในระยะต่อมาเป็นการใช้ในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจเกิดขึ้นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือส่วนผสมของ 3 รูปแบบ ได้แก่ การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) และการใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental

use) ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงที่ตามมา และการทำให้ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยได้ให้นิยามความหมายของรูปแบบการใช้ผลการประเมินไว้ ดังนี้

1. การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) หมายถึง ผลการประเมินให้ข้อมูลข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจโดยตรงต่อแผนงาน/โครงการ/งาน เช่น ทำให้ผู้บริหารรับรู้การปฏิบัติงาน รู้สภาพปัญหา ทำให้เข้าใจในสิ่งที่ประเมินซึ่งสามารถสะสมสำหรับนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผลการประเมินจึงสามารถทำให้เกิดผลในเชิงความคิด สร้างความคิดใหม่ เมื่อสะสมมากเข้าอาจนำไปสู่ผลในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Impact) เกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ/งาน อันอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบาย การจัดลำดับความสำคัญใหม่ การประเมินโครงการทางสังคมสามารถช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมดีขึ้น การใช้สารสนเทศจากการประเมินในลักษณะนี้ทำให้เกิดความกระจ่าง ความเข้าใจ และการเรียนรู้ จึงไม่ควรถูกมองข้าม

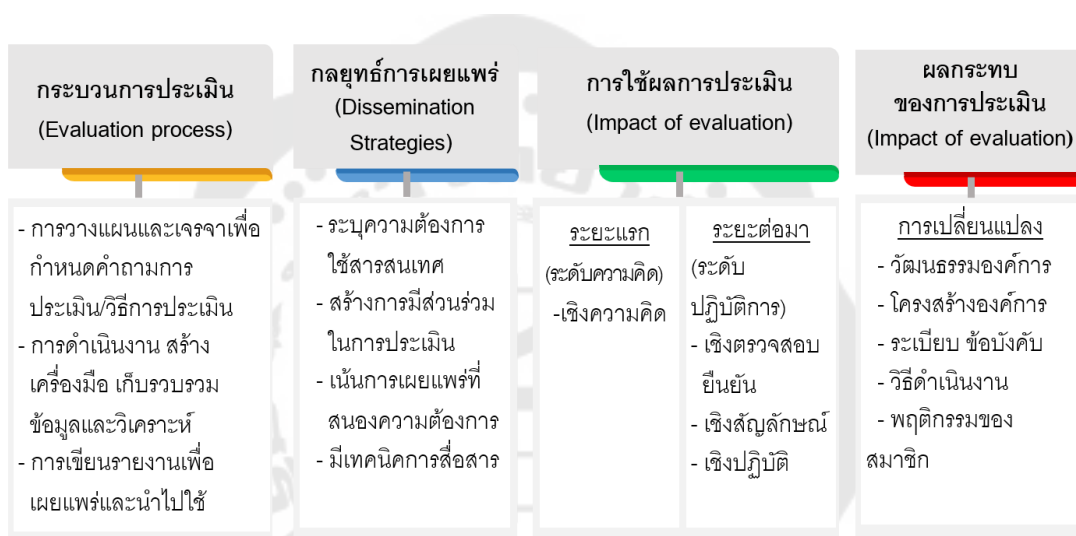
2. การใช้ในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจะเกิดขึ้นเป็นขั้นต่อไปจากการใช้ผลการประเมินในเชิงความคิด เมื่อผู้เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศจากการประเมินไปยังสถานการณ์จริงของแผนงาน/โครงการ/งาน หมายถึง การใช้อย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งเป็นปฏิกริยาที่เกิดขึ้นโดยตรงทันทีที่ทราบผลการประเมิน สารสนเทศจากการประเมินเสมือนเป็นเครื่องมือการเปลี่ยนแปลง (Instrumental Use) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ/งานที่จะทำต่อไป เช่น ผลการประเมินทำให้เกิดการตัดสินใจ เปลี่ยนแปลงนโยบาย ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการ ยุติยกเลิกโครงการ พัฒนาโครงการขึ้นใหม่ตามข้อเสนอแนะ เป็นต้น หลักฐานที่แสดงถึงการใช้ผลการประเมินในลักษณะนี้สามารถสังเกตได้จากรายงานผลการตัดสินใจ และการสั่งการให้ดำเนินการอันเป็นผลมาจากการประเมิน ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) เป็นการนำผลการประเมินเพื่อเป็นเหตุสนับสนุนหรือยืนยันผลการตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ผลการประเมินที่ได้เป็นการสืบค้น เพื่อนำผลมาใช้อืนยันการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้กำหนดนโยบาย

2.2 การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) เป็นการนำผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับ หรือควบคุมการประเมิน เพื่อแสดงว่าการดำเนินการประเมินเป็นไปตามแนวทาง และระเบียบ ขั้นตอนที่เหมาะสม การใช้ในลักษณะนี้จึงไม่ได้สนใจการนำไปใช้ปฏิบัติโดยตรง เป็นการใช้ในการควบคุมคุณภาพของการประเมิน จึงอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ

เปลี่ยนแปลงการดำเนินแผนงาน/โครงการ/งาน เช่น การใช้สารสนเทศของการประเมินโดยผู้ตรวจสอบหรือคณะกรรมการกำกับการประเมิน เป็นต้น

2.3 การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental Use) เป็นการใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยในการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปได้หลายลักษณะ เช่น เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ ออกแบบโครงการ ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน แก้ไขปัญหา ยุติ ปรับเปลี่ยนโครงการ เป็นต้น การใช้ลักษณะนี้อาจจะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงปรัชญา วิสัยทัศน์ขององค์กร หลักการ/ทฤษฎีของโครงการ ทรัพยากร การดำเนินงานและอนาคตของแผนงาน/โครงการ/งาน

ภาพประกอบ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมิน การใช้ผลการประเมิน และผลกระทบของการประเมิน

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2562)

สุวิมล ว่องวานิช และ นงราม เศรษฐพานิช (2555, 28-29) กล่าวถึง ระบบการใช้ผลการประเมิน (การพัฒนาองค์กร) ว่าหน่วยงานต้องมีการออกแบบระบบการพัฒนาองค์กร คือการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดยต้องมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนจากรายงานผลการประเมิน วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดจุดอ่อนในการจัดการศึกษา ศึกษาแนวทางการแก้ไขและนำไปสู่การปฏิบัติ และเปรียบเทียบผลกับเป้าหมายที่กำหนดไว้แต่แรกอีกครั้ง โดยมีระบบการใช้ผลการประเมิน ดังนี้

1. การเผยแพร่ผลการประเมิน
2. การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน

3. การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข
4. การลงมือแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการบริหารและการจัดการศึกษา
5. การตรวจสอบผลที่ได้กับเป้าหมายที่กำหนด

เบย์ลี (Bayley, 2008) กล่าวถึง การแบ่งลักษณะการใช้ผลการประเมิน ดังนี้

1. การใช้ในเชิงปฏิบัติ (instrumental use) การใช้ในลักษณะนี้ทำให้เกิดผลกระทบที่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือความคิดริเริ่มในการเสนอให้พัฒนาโครงการใหม่ เป็นต้น ซึ่งสามารถอ้างถึงในกรณีที่การใช้ผลการประเมินทำให้เกิดการตัดสินใจ และส่งอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงการ ตามข้อเสนอแนะ

2. การใช้ในเชิงความคิด (conceptual use) เป็นลักษณะคล้ายการรู้แจ้งทางปัญญา (enlightenment) หรือการสร้างความรู้ ความเข้าใจจากผลที่ได้จากการประเมิน ซึ่งสามารถอ้างถึงในกรณีที่การใช้ผลการประเมินในการพิจารณาประเด็นต่างๆ ตามปกติทั่วไป การใช้ในเชิงความคิดเกิดขึ้นเมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้คิดพิจารณาถึงแผนงาน/โครงการนั้น โดยปราศจากการตัดสินใจใหม่เกี่ยวกับแผนงาน/โครงการในทันทีหลังการประเมิน แต่เมื่อเวลาผ่านไปและบริบทแวดล้อมแผนงาน/โครงการนั้นเปลี่ยนแปลงไป แนวคิดที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลในเชิงความคิดอาจนำไปสู่ผลกระทบในเชิงปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อแผนงาน/โครงการ

วราภรณ์ บุญเจียม (2546, 134-136) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งรูปแบบการใช้ผลการประเมินภายนอก มี 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงแนวคิด (conceptual use) หมายถึง การที่สถานศึกษาหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจสภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา ช่วยให้เกิดความกระจ่าง โดยผลการประเมินภายนอกมีอิทธิพลต่อความคิดของสถานศึกษาหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ แต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจและปฏิบัติโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา

2. การใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยัน (legitimate use) หมายถึง การที่สถานศึกษาหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจใช้ผลการประเมินภายนอก เพื่อเป็นเหตุผลยืนยัน และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาที่กระทำก่อนหน้า เพื่อยืนยันผลการตัดสินใจของสถานศึกษาหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

3. การใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงสัญลักษณ์ (symbolic use) หมายถึง การที่สถานศึกษาหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อเป็นเครื่องช่วยในการกำกับควบคุมและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของสถานศึกษา เพื่อแสดงว่าการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานของสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

4. การใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงปฏิบัติ (instrumental use) หมายถึง การที่สถานศึกษาหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจใช้ผลการประเมินภายนอกในการลงมือปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา เช่น การดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นต้น

จากแนวคิดของนักวิชาการและนักประเมินที่ได้กล่าวถึงลักษณะการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) และ การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลประเมินเพื่อการรับรู้สภาพปัญหาการดำเนินงาน ทำความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความกระจ่างในสิ่งประเมิน โดยผลการประเมินมีอิทธิพลต่อความคิดหรือวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร แต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจหรือส่งผลกระทบต่อเชิงปฏิบัติโดยตรง

2. การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลประเมิน เพื่อเป็นเหตุผลสนับสนุนหรือยืนยันผลของการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่เกิดขึ้นก่อนหน้า หรือนำมาใช้ยืนยันการตัดสินใจของผู้บริหาร

3. การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลประเมิน เพื่อเป็นหลักฐานที่ส่งเสริมนโยบายการบริหารของผู้บริหาร หรือเป็นเครื่องช่วยในการกำกับติดตามและควบคุมแนวทางการดำเนินงาน หรือเป็นการใช้เพื่อควบคุมคุณภาพแนวทางการบริหารจัดการและการดำเนินงาน

4. การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) หมายถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์จากผลประเมินเพื่อการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้บริหารใช้ผลประเมินประกอบการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงนโยบาย แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ขยายโครงการ ยุติโครงการ เป็นต้น

3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน

ปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน (Alkin, et. al., 1979; Weiss, 1980; Alkin & Dailak, 1985; Cousin & Leithwood, 1986; Greene, 1988; Owen, et. al., 1986; Patton, 1997; Preskill & Caracelli, 2003 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562, 156-159) โดยสามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมินได้ ดังนี้

1. กระบวนการประเมิน

1.1 ประเมินได้ตรงประเด็น (Relevance) กระบวนการประเมินมีการกำหนดคำถามหรือประเด็นสำคัญของการประเมินได้สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจจะช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสนใจติดตามการประเมิน และช่วยเพิ่มโอกาสของการนำผลประเมินไปใช้

1.2 วิธีการประเมินมีคุณภาพ (Quality) เลือกใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสม มีการควบคุมคุณภาพของการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ย่อมมีผลต่อความน่าเชื่อถือของการประเมิน อันจะส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้

2. ผลการประเมิน

2.1 ข้อค้นพบตอบสนองความต้องการ (Responsiveness) ในกระบวนการนำผลประเมินไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารนั้น ผลการประเมินเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ถ้าผลการประเมินสนองความต้องการใช้สารสนเทศได้ดี จะช่วยเพิ่มโอกาสของการใช้ผลการประเมินสำหรับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือพัฒนา

2.2 ข้อค้นพบมีความถูกต้อง (Accuracy) คือข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากกระบวนการประเมิน จะต้องมีคุณภาพในด้านความถูกต้องเที่ยงตรง เที่ยงธรรม ทันเวลา (Timely) ปัจจัยเหล่านี้มีผลโดยตรงทางบวกต่อการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

2.3 เทคนิคการเผยแพร่ ในการประเมินควรมีการระบุนักบริหารที่มีอำนาจตัดสินใจ ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ผลประเมิน เพื่อกำหนดปริมาณและความถี่ของการสื่อสารระหว่างนักประเมินกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และวิธีการเผยแพร่ที่สามารถสร้างความน่าสนใจให้กับข้อค้นพบจะมีส่วนช่วยส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน

3. ลักษณะของผู้ประเมิน

3.1 ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ถ้าผู้ประเมินมีคุณลักษณะที่น่าเชื่อถือ อันประกอบด้วย มีความเชี่ยวชาญทางการประเมิน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินให้

สนองตอบความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง มีใจเป็นธรรมไม่อคติ คุณลักษณะเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการใช้ผลการประเมิน

3.2 ทักษะการสื่อสาร (Communication skills) ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถติดต่อประสานงาน มีมนุษยสัมพันธ์เชิงวิชาชีพในระดับที่เหมาะสมกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทักษะเหล่านี้มีผลทางบวกต่อการใช้ผลการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ลักษณะบริบทขององค์กร

4.1 บรรยากาศทางการเมืองขององค์กร (Political Climate) สภาพทางการเมืองขององค์กรหรือหน่วยงานสามารถส่งผลต่อการสื่อสารสนเทศจากการประเมิน เพราะการประเมินมีแนวโน้มสูงที่จะถูกนำไปใช้ทั้งในระดับบุคคล หน่วยงานหรือระดับที่สูงขึ้นไป ถ้าผลการประเมินนั้นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ แนวทาง นโยบายที่องค์กรกำหนดไว้

4.2 บรรยากาศทางเศรษฐกิจขององค์กร (Financial Climate) สภาพทางเศรษฐกิจขององค์กรหรือหน่วยงานสามารถส่งผลต่อการสื่อสารสนเทศจากการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแผนงานหรือโครงการที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากองค์กร หากสารสนเทศในการทบทวนหรือปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของการประเมินมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมากนักที่องค์กรสามารถสนับสนุนได้ จะทำให้การนำผลไปใช้ย่อมมีความเป็นไปได้สูงกว่า

4.3 ลักษณะการตัดสินใจ (Type of decision) จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การตัดสินใจแบบสืบย้อนอดีต (Retrospective Decisions) สำหรับการตรวจสอบยืนยัน หรือแสดงความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน (Account Ability) และการตัดสินใจแบบรุกไปในอนาคต (Prospective Decisions) สำหรับการพัฒนาสร้างสรรค์ แผนงานหรือโครงการใหม่ที่เกิดขึ้น การระบุถึงประเภทของการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กรในขั้นการวางแผนการประเมิน ถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่น่าจะช่วยเพิ่มโอกาสของการใช้ผลการประเมิน

5. ลักษณะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

5.1 การระบุกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศจากการประเมินประกอบด้วย กลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่จะใช้สารสนเทศจากการประเมินได้ กลุ่มผู้ต้องการคำตอบจากการประเมิน กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้ผลการประเมิน กลุ่มผู้ร่วมรับผิดชอบในการประเมิน และใช้ผลการประเมิน กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ อาจเป็นบุคคลคนเดียว หรือกลุ่มบุคคล 2 - 3 คน ซึ่งอาจเป็นคณะผู้ตรวจการ คณะกรรมการติดตามกำกับ ตลอดจนการระบุถึงลูกค้ำหลักที่คาดว่าจะเป็นผู้ใช้ผลการประเมินในทางตรง ซึ่งนักประเมินจะใช้เป็นเป้าหมายในการนำเสนอรายงาน และจัดทำข้อเสนอแนะ

5.2 ความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ที่เกี่ยวข้อง องค์กร หน่วยงาน หรือบุคคลที่มีความต้องการแสวงหาสารสนเทศหรือความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ องค์กร หน่วยงาน หรือบุคคลนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะใช้สารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งสารสนเทศจากการประเมินมาใช้เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่ง สำหรับการปรับเปลี่ยนและพัฒนา โครงการ แผนงาน หรือการดำเนินงานของหน่วยงานและองค์กร

5.3 ทักษะคิดต่อการประเมิน ถ้ากลุ่มผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติทางบวกต่อการประเมิน มีภาวะผู้นำ มีความมุ่งมั่นต่อการประเมิน ย่อมส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

5.4 ความผูกพันกับการประเมิน ถ้าผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินหรือลูกค้าหลัก (Primary Audience) กลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินในทางตรงมีทัศนคติที่ดีมีส่วนร่วมวางแผนร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการประเมินจะช่วยสร้างความผูกพันกับการประเมิน สามารถนำไปสู่การใช้ผลการประเมินได้ในที่สุด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2562, 153-154) กล่าวว่า ผลการประเมิน ทำให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปสู่การใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ลักษณะของการประเมิน (characteristics of evaluation) เป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากการประเมิน ประกอบด้วย กระบวนการประเมินที่ตรงประเด็น มีคุณภาพ ข้อค้นพบสามารถสนองความต้องการใช้สารสนเทศ มีกลยุทธ์การเผยแพร่ ผู้ประเมินมีความน่าเชื่อถือ และมีทักษะการสื่อสารที่ดี

2. ลักษณะบริบทขององค์กร (contextual characteristics) เกี่ยวข้องกับองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมขององค์กรในด้านการเมือง เศรษฐกิจ ลักษณะการตัดสินใจที่ต้องการ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมิน มีความผูกพันกับการประเมิน และมีความต้องการใช้สารสนเทศ

ภาพประกอบ 4 แสดงโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี (2562)

วรารภรณ์ บุญเจียม (2546, 134-136) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง อิทธิพลที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอก ซึ่งอาจเป็นแรงผลักดันหรืออุปสรรคต่อการใช้ผลการประเมินภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอก 4 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านลักษณะของผู้ประเมินภายนอก ประกอบด้วย บุคลิกภาพและทักษะการสื่อสาร
2. ปัจจัยด้านลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ทิศนคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษา ความรู้ และความเข้าใจด้านการประเมินคุณภาพภายนอก ประสพการณ์การอบรมเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก และประสพการณ์ด้านการประเมิน
3. ปัจจัยด้านลักษณะของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา
4. ปัจจัยด้านลักษณะของผลการประเมินภายนอก ประกอบด้วย ประสิทธิภาพของรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก และระดับผลการประเมินภายนอก

Weiss, 1972, อ้างถึงใน ศิริวัฒน์ วรนาม (2540, 20-23) ได้เสนอถึงข้อจำกัดในการใช้ผลการประเมินว่าควรพิจารณาจาก 5 ประเด็น ดังนี้

1. ความเข้าใจของนักประเมิน (evaluation's perception) เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในกระบวนการใช้ผลการประเมินความเข้าใจของนักประเมิน (utilization process)
2. ความรู้สึกต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (organization's resistances to change)
3. การประชาสัมพันธ์ผลการประเมิน (dissemination) ไม่เพียงพอ
4. ช่องว่าง (gap) ระหว่างผลที่ได้จากการประเมินกับความชัดเจนในวิธีปฏิบัติ
5. ความเอียงเอนในการประเมิน (tendency)

แพตตัน (Patton, 1997, 348-351) กล่าวว่า กลุ่มผู้ต้องการใช้สารสนเทศของการประเมินมีความหลากหลาย ทั้งระดับความรับผิดชอบและประเภทสารสนเทศที่ต้องการ เช่น ผู้เกี่ยวข้องระดับบนหรือระดับวางนโยบาย ผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินทุนแก่โครงการหรือการประเมิน (sponsors) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง (stakeholders) ผู้ให้บริการและผู้รับผลประโยชน์จากโครงการ เป็นต้น ผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม แต่ละระดับต่างมีความรับผิดชอบและความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน ดังนั้น การนำผลการประเมินไปใช้จึงต้องคำนึงถึงลักษณะหรือระดับของการใช้ผลการประเมิน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมินมีหลากหลาย โดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เช่น ในหน่วยงานหรือองค์กรอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัจจัยของผู้บริหารในระดับนโยบายหรือหน่วยงานส่วนกลาง ผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรระดับปฏิบัติงาน ภาคส่วนอื่นหรือชุมชนในพื้นที่บริการ ต่างเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบและรับชอบในการจัดการศึกษา การใช้ประโยชน์ผลการประเมินจึงต้องคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม แต่ละระดับ ซึ่งต่างมีความรับผิดชอบ ความต้องการสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจ และทักษะการใช้ผลประเมินแตกต่างกัน

3.4 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีในการพัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แพตตัน (Michael Quinn patton, 2008, 36-37) ได้อธิบายความหมายของการประเมินโดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ว่าเป็นการประเมินเพื่อผู้ใช้ประโยชน์ผลการประเมินที่เกิดขึ้น แนวคิดดังกล่าวนี้จึงเริ่มต้นจากสมมติฐานว่าการประเมินควรมาจากความพึงพอใจและจากการใช้ประโยชน์จริงของผลการประเมิน ซึ่งการประเมินรูปแบบดังกล่าวนี้ ผู้ประเมินต้องอำนวยความสะดวก

สะดวกให้กระบวนการประเมินและการออกแบบกระบวนการประเมินตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการประเมินเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในบริบทสภาพความเป็นจริง ซึ่งแนวทางนี้ไม่จำกัดวิธีการ แต่ต้องสร้างกระบวนการให้ผู้ใช้งานได้มีทางเลือกที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญ

แพตตัน (M. Q. Patton, 2012) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ว่าผู้ประเมินต้องอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนรู้ด้วยความสนใจว่าบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมิน สามารถนำผลการประเมินและประสบการณ์ที่ได้รับจากการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ดังนั้น ในการออกแบบการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องขึ้นอยู่กับผู้ที่ต้องการใช้ผลประเมินที่แท้จริง เพราะการประเมินไม่มีการกำหนดเนื้อหา วิธีการหรือทฤษฎี เป็นเพียงกรอบแนวทางการดำเนินงาน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการประเมินที่มีวิธีการที่หลากหลาย โดยประยุกต์กระบวนการมีส่วนร่วม การตัดสินใจในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการประเมินถือว่าเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการนี้ โดยแพตตันได้สรุปขั้นตอนของการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย 12 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การประเมินความพร้อมของโปรแกรม (Assessing Program Readiness)
- 2) การประเมินความพร้อมของผู้ประเมิน (Assessing Evaluator's Readiness)
- 3) การค้นหาผู้ที่ต้องการใช้ผลประเมิน (Identifying primary intended users)
- 4) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational analysis)
- 5) การระบุผู้ใช้ผลการประเมินที่แท้จริง (Identification of primary intended uses)
- 6) การกำหนดประเด็นการประเมิน (Focusing the evaluation)
- 7) การออกแบบการประเมิน (Evaluation design)
- 8) การกระตุ้นการใช้ประโยชน์ (Simulation of use)
- 9) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)
- 10) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)
- 11) การอำนวยความสะดวกในการใช้ประโยชน์ (Facilitation of use)
- 12) การประเมินงานประเมิน (Meta evaluation)

ฤกษ์รัตน์ ปักกันต์ธร (2556) กล่าวว่า การประเมินโดยมุ่งเน้นผู้ใช้ประโยชน์ (UFE) เป็นแนวทางการประเมินที่มุ่งเน้นการนำผลของการประเมินสู่การใช้ประโยชน์จริง ซึ่งแนวทางการประเมินนี้อาศัยการใช้ประโยชน์ของข้อค้นพบที่เกิดขึ้น โดยใช้หลักการ active-reactive-adaptive หรือการสร้างความรู้ความกระตือรือร้น ปฏิกริยาสัมพันธ์ตอบสนองและการปรับเปลี่ยนสู่การ

ประยุกต์ใช้ที่เหมาะสม เป็นกระบวนการที่อาศัยฐานการมีส่วนร่วมทั้งในส่วนของนักประเมิน ผู้ถูกประเมิน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน กระบวนการประเมินจะสร้างการเรียนรู้ และเน้นความเชื่อมั่นในตนเองให้กับผู้ร่วมกระบวนการ เพื่อนำสู่ผลการประเมินที่มีคุณภาพและการใช้ผลการประเมินในการพัฒนาโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

ตามหลักการบริหารนั้น การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการบริหารดังกล่าวเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยจะต้องมีกระบวนการที่เป็นระบบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน กรอบแนวคิดในการพัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงบูรณาการแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานเชิงระบบรูปแบบหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย มาใช้เป็นกรอบของแนวปฏิบัติในการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน

เดมมิง (Deming, 1986) เสนอว่า คุณภาพจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และความสามารถในการแข่งขัน มองว่าคุณภาพในแง่ของคุณภาพการออกแบบ การลงมือทำการขยายและการให้บริการ คุณภาพจะทำให้องค์กรคงอยู่ได้ในระยะยาว วงจรการบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิงเป็นหลักการบริหารที่สำคัญสำหรับการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan) คือ การคิดค้นหาทางเลือกล่วงหน้าที่ดีที่สุดในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด ให้ได้คุ้มค่าที่สุด โดยการกำหนดสาเหตุของปัญหา และวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงให้ดีขึ้น

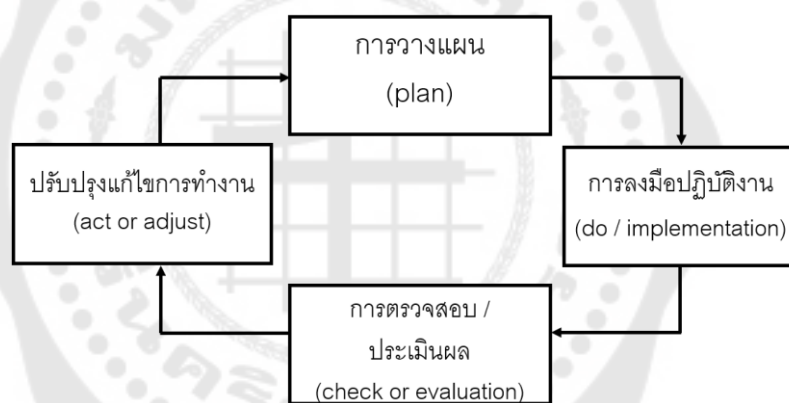
2) ขั้นตอนตรวจสอบหรือประเมินผล (Do) คือ การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ หรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนของ

3) ขั้นตอนตรวจสอบหรือประเมินผล (Check) คือ การติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ตามที่กำหนดเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน ประมวลผลข้อคิดเห็น และข้อผิดพลาดต่างๆ และสรุปเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

4) ขั้นตอนการแก้ไขปรับปรุง (Action) คือ การนำผลมาวิเคราะห์ พิจารณาหาต้นเหตุ ข้อบกพร่อง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผนให้ทำซ้ำวงจร โดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้วแม้ว่าวงจร

คุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงานหรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

สมคิด พรหมจ้อย และ สุพักตร์ พิบูลย์ (2554, 7-8) กล่าวว่า การบริหารงานของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ทำให้สถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do / Implementation) และการตรวจสอบผลปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check / Evaluation) และการปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act / Adjust) เรียกโดยย่อว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ (PDCA)

ภาพประกอบ 5 แสดงวงจรการบริหารงาน

ที่มา: สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2554)

จากภาพประกอบ 5 แสดงวงจรการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของวงจรการดำเนินงานว่าเริ่มจากการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำแผนไปปฏิบัติในระหว่างที่ปฏิบัติตามแผนจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ ประเมินผลอยู่ตลอดเวลาว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง หากพบปัญหาควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าการบริหารงานที่เป็นระบบ การประเมินผลภายในจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ซึ่งการประเมินผลการดำเนินงานเข้ามามีส่วนช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย ของการปฏิบัติงานรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการ

ดำเนินงาน ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีความจำเป็นในการที่จะต้องมีความรู้และความสามารถในการประเมินผลการปฏิบัติของตนเองเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2556, 29-32) กล่าวถึง การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยใช้ข้อมูลผลการประเมินเป็นฐานว่า ในกรณีที่สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน สถานศึกษาควรนำข้อเสนอแนะของผู้ประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ประกอบในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเข้าสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (PDCA) เพื่อให้สถานศึกษาพิจารณาถึงการปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ และสามารถสื่อสารระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเข้าใจตรงกัน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน โดยแนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check / Study) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act)

1. การวางแผน (Plan: P) หมายถึง กระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้ามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน

2. การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do: D) หมายถึง การดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา

3. การประเมินคุณภาพ (Check /Study: C/S) หมายถึง การดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันในปีการศึกษาถัดไป

4. การเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act: A) หมายถึง วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการบริหารระดับหลักสูตรระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย) มาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไปหรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้งบประมาณกลางปีหรืองบประมาณพิเศษก็ได้

จารย์ส นองมาก (2545) กล่าวถึง แนวทางการประกันคุณภาพศึกษาภายในไว้ ดังนี้

การวางแผน (Plan) คือ การคิดและเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้ เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งงานในส่วนนี้ของสถานศึกษาคือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย แผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะดำเนินการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ

การปฏิบัติตามแผน (Do) คือ การดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามแผนที่ได้วางไว้ กล่าวคือ ผู้เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องตามลักษณะงาน ระยะเวลา และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย โดยผู้บริหารต้องนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม หากพบปัญหาและอุปสรรค ควรเร่งแก้ไขให้งานสามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้

การตรวจสอบ (Check) คือ การประเมินคุณภาพการดำเนินงาน ว่ามีสภาพการณ์ จุดเด่น จุดด้อยเป็นอย่างไร โดยการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังเอาไว้กับสิ่งที่ทำได้จริง ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงน้อยกว่าที่คาดหวังเอาไว้สะท้อนว่าการดำเนินงานยังไม่ประสบผลสำเร็จ ต้องปรับปรุงแก้ไข การประเมินในขั้นตอนนี้มุ่งเน้นที่จะได้ทราบสภาพการดำเนินงานจริงว่ามีความก้าวหน้าแค่ไหน จะต้องปรับปรุง พัฒนาอย่างไร ผลจากการประเมินจึงมีเป้าหมายเพื่อพัฒนางาน ไม่ใช่การจับผิดผู้ปฏิบัติแต่อย่างใด

การนำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงาน (Act) คือ การนำผลจากการประเมินมาปรับปรุง พัฒนางาน หากผลการดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบจะต้องค้นหาวิธีดำเนินการให้เหมาะสมไปสู่เป้าหมาย แต่หากผลการดำเนินงานสามารถบรรลุตามเป้าหมายแล้ว จากนั้นการดำเนินการต่อไปก็จะเป็นการกำหนดเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อการทำทหายการทำงานของบุคลากร และเป็นการสร้างหลักประกันว่าการดำเนินการขององค์กรนั้น มีแนวโน้มจะแต่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไม่หยุดอยู่กับที่

แคทลียา ศรีแปลก (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ คือกระบวนการทำงานตามกรอบวงจรบริหารคุณภาพ PDCA ทำให้มีการควบคุมคุณภาพการใช้ผล และปรับปรุงการใช้ผลการประเมินตลอดทั้งกระบวนการ ประกอบกับโรงเรียนมีการใช้วงจรบริหารคุณภาพนี้เป็นหลักสำคัญในการบริหารและดำเนินงาน ดังนั้นการนำผลการประเมินภายในสถานศึกษาที่ได้มาปรับใช้จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานประกันคุณภาพอยู่แล้ว ทั้งนี้เพราะการทำงานตามวงจร

คุณภาพ PDCA เป็นกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ จึงทำให้ทางโรงเรียนต้องปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนดและตามแผนงานที่วางไว้

สุจิตรา ชุ่มศิริ (2562) ได้พัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยนำแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) มาประยุกต์ใช้ในระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานปกติ และมีกระบวนการควบคุมคุณภาพการบริหาร เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่นิยมใช้วงจรคุณภาพ PDCA ของเดมมิง ทั้งการวางแผน (P) การดำเนินงานตามแผน (D) การตรวจสอบคุณภาพ (C) และการปรับปรุงคุณภาพ (A) มาใช้เป็นการรอบในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เกิดประสิทธิภพนั้น ต้องมีการดำเนินงาน หรือมีกระบวนการในการควบคุมการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาส่วนใหญ่ใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบหรือแนวทางในการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาภายใน รวมถึงสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการบริหาร ปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน นำไปปฏิบัติได้ และสื่อสารระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเข้าใจตรงกัน และจากงานวิจัยยังพบว่า กระบวนการทำงานตามวงจรบริหารคุณภาพ PDCA เป็นปัจจัยด้านกระบวนการที่ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาก็ด้วย ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ด้าน กำหนดเป็นกรอบการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) 2) การใช้ผลประเมิน (Do : D) 3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A)

การพัฒนากรอบแนวทางการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน นอกจากยึดตามกรอบกระบวนการทำงานที่ได้ประยุกต์ใช้วงจรบริหารคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับการ

ตรวจสอบคุณภาพของแนวทางที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ว่าจะสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ในบริบทจริง มีความเหมาะสมเป็นไปได้ และมีประโยชน์ในทางการพัฒนาแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง ซึ่งสอดคล้องกับสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2018, อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562, 175-178) ที่ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินมาตรฐานของการประเมินที่พัฒนาโดย The Committee on Standards for Education Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของสตัฟเฟิลบีมและคณะประกอบด้วย มาตรฐาน 4 ด้าน ดังรายละเอียดตาราง

ตาราง 1 แสดงมาตรฐานการประเมินอภิมานสำหรับการประเมินโครงการ (Program Evaluation Meta-evaluation Checklist)

มาตรฐานการประเมิน	
1. ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) ประกอบด้วย 8 เกณฑ์	<p>A1 การระบุผู้เกี่ยวข้องที่ต้องการใช้สารสนเทศ</p> <p>A2 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน</p> <p>A3 การรวบรวมข้อมูลมีความครอบคลุมและตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>A4 การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่ามีความชัดเจน</p> <p>A5 รายงานการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน</p> <p>A6 การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง</p> <p>A7 รายงานการประเมินเสร็จทันเวลา สำหรับนำไปใช้ประโยชน์</p> <p>A8 การประเมินส่งผลกระทบให้มีการดำเนินการประเมินต่อไปอย่างต่อเนื่อง</p>
2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) ประกอบด้วย 4 เกณฑ์	<p>B1 วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง</p> <p>B2 การประเมินมีกลยุทธการบริหารโครงการ</p> <p>B3 การประเมินมีความสมดุลทางวัฒนธรรมและการเมือง</p> <p>B4 การประเมินมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>

ตาราง 1 แสดงมาตรฐานการประเมินอภิมานสำหรับการประเมินโครงการ (ต่อ)

มาตรฐานการประเมิน	
3. ด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) ประกอบด้วย 7 เกณฑ์	C1 การกำหนดข้อตกลงในการประเมินอย่างเป็นทางการ
	C2 การแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและวิธีการที่โปร่งใส
	C3 รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยได้ และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน
	C4 การให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับทราบข่าวสารของสาธารณะ
	C5 การคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
	C6 การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
	C7 ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และมีจรรยาบรรณผู้ประเมิน
4. ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) ประกอบด้วย 8 เกณฑ์	D1 การระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน
	D2 การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ
	D3 การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน
	D4 การบรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาอย่างชัดเจน
	D5 การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความตรง
	D6 การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยง
	D7 การจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ และการรายงาน
	D8 การเขียนรายงานที่มีความเป็นปรนัย
5. ด้านความรับผิดชอบต่อคุณภาพของการประเมิน (Evaluation Accountability Standards) ประกอบด้วย 3 เกณฑ์	E1 การมีเอกสารหลักฐานที่เพียงพอต่อการสนับสนุน การออกแบบกระบวนการ และผลการประเมิน
	E2 การประเมินงานจากภายในตามมาตรฐานของการออกแบบกระบวนการ และผลการประเมิน
	E3 การประเมินงานประเมินจากภายนอกโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามมาตรฐานที่ยอมรับกัน

ที่มา: สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2018 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2562: 175-178)

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานการประเมินอภิมาน ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประเมิน (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) ที่เป็นกรอบและแนวทางในการประเมินอภิมานให้ได้ครอบคลุมตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ย่อย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป และจากตารางข้างต้นได้สรุปมาตรฐานการประเมินไว้ใน 5 ด้าน เพื่อการพัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1. ความเป็นประโยชน์ หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นตรงตามความต้องการของผู้บริหาร บุคลากรทางศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้วางแผนและประยุกต์กับการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้

2. ความเป็นไปได้ หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถนำมาใช้วางแผนและประยุกต์กับการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จริง และได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร บุคลากรทางศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ความเหมาะสม หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย นโยบาย หลักการ การบริหารจัดการ และสภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ความถูกต้อง หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง ชัดเจน ตรงตามข้อค้นพบ สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในมาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ

5. ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน หมายถึง แนวทางที่พัฒนาขึ้นตระหนักถึงความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ผ่านมาพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

เพอร์สกิน และคาราเชล์ (Preskill, 2003) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประเมินที่มีต่อการใช้ผลการประเมิน รวมทั้งความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้ผลการประเมิน โดยมีกลุ่มเป้าหมายการศึกษาคือ กลุ่มสมาชิก Topical Interest Group (TIG) ที่ใช้ผลการประเมินของสมาคม American Evaluation Association (AEA) จำนวน 282 คน พบว่า

กลุ่มนักประเมินเห็นว่า 7 กลยุทธ์สำคัญในการใช้ผลการประเมิน คือ การวางแผนการใช้ผลการประเมินตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการดำเนินการประเมิน การระบุและจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มผู้ใช้ผลและความต้องการสารสนเทศ โดยออกแบบการประเมินภายใต้ข้อจำกัดทางทรัพยากร การวางแผนสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงอาจสรุปได้ว่าแนวคิดการใช้ผลการประเมินสามารถช่วยขยายความหมายของการใช้ผลแบบเดิมไปสู่แนวคิดที่มุ่งเน้นกระบวนการใช้ผลและแนวคิดการเรียนรู้ขององค์กรให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในองค์กร

เทอร์นบูล (Turnbull, 1999) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการประเมินแบบมีส่วนร่วมและการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศจากการประเมิน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ ครูจากโรงเรียนบริติชโคลัมเบีย (British Columbia) จำนวน 315 คน พบว่า ประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมในการประเมินระดับสูง จะส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินในระดับสูงด้วย โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมในการประเมิน และการใช้ผลประเมินเชิงปฏิบัติและใช้ในเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเห็นว่าประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมในการประเมินเป็นปัจจัยที่เชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีเชิงปฏิบัติ คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน (participation) กับทฤษฎีเชิงแนวคิด คือ การใช้ผลการประเมิน (use)

ศิริวัฒน์ วรรณาม (2540) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยการศึกษาสมการพยากรณ์ปริมาณการใช้ผลการประเมิน และปัจจัยจำแนกลักษณะการใช้ผลการประเมินของผู้บริหาร จากตัวแปรด้านผู้บริหาร ด้านผู้ประเมิน และด้านการดำเนินการประเมิน ซึ่งส่งผลต่อลักษณะการใช้ผลประเมินในเชิงมโนทัศน์ (Conceptual use) และการใช้ผลประเมินเพื่อเป็นเครื่องมือ (Instrumental use) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการพยากรณ์การใช้ผลการประเมินของผู้บริหาร ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน ทศนคติที่ดีต่อการประเมิน และองค์ประกอบด้านผู้ประเมินและการดำเนินการประเมิน ส่วนปัจจัยจำแนกลักษณะการใช้ผลการประเมินของผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน องค์ประกอบด้านผู้ประเมินและการดำเนินการประเมิน ทศนคติที่ดีต่อการประเมิน และระดับการศึกษาของผู้บริหาร

แคทลียา ศรีแปลก (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ศักยภาพของผู้บริหาร ความสามารถในการบริหารจัดการจิตวิทยาในการทำงาน และการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 2) ปัจจัยด้านผู้ประเมิน

ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองของผู้ประเมิน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทักษะคติ ต่อการประเมินภายในสถานศึกษา และการตระหนักถึงความสำคัญของผลการประเมิน 3) ปัจจัย ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย กลไกการทำงานด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งมีการปรับใช้ผลการ ประเมิน และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความร่วมมือของผู้ปกครอง และการพัฒนาตนเองของ นักเรียนในด้านการทำงานและการเข้าร่วมกิจกรรม

ปรีชา รอดมณี (2550) ได้ศึกษาการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนา โรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการ ศึกษาสภาพการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร และระดับกระบวนการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ ใน 4 ด้าน คือ เชิงแนวคิด เชิงตรวจสอบยืนยัน เชิงสัญลักษณ์ และเชิงปฏิบัติ พบว่า 1) สภาพการ นำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาในแต่ละ ด้านตามมาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร และ 2) ผลการศึกษาระดับกระบวนการ นำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และระดับการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เชิงตรวจสอบยืนยันมากที่สุดในด้านครู เชิงสัญลักษณ์มากที่สุดในด้านผู้บริหารและด้านครู เชิง ปฏิบัติมากที่สุดในด้านผู้บริหาร และเชิงแนวคิดมากที่สุดในด้านผู้เรียน

ลินดา ทำขุนทด (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยผู้วิจัยได้ศึกษา 1) ระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน และ 2) เปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้พบว่า 1) ระดับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนมีการใช้ผลการ ประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการตรวจสอบและประเมินผล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก ด้านที่นำมาใช้มากที่สุด คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานรองลงมา และ 2) ผลการเปรียบเทียบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนของ โรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนและระดับคุณภาพการประเมินภายในแตกต่างกัน พบว่าขนาดโรงเรียน และระดับคุณภาพการประเมินภายในที่แตกต่างกันนั้นส่งผลให้มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพ ภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ, ศรีัญญา จันทร์ชูสกุล, และ พินดา วราสุนันท์ (2560) ได้พัฒนารูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อผลการประเมินภายนอกไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ และการทดลองใช้รูปแบบและประเมินคุณภาพรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ประโยชน์ พบว่า ตัวแปรด้านบุคลากรภายในองค์กร และตัวแปรด้านการกำกับติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด มีอิทธิพลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ แล้วจึงดำเนินการพัฒนาเป็นรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสร้างความตระหนักและความเข้าใจก่อนการประเมิน (Awareness) ขั้นที่ 2 การตรวจสอบยืนยัน (Check) ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ขั้นที่ 3 การวางแผน (Plan) การดำเนินงานร่วมกับบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก ขั้นที่ 4 การดำเนินการ (Action) และขั้นที่ 5 การประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluation) และผลการทดลองใช้และประเมินคุณภาพรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ พบว่า รูปแบบสามารถนำไปใช้ได้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวอย่างเพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้มากขึ้น และผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบในภาพรวม พบว่ามีความเป็นประโยชน์ มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความถูกต้องทุกด้านอยู่ในระดับดี

สุจิตรา อุ่นศิริ (2562) ได้พัฒนาแนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดจากการนำแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan : P) การดำเนินงานตามแผน (Do : D) การตรวจสอบคุณภาพ (Check : C) และการปรับปรุงคุณภาพ (Action : A) มาประยุกต์ใช้ในระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตใน 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา และอาจารย์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์และพัฒนาเป็นแนวทางในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2560) ได้พัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ โดยได้มีแนวคิดและ

ค่านิยมหลักของรูปแบบ คือ 1) การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา 2) การบริหารบนฐานของข้อมูลและสารสนเทศ 3) การตัดสินใจทางการบริหารตามผลการประเมิน 4) การรายงานผลลัพธ์การดำเนินงาน 5) การพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 6) การสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ส่วนกลไกและกระบวนการบริหารของรูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีระบบเป็น 3 ขั้นตอน คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) พร้อมกับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ได้ให้ความเห็นว่างค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสม และเป็นไปได้ พร้อมกับรูปแบบได้มีประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

และจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ผ่านมาพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

สุชาติพิทย์ งามนิล (2552) ได้พัฒนารูปแบบในการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศแคนาดา สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย และศึกษาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศแคนาดา สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลีย มีการจัดกลุ่มงานตามโครงสร้างองค์กรที่มีขอบข่าย/ภารกิจที่ยึดงานเป็นหลัก (Task based) ในขณะที่ประเทศไทยมีการจัดกลุ่มงานตามโครงสร้างองค์กรที่มีขอบข่าย/ภารกิจที่ยึดตามกรอบของหน่วยงานของกระทรวงต่างๆ ที่เหมือนกันทุกกระทรวง และจากการศึกษาความแตกต่างของการบริหารงานการศึกษาของต่างประเทศและของประเทศไทย ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างดังกล่าวโดยสังเคราะห์ได้ 3 รูปแบบ คือรูปแบบที่ 1 ยึดกลุ่มงานเป็นหลัก รูปแบบที่ 2 ยึดกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก และรูปแบบที่ 3 ผสมผสานระหว่างกลุ่มงานและกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดอันดับค่าคะแนนให้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารูปแบบที่ 1 มากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 และรูปแบบที่ 2 ตามลำดับ จากรูปแบบการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 รูปแบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรศึกษาและเลือกนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

รวมทั้งควรมีการเตรียมการในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการบริหารจัดการให้พร้อมก่อนนำรูปแบบไปใช้ในอนาคต เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและอุปสรรคตลอดจนควรมีการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนารูปแบบให้สามารถปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

โชค บัญญาวรานันท์ (2556) ได้พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาสภาพปัจจุบันของนโยบายและการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แล้วนำไปพัฒนานโยบายและการปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่าการปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามองค์ประกอบในการบริหารงานวิชาการได้ 11 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการประเมินผลนักเรียน 4) ด้านการประกันคุณภาพ 5) ด้านการนิเทศการสอน 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา 7) ด้านสื่อการสอน 8) ด้านการพัฒนาบุคลากร 9) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 10) ด้านการวิจัยและการใช้สถิติเพื่อการบริหารงานวิชาการและ 11) ด้านเป้าหมายของสถานศึกษา ได้ครบทุกองค์ประกอบ โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จะนำเอาผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ มาปรับปรุงการทำงานในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับวงจร PCDA (Edwards Deming, 1950) ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check) และ การปรับปรุงแก้ไข (Action) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตรในการทำงานที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า การศึกษาการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ นั้น ประกอบด้วยกลุ่มที่มีการศึกษาสภาพการใช้ผลการประเมินตามกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศ ลักษณะการใช้ผลการประเมิน หรือการใช้ผลการประเมินตามลักษณะงานความรับผิดชอบของหน่วยงาน ตลอดจนการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้ผลการประเมินในบริบทต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของการใช้ผลประเมินที่สอดคล้องกับบริบทในการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ทั้งข้อมูลของกระบวนการประเมิน ลักษณะของผู้ใช้สารสนเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น แล้วนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบและแนวทางการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์โดยประยุกต์ใช้หลักการหรือแนวคิดทฤษฎีต่างๆ โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าด้านกระบวนการ

ที่พบว่าวงจร PDCA ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน และการปรับปรุงแนวปฏิบัติในด้านการบริหารงานวิชาการเพื่อช่วยให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อนำประเด็นดังกล่าวมาต่อยอดในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของการใช้ผลประเมินที่สอดคล้องต่อการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ตลอดจนปัญหาในการดำเนินงานในสภาพบริบทจริง แล้วจึงนำข้อค้นพบที่ได้ไปพัฒนาแนวทางการใช้ผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA มาเป็นกรอบแนวคิด เพราะเชื่อให้เกิดกระบวนการที่ทำความเข้าใจกับการวางแผนการใช้ผล และการนำแผนไปปฏิบัติในการบริหารงานด้านวิชาการ รวมทั้งมีขั้นตอนการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อสะท้อนภาพของผลการดำเนินงานของหน่วยงาน และสามารถนำข้อบกพร่องมาวางแผนแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลที่ได้
<p>ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>การสำรวจสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>การสัมภาษณ์กลุ่ม เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในปัจจุบัน</p>	<p>สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>
<p>ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย</p> <p>1. ความคาดหวังต่อความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ 2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาแนวทางการใช้ผล</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>การสร้าง (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินไปใช้ฯ ตามกรอบแนวคิด</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>การตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารระดับนโยบาย</p>	<p>แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลที่ได้
<p>ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางที่พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านความเป็นประโยชน์ 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความเป็นไปได้ 4. ด้านความถูกต้อง 5. ด้านความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน <p style="text-align: center;">↓</p> <p>การดำเนินการปรับปรุงแนวทางตามข้อเสนอแนะ</p>	<p>คุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ตาราง 2 แสดงการสำรวจวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินการวิจัย	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลผลิต
1. เพื่อศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา	1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ผลประเมิน การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสำนักงานศึกษา การศึกษา และการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา	แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ	-	การวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์สรุปความเป็นประเด็น	กรอบแนวคิดการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ
2. การสำรวจข้อมูลสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานศึกษาในปัจจุบัน	1. ผู้ชำนาญการสำนักงานศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 75 เขต	แบบสอบถามเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2 ฉบับ	1. ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในภาพกว้างหรือประเด็นหลัก
3. การสัมภาษณ์กลุ่มเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานศึกษาในปัจจุบัน	1. ผู้ชำนาญการสำนักงานศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4 เขต	แบบสัมภาษณ์เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการที่มีความเจาะจงประเด็นย่อยหรือลงรายละเอียด

ตาราง 2 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินการวิจัย	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลผลิต
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	1. การสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศรีสะเกษ จำนวน 5 คน	แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	ความคาดหวังต่อแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ และผู้บริหารระดับนโยบาย
	2. การสร้าง (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	-	-	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	(ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ
	3. การตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศรีสะเกษ จำนวน 5 คน	แบบสอบถามตรวจสอบคุณภาพ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	1. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ

ตาราง 2 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินการวิจัย	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลผลิต
3. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ - ด้านความเป็นประโยชน์ - ด้านความเหมาะสม - ด้านความเป็นไปได้ - ด้านความถูกต้อง - ด้านความรับผิดชอบต่อคุณภาพ	1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. บุคลากรทางการศึกษาใน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	แบบตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการประเมิน 5 ด้าน	1. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	คุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 225 เขต ซึ่งได้รับการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 1 แบ่งตามวิธีการเก็บข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 กลุ่มเป้าหมายในการสอบถาม ได้จากการสุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบไม่อิงสัดส่วน โดยใช้ภูมิภาคเป็นชั้นและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยของการสุ่ม แบ่งเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ภูมิภาคละ 15 เขต และการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2559) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 75 เขต

การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เขตละ 2 คน เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายในการสอบถาม จำนวน 150 คน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 คน รวมจำนวน 75 คน

2) ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา เขตละ 1 คน รวมจำนวน 75 คน

และมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 71.33 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 51 เขต ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาการตอบแบบสอบถามและการให้ความร่วมมือของกลุ่มเป้าหมาย

1.1.2 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์กลุ่ม โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 เขต เขตละ 2 คน โดยเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ 1) เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกลุ่มเป้าหมายข้อ 1.1.1 และ 2) เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีค่าร้อยละของการดำเนินงานจากผลการศึกษาศภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้าน

วิชาการในแต่ละด้าน 5 ด้าน ร้อยละ 80 ขึ้นไป และคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงตามสถานภาพ ตำแหน่งงานในปัจจุบัน เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์กลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน

2) ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา เขตละ 1 คน รวมจำนวน 4 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือ 2 เครื่องมือตามวิธีการเก็บข้อมูลเรื่อง สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ 1) แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาพรวม และ 2) แบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ดังนี้

1.2.1 แบบสอบถาม เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลการประเมิน การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และการบริหารงานด้านวิชาการ ของของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือระยะที่ 1 ได้แก่ ลักษณะการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์ตามวงจรคุณภาพ PDCA

2) กำหนดโครงสร้างของเนื้อหาและข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้การศึกษ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ออกแบบรูปแบบของแบบสอบถามเรื่องสภาพการนำผล ประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้าน วิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นคำถามปลายปิด และปลายเปิด ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 รายการข้อคำถามเรื่องสภาพ

การนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ สภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบัน และอุปสรรค ปัญหาที่พบในการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3) สร้างแบบสอบถาม เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารการศึกษา และฉบับที่ 2 สำหรับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

4) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของข้อคำถาม และแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและด้านการบริหารการศึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาจากดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งเป็นคะแนนผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงจะถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และผลการตรวจสอบพบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 ประกอบกับข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้แต่ละข้อคำถาม และข้อเสนอแนะในภาพรวม เช่น (1) การใช้คำให้คงที่ระหว่างผลประเมินหรือผลการประเมิน (2) ข้อความที่ใช้เป็นข้อคำถามยาวไปแต่เป็นประเด็นสำคัญดี (3) ข้อคำถามบางข้อมีหลายประเด็นในข้อเดียว ทำให้ตอบยาก และการใช้คำไม่กระชับ อาจทำให้ผู้ตอบสับสน และ (4) ในภาพรวมควรพัฒนาวิธีการเขียนโดยข้อคำถามควรมีสาระที่จะถามหนึ่งเดียว ไม่ควรถามหลายเนื้อหา

6) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำไปจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

6.1) แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารการศึกษา

6.2) แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับบุคลากรทางการศึกษา

1.2.2 แบบสัมภาษณ์กลุ่ม เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) กำหนดประเด็นสัมภาษณ์และสร้างข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์จากกรอบแนวคิดที่ได้การศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) นำเสนอแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของข้อคำถาม และแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและด้านการบริหารการศึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาจากดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งเป็นคะแนนผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ โดยในการให้คะแนนผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และผลการตรวจสอบพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 และข้อเสนอแนะปรับแก้ไขคำที่ใช้ในแต่ละข้อคำถามเพิ่มเติมเพื่อให้ชัดเจนและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการสอบถาม

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำไปจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ติดต่อกับประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ พร้อมกับเสนอข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า

1.3.2 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.3 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่ม เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2564 โดยแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 กลุ่มตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเด็น

1.4.1 สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาพกว้างจากแบบสอบถาม ในประเด็นหลักของการดำเนินงานใช้ผลประเมินไปเพื่อพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน 5 ด้าน ตามกรอบวงจรคุณภาพ PDCA และแบ่งเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารและของผู้ปฏิบัติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลสภาพการดำเนินงานโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent) และวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับรายละเอียดการนำผลไปใช้ในการพัฒนางานด้วยการสรุปประเด็นและวิเคราะห์เนื้อหา

1.4.2 สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในรายละเอียดแบบเจาะเจาะจงการดำเนินงานใช้ผลประเมินไปเพื่อพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน 5 ด้าน ตามกรอบวงจรคุณภาพ PDCA จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่ม โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 2 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการตรวจสอบคุณภาพแนวทางที่พัฒนาขึ้น โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ 1) ผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ 3) บุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้

มีประสบการณ์ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี ทำให้ได้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน ตามรายละเอียดดังตาราง

ตาราง 3 แสดงจำนวนและตำแหน่งของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยระยะที่ 2

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน(คน)
1	ผู้เชี่ยวชาญ สพฐ. ด้านติดตามตรวจสอบการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
2	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.	1
3	ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่งก่อนเกษียณอายุราชการรองผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.	1
4	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเหนือ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพฐ.	1
5	นักวิชาการศึกษานำวิทยานิพนธ์พิเศษ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพฐ.	1

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 2 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยมีการกำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) กำหนดประเด็นสัมภาษณ์และสร้างข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์จากกรอบแนวคิดและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการวิจัยระยะที่ 1

2) นำเสนอแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของข้อคำถาม และแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและด้านการบริหารการศึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาจากดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งเป็นคะแนนผลการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ โดยในการให้คะแนนผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และผลการตรวจสอบพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 และข้อเสนอแนะปรับแก้คำที่ใช้ในแต่ละข้อคำถามเพิ่มเติมเพื่อให้ชัดเจนและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการสอบถาม เช่น การเรียบเรียงคำถามใช้คำที่ซ้ำซ้อนทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน ควรปรับการเรียบเรียงและการใช้คำที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และข้อคำถามบางประเด็นยังไม่เหมาะสม เป็นลักษณะของวิธีการปฏิบัติมากกว่าการวางกลยุทธ์หรือการบริหารจัดการ ไม่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำไปจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

2.2.2 แบบสอบถาม เรื่องการตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งพิจารณาจากความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน

1) กำหนดโครงสร้างของเนื้อหาและข้อคำถามตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยได้กำหนดแบบตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 รายการข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของข้อคำถาม และแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ จัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ติดต่อ ประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ พร้อมกับเสนอข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า 2 สัปดาห์

2.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.3.3 ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้ในวิจัยระยะที่ 2 และนำเอาข้อค้นพบดังกล่าวไปพัฒนาเป็น (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้

2.3.4 ผู้วิจัยนำเสนอ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็น 3 ประเด็น

2.4.1 ความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นรายประเด็น

2.4.2 การพัฒนาเป็น (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ โดยผู้วิจัย

นำผลการศึกษาศาภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผลการศึกษาคความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็น (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน ด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนาจากการประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation)

2.4.3 คุณภาพของ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาแบบสอบถาม พิจารณาตามมาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมินของแนวทางที่พัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อปรับปรุง (ร่าง)แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ให้สมบูรณ์

ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เขตละ 4 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 เขต โดยเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ 1) เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกลุ่มเป้าหมายการวิจัยระยะที่ 1 และ 2) มีค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในแต่ละด้าน 5 ด้าน ร้อยละ 60 ขึ้นไป 3) มีข้อมูลการดำเนินงานในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการสอดคล้องกันกับความคาดหวังของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายในการวิจัยระยะที่ 2 และคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารการศึกษา คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 คน รวมจำนวน 2 คน

2) บุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เขตละ 3 คน รวมจำนวน 6 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือเป็นแบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม เรื่องการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งพิจารณาจากความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 3 ดังนี้

1) กำหนดโครงสร้างของเนื้อหาและข้อคำถามตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยได้กำหนดแบบตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 รายการข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจนของการใช้ภาษา และความครอบคลุมของข้อคำถาม และแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ จัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.3.2 ดำเนินการสนทนากลุ่มผ่านระบบออนไลน์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและนำแบบสอบถามการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งไปรษณีย์เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.3.3 ดำเนินการติดตามแบบสอบถามการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่ได้รับคืน หรือข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

3.3.4 ตรวจสอบสมบูรณ์ของข้อมูลจากการรวบรวมแบบสอบถามการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในวิจัยระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปเป็นประเด็นข้อค้นพบเกี่ยวกับคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสำรวจความคิดเห็น และสัมภาษณ์กลุ่มเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) สภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบัน 3) อุปสรรค

ปัญหา และข้อเสนอแนะในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 107 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 51 เขต จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด เพศ ตำแหน่งในปัจจุบัน วุฒิการศึกษาระดับสูงสุด ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน ปรากฏดังตาราง

ตาราง 4 การแจกแจงความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด		
1) ประถมศึกษา	48	94.12
2) มัธยมศึกษา	3	5.88
เพศ		
1) ชาย	38	35.51
2) หญิง	69	64.49
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
1) ผู้บริหารการศึกษา	25	23.36
1.1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	12	48
1.2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	13	52
2) บุคลากรทางการศึกษา	82	76.64
2.1) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา	13	15.85
2.2)ศึกษานิเทศก์	69	84.15
2.3) อื่นๆ		
วุฒิการศึกษาระดับสูงสุด		
1)ปริญญาตรี	14	13.08

ตาราง 5 การแจกแจงความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
2) ปริญญาโท	76	71.03
3) ปริญญาเอก	17	15.89
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
1) น้อยกว่า 1 ปี	9	8.41
2) 1 - 4 ปี	36	33.65
3) 5 - 8 ปี	22	20.56
4) มากกว่า 8 ปี	40	37.38

จากตาราง 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและบุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 48 เขต คิดเป็นร้อยละ 94.12 และผู้บริหารและบุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 3 เขต คิดเป็นร้อยละ 5.88 เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 64.49 และเป็นเพศชาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.51 ตำแหน่งในปัจจุบันพบว่าเป็นบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 76.64 และเป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.36 วุฒิการศึกษาในระดับสูงสุดของผู้ตอบพบว่าวุฒิกศษระดับปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 71.03 รองลงมาเป็นวุฒิกศษระดับปริญญาเอก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.89 และวุฒิกศษระดับปริญญาตรีที่น้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่าทำงานมากกว่า 8 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.38 รองลงมาทำงานมา 1 - 4 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.65 ทำงานมา 5 - 8 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.56 และทำงานมาน้อยกว่า 1 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.41

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากการสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแบ่งเป็นสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้

เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการใน 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้นำแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิงมาประยุกต์ใช้กับกรอบกระบวนการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานด้านวิชาการในประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) 2) การใช้ผลประเมิน (Do : D) 3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A) และแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของกรอบแนวคิดดังปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 6 แสดงความเชื่อมโยงของกรอบการศึกษาศาสนาพัฒนาผลประเมิณมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ

แนวทางการนำผลประเมินไปใช้	การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	PDCA				
		การประเมินผล	เชิงความคิด (Conceptual use)	เชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use)	เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use)	เชิงปฏิบัติ (Instrumental use)
1. การกำหนดแผนงานโครงการด้านวิชาการ	1. การวางแผนงานด้านวิชาการ	P	✓	✓		✓
	2. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	D				✓
		C			✓	
		A			✓	
2. การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา	1. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	P				✓
	2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	D				✓
		C			✓	
		A				✓
3. การพัฒนาระบบการเรียนรู้	การพัฒนาระบบการเรียนรู้	P				✓
		D				✓
		C			✓	
		A				✓
4. การนิเทศ และประเมินผล	1. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	P				✓
	2. การนิเทศการศึกษา	D				✓
	3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	C			✓	
		A				✓
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	1. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	P				✓
	2. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	D	✓			✓
		C			✓	
		A				✓

และผลการวิเคราะห์สภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้ดังตาราง

ตาราง 7 แสดงสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการรายด้าน และกลุ่มผู้ใช้

ที่	รายการ	สภาพการใช้ผล โดยผู้บริหาร		สภาพการใช้ผล โดยบุคลากรทาง การศึกษา	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.	การกำหนดแผนงาน โครงการ ด้านวิชาการ	25.00	100.00	79.87	97.40
2.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	25.00	100.00	78.57	95.81
3.	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	23.50	94.00	79.25	96.64
4.	การนิเทศ และประเมินผล	24.37	97.48	78.50	95.73
5.	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา	24.50	98.00	78.67	95.94
	รวมเฉลี่ย	24.47	97.88	78.97	96.30

จากตาราง 7 แสดงสภาพการใช้ผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 5 ด้าน โดยแบ่งกลุ่มผู้ใช้ ดังนี้

1.1.1 กลุ่มผู้บริหาร มีการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 97.88 และการนำไปใช้เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ (ร้อยละ 100.00) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 100.00) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 98.00) การนิเทศ และประเมินผล (ร้อยละ 97.48) และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (ร้อยละ 94.00)

1.1.2 กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา มีการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 96.30 และการนำไปใช้เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดแผนงาน โครงการด้าน วิชาการ (ร้อยละ 97.40) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (ร้อยละ 96.64) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 95.94) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 95.81) และ การนิเทศ และประเมินผล (ร้อยละ 95.73) และรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารการศึกษา				
1.1	เสนอผลการประเมินให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและเข้าใจใน กระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงาน มากขึ้น (P)	25	100	0	0
1.2	วางแผนกลยุทธ์ กำหนดนโยบายหรือแนวทางการ ดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคตจากผลประเมิน (P)	25	100	0	0
1.3	ยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผล ประเมิน และหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานใน ส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด (P)	25	100	0	0
1.4	จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้าน วิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการใช้ อย่างชัดเจน (D)	25	100	0	0
1.5	จัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการ ดำเนินงานด้านวิชาการ (D)	25	100	0	0

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.	บุคลากรทางการศึกษา				
2.1	สร้างความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานจากผลประเมิน (P)	80	97.56	2	2.44
2.2	กำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคตจากผลประเมิน (P)	80	97.56	2	2.44
2.3	ทบทวนการบริหารงานด้านวิชาการก่อนหน้าของหน่วยงาน เพื่อยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมิน (P)	80	97.56	2	2.44
2.4	กำหนดแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด (D)	80	97.56	2	2.44
2.5	จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ และแนวทางการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมิน (D)	80	97.56	2	2.44
2.6	จัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (D)	80	97.56	2	2.44
2.7	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ (D)	79	96.34	3	3.66

จากตารางแสดงการดำเนินงานในการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในการกำหนดแผนงาน โครงการ ด้านวิชาการ แบ่งเป็น กลุ่มผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100 และกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 97.38 โดยดำเนินการใช้ผลตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

- 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

1.1) ผู้บริหารเสนอผลการประเมินให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานมากขึ้น

1.2) ผู้บริหารใช้ผลการประเมินในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ นโยบาย และวางแผนการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคต

1.3) ผู้บริหารจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมิน และหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกับกับบุคลากร

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมในแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่ม ดังนี้

“...ทำความเข้าใจสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ชี้แจงการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ และเรียนรู้ทำความเข้าใจจากผลที่ยังทำได้ไม่ดีหรือล้มเหลว...”

(รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , สัมภาษณ์, 17 เมษายน 2566)

“...นำผลการประเมินตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลที่ใช้ในการเปรียบเทียบ และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสะท้อนผลการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2566)

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา โดยใช้สารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมิน

2.2) ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรจัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ

2.3) ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา

2.4) คีศึกษานิเทศก์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหาร สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมในแบบสอบถามและการ สัมภาษณ์กลุ่ม ดังนี้

“...นำผลการประเมินตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อ จัดทำรายงานการประเมินตนเอง รวมทั้งเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาการ บริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปีต่อไป...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2566)

“...กำหนดแนวทางพัฒนาการบริหารด้านวิชาการ ใน 3 ประเด็น ได้แก่ 1.การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 2.การประกันคุณภาพภายใน 3.การปฏิบัติ ตามนโยบายและจุดเน้น สพฐ...”

(ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...นำผลการประเมินมากำกับ ติดตามคุณภาพของแผนงาน หรือ โครงการด้านคุณภาพของการศึกษา รวมถึงสนับสนุนและจัดปัจจัยที่เกื้อหนุนทั้งด้าน บุคลากรและงบประมาณ รวมถึงสภาพแวดล้อม...”

(ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...แจ้งผลการประเมินไปยังสถานศึกษาในสังกัด พร้อมทั้งเป้าหมายและแนว ทิศทางการพัฒนา เพื่อให้มีการปรับปรุงแผนพัฒนาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ แนวนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

3) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามามี ส่วนในการรับรู้และมีความเข้าใจในผลประเมิน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผล ประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้เกิดพลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งร่วมวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ

ดังนี้

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมในแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่ม

“...บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการติดตาม
ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ช่วยกันขับเคลื่อนงานด้าน
วิชาการ เพื่อให้ทุกศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา(เครือข่ายสถานศึกษา)
ได้ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

(รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , สัมภาษณ์, 17 เมษายน 2566)

“...ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ก.ต.ป.น. เขตพื้นที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการ
ดำเนินงานโดยการสร้างเครือข่าย...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2566)

1.2.2 การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารการศึกษา				
1.1	วางแผนการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา (P)	25	100	0	0
1.2	ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตาม ให้ คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำสาระหลักสูตร ท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (D)	25	100	0	0
1.3	นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตาม แผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอน (D)	25	100	0	0

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.4	กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น รวมถึงการวางแผนการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (C)	25	100	0	0
1.5	ปรับปรุงกลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ผลประเมินพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรในครั้งต่อไป (A)	25	100	0	0
2.	บุคลากรทางการศึกษา				
2.1	วางแผนการพัฒนาระดับหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถานศึกษา (P)	79	96.34	3	3.66
2.2	พัฒนาระดับหลักสูตรท้องถิ่นและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (D)	79	96.34	3	3.66
2.3	นิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำสาระหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (D)	81	98.78	1	1.21
2.4	นิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตามแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (D)	81	98.78	1	1.21
2.5	กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น (C)	78	95.12	4	4.88
2.6	กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (A)	76	92.68	6	7.32
2.7	ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระยะต่อไป (A)	76	92.68	6	7.32

จากตารางแสดงการดำเนินงานในการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา แบ่งเป็น กลุ่มผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100 และกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 95.81 โดยดำเนินการใช้ผลตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดประชุมพิจารณาผลการประเมินเพื่อวางแผนการพัฒนาระดับหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมในการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่ม ดังนี้

“...วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อวางแผนพัฒนา กำหนดแนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยประกาศเป็นนโยบาย จุดเน้น หรือ วิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา...”

(รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , สัมภาษณ์, 17 เมษายน 2566)

“...วิเคราะห์ผลการประเมินเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นำประเด็น การพิจารณาที่ได้ระดับคะแนนต่ำมาจัดทำโครงการและจุดเน้นในแผนปฏิบัติการของ สพท. ให้โรงเรียนในสังกัดได้รับทราบและดำเนินการตามจุดเน้น นั้น...”

(ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) พัฒนาระดับหลักสูตรท้องถิ่นและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำสาระหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2) นิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตามแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...นำผลการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ติดตาม นิเทศให้สถานศึกษาในสังกัดนำหลักสูตรท้องถิ่นสู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และส่งเสริม สนับสนุน คอยเป็นที่เลี้ยงให้สถานศึกษาทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นที่สถานศึกษาดังอยู่...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

กำกับ ติดตามการใช้ผลประเมินพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น รวมถึงการวางแผนแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

4.1) กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4.2) ร่วมสะท้อนผลการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนา ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรับกลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรในระยะต่อไป

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...สะท้อนผลกาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของการนำผลประเมินมากำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตร...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

1.2.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารการศึกษา				
1.1	วางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ร่วมกับหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ และดำเนินการร่วมกันกับสถานศึกษา (P)	24	96	1	4

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.2	พัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (D)	24	96	1	4
1.3	กำกับ ติดตามการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไป อย่างเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (C)	23	92	2	8
1.4	ปรับปรุงกลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ผลประเมินพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในครั้งต่อไป (A)	23	92	2	8
2.	บุคลากรทางการศึกษา				
2.1	นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินมาวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ร่วมกับหลักสูตร เนื้อหาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา (P)	79	96.34	3	3.66
2.2	ดำเนินการพัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางแก่สถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาแก่สถานศึกษา (D)	80	97.56	2	2.44
2.3	ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับติดตามหรือควบคุมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (C)	80	97.56	2	2.44
2.4	สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม (A)	78	95.12	4	4.88

จากตารางแสดงการดำเนินงานในการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แบ่งเป็น กลุ่มผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 94 และกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 96.64 โดยดำเนินใช้ผลการตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

วางแผนการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ผลประเมินร่วมกับหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ และดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์กลุ่ม ดังนี้

“...วิเคราะห์ผลการประเมินและทำความเข้าใจไปพร้อมกับ
ครูผู้สอนเพื่อวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2566)

2) การใช้ผลประเมิน (D)

พัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้เป็น
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางแก่
สถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาแก่สถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...ใช้ผลประเมินกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยงให้
สถานศึกษาออกแบบ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ
การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)...”

(ศึกษานิเทศก์, แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

กำกับ ติดตามการใช้ผลประเมินพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่าง
เหมาะสม รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์กลุ่ม ดังนี้

“...ค้นหาความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาต่อขยายผลไปยังสถานศึกษาในสังกัดที่ยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นไปพร้อมๆ กัน กับภาพรวมของเขต...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 17 เมษายน 2566)

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...มีการสรุปผลการนิเทศติดตามการใช้ผลประเมินเป็นระยะ ทุกเดือน และแจ้งความก้าวหน้า ผลการพัฒนาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้มีแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างยั่งยืน...”

(ศึกษานิเทศก์, แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

1.2.4 การนิเทศ และประเมินผล

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารการศึกษา				
1.1	วางแผนพัฒนาการนิเทศและประเมินผล โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม (P)	24	96	1	4
1.2	พัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน (D)	25	100	0	0
1.3	พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการ	25	100	0	0

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	ของหน่วยงาน ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำ การดำเนินงานระบบประกันภายในแก่สถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง (D)				
1.4	ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการและคุณภาพ การศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย รวมทั้งการพัฒนา บุคลากรใน สพท. และสถานศึกษาเกี่ยวกับการวิจัย (D)	25	100	0	0
1.5	กำกับ ติดตามการพัฒนากระบวนการนิเทศให้ เป็นไปอย่างเหมาะสม (C)	24	96	1	4
1.6	เพื่อกำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา (C)	24	96	1	4
1.7	ศึกษา วิจัยเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการและ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (C)	25	100	0	0
1.8	สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการ พัฒนาการนิเทศและประเมินผล เพื่อพัฒนากลยุทธ์ ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผล ประเมินของผู้บริหาร รวมทั้งหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาการนิเทศและ ประเมินผล (A)	23	92	2	8
2.	บุคลากรทางการศึกษา				
2.1	นำผลประเมินมาใช้ประกอบการวางแผนพัฒนา รูปแบบหรือแนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษารวมทั้งการศึกษา วิจัย เพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับ สถานศึกษา (P)	80	97.56	2	2.44

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.2	จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อใช้พัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งผลให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน (D)	76	92.68	6	7.32
2.3	พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการ ตลอดจนนิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำการดำเนินงานระบบประกันภายในแก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D)	79	96.34	3	3.66
2.4	ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างตรงจุดในด้านต่างๆ ทั้งหลักสูตร การสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย รวมทั้งพัฒนานุเคราะห์ใน สพท. และสถานศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D)	78	95.12	4	4.88
2.5	ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตาม การพัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้ง การศึกษา วิจัย เพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความ จำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผล (C)	79	96.34	3	3.66
2.6	สรุปผลการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการนิเทศ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งการวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ ผลประเมินให้เหมาะสม (A)	79	96.34	3	3.66

จากตารางแสดงการดำเนินงานในการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในการนิเทศและประเมินผล แบ่งเป็น กลุ่มผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 97.5 และกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 95.73 โดยดำเนินการใช้ผลประเมินตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

เปิดโอกาสให้สถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนใช้ผลประเมินพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...นำผลการประเมินมาพัฒนารูปแบบการนิเทศให้เหมาะสมกับบริบท กำหนดเป้าหมายในการนิเทศโดยการประชุมวางแผนร่วมกันรับรู้ รับทราบ และออกแบบพัฒนาการนิเทศในปีต่อไปให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น...”

(รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , สัมภาษณ์, 17 เมษายน 2566)

“...วิเคราะห์ผลประเมินเพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัดเพื่อใช้พัฒนาระบบการนิเทศที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน

2.2) พัฒนารูปแบบ แนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...มีการนำสรุปรายงานผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือในการนิเทศ โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการนิเทศให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

2.3) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการ ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานระบบประกันภายในแก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.4) ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...นำประเด็นปัญหาที่พบจากการวิเคราะห์ผลการประเมินมาศึกษา วิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

3.1) ใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนากระบวนการนิเทศให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

3.2) ใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการพัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ผู้บริหารพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมิน รวมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาการนิเทศและประเมินผล

1.2.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารการศึกษา				
1.1	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ศึกษาศึกษาและ/หรือ องค์กรอื่นเข้ามามีส่วนในการรับรู้และ มีความเข้าใจในผลประเมิน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลประเมินเกี่ยวกับการ ดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริม ให้เกิดพลัง ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของเขต พื้นที่การศึกษา รวมทั้งร่วมวางแผนพัฒนาการ ดำเนินงานด้านวิชาการ (D)	25	100	0	0
1.2	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา โดยการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลประเมินและ การวิเคราะห์ผล แก่สถานศึกษาและองค์กรอื่นได้รับรู้ถึง ผลการประเมินและการตีความผลการประเมิน (D)	25	100	0	0
1.3	กำกับ ติดตามการใช้ผลพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความ ต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไป วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผล ประเมิน (C)	24	96	1	4
1.4	สรุปผลการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผล ประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ใน การอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมิน ของผู้บริหาร (A)	24	96	1	4

ที่	รายการ	การนำผลประเมินฯ ไปใช้			
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.	บุคลากรทางการศึกษา				
2.1	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ และสนับสนุนงานวิชาการแก่หน่วยงานอื่น (D)	79	96.34	3	3.66
2.2	ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตาม การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและ ความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมิน (C)	79	96.34	3	3.66
2.3	สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการ พัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อ ปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม (A)	78	95.12	4	4.88

จากตารางแสดงการดำเนินงานในการนำผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาแบ่งเป็น กลุ่มผู้บริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 98 และกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 95.93 โดยดำเนินการใช้ผลตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

1) การใช้ผลประเมิน (D)

1.1) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาและ/หรือองค์กรอื่นเข้ามามีส่วน ในการรับรู้และมีความเข้าใจในผลประเมิน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมิน เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริม ให้เกิดพลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพงาน วิชาการของเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งร่วมวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ

1.2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยการ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลประเมินและการวิเคราะห์ผล แก่สถานศึกษาและองค์กรอื่นได้รับรู้ถึงผล

การประเมิน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งที่จะได้รับการประเมิน หรือการจุดประกายความคิดเชิงประเมินให้ซึมซับเข้าสู่วัฒนธรรมการดำเนินงานของหน่วยงาน

ดังตัวอย่างข้อมูลการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการสอบถาม ดังนี้

“...นำผลประเมินที่ได้เป็นฐานข้อมูลสารสนเทศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และหาแนวทางในการพัฒนาประเด็นต่างๆ ที่ต้องการปรับปรุง พัฒนา โดยการมีส่วนร่วมผ่านองค์กรคณะต่างๆ ผ่านการบริหารจัดการภายในองค์กรทั้งเขตพื้นที่และสถานศึกษา และคอยกำกับนิเทศ ติดตามให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน...”

(ศึกษานิเทศก์ , แบบสอบถาม, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

2) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

กำกับ ติดตามการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมิน

3) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เรื่องความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และการตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ผลการศึกษาความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา

คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ผลการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ 3) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 ผลการศึกษาความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการศึกษาความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ความคาดหวังต่อการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ความคาดหวังต่อกลุ่มงานที่เป็นผู้ใช้ผลการประเมินหลัก กลุ่มงานสนับสนุน และบทบาทในการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน 3) ความคาดหวังต่อวิธีการ กลยุทธ์ในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 4) ความคาดหวังต่อแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 5) ปัจจัยสำคัญในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1 ความคาดหวังต่อการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายละเอียดดังนี้

การใช้ผลการประเมินฯ	สรุปประเด็น
<p>1. ใช้ผลการประเมินในแต่ละมาตรฐาน รายตัวบ่งชี้และประเด็นพิจารณาต่าง ๆ นำไปขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามภารกิจงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ได้ครอบคลุมกับบทบาทหน้าที่ของ สพท. มากยิ่งขึ้น</p>	<p>ความคาดหวังให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้ผลการประเมิน ดังนี้</p> <p>1. ใช้เป็นฐานในการปรับปรุง พัฒนาภารกิจงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ให้บรรลุตามภารกิจและเป้าหมายที่กำหนด</p>
<p>2. นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสะท้อนผลการประเมิน นำผลการประเมินไปวางแผนดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา และการจัดทำแนวทางการดำเนินงานหรือการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาและ สพฐ. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>	<p>2. ใช้กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ/แผนพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา และใช้จัดทำแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>
<p>3. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรคณะบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สามารถนำผลการประเมิน หรือข้อค้นพบอื่น ๆ มาจัดทำแผนดำเนินการและการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ 4 ด้าน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>3. ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>4. ช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมมากขึ้น</p>
<p>4. ใช้ในการเปรียบเทียบผลการบริหารและการจัดการศึกษาในแต่ละปี และจัดทำรายงานการประเมินตนเอง รวมทั้งเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปีต่อไป</p>	

2.1.2 ความคาดหวังต่อกลุ่มงานที่เป็นผู้ใช้ผลการประเมินหลัก กลุ่มงานสนับสนุน และบทบาทในการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังต่อกลุ่มงานที่เป็นผู้ใช้ผลการประเมินหลัก กลุ่มงานสนับสนุน และบทบาทในการใช้ประโยชน์ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายละเอียดดังนี้

ผู้ดำเนินการ	ตำแหน่งงาน	บทบาทหน้าที่
1. ผู้บริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> นำผลการประเมินมาใช้ในการประเมินกลยุทธ์และนโยบายของตนเอง และใช้กำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของหน่วยงาน สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการนำผลประเมินไปใช้การพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ใช้กำกับ ติดตามการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
2. บุคลากรทางการศึกษา	ศึกษานิเทศก์และบุคลากรในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการร่วมกับผู้บริหารและสถานศึกษา ใช้วางแผนพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้พัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับติดตาม

ผู้ดำเนินการ	ตำแหน่งงาน	บทบาทหน้าที่
		4. ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	1. กลุ่มงานอื่นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) 3. ผู้อำนวยการสถานศึกษา 4. ครู 5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น	1. รับรู้และทำความเข้าใจสภาพการดำเนินงานของหน่วยงานจากผลการประเมิน 2. เข้าไปมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการประเมินเพื่อให้เกิดการใช้ผลประเมินที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการ

2.1.3 ความคาดหวังต่อวิธีการ กลยุทธ์ในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังต่อวิธีการ กลยุทธ์ในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ รายละเอียดดังนี้

วิธีการ กลยุทธ์ในการใช้ผลการประเมินฯ	สรุปประเด็น
1. มีการบริหารจัดการองค์กร โดยยึดหลักธรรมาภิบาล อย่างเป็นรูปธรรม และการพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ การกระจายอำนาจและการเปิดโอกาส ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัด การศึกษา	1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารใน การนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย 2. การสื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจและการประชาสัมพันธ์ ผลการประเมิน
2. มีการสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจและการ ประชาสัมพันธ์ผลการประเมินทั้งภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในหลากหลายช่องทาง เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความร่วมมือ	3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการใช้ ประโยชน์จากผลการประเมิน 4. การตีความข้อค้นพบหรือผล การประเมิน
3. มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน มีความกระตือรือร้น เข้ามามีบทบาทในการร่วมวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อค้นพบร่วมกัน รวมทั้งกำหนดเป้าหมายและกลุ่มงาน ในการใช้ประโยชน์ให้ชัดเจน เป็นการเสริมพลังความ ร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณภาพองค์กร และทำให้เกิด การนำผลการประเมินมาสู่การใช้ประโยชน์ในสภาพจริง	
4. การตีความข้อค้นพบที่ต้องสร้างความเข้าใจใน ประเด็นต่าง ๆ ให้ผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน เพื่อนำสู่การนำไปใช้ประโยชน์จริง	

2.1.4 ความคาดหวังต่อแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังต่อแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ รายละเอียด
ดังนี้

แนวทางการใช้ผลการประเมินฯ คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ	สรุปประเด็น
<p>หลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความ ต้องการของสถานศึกษา จัดกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการผลิต พัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ของ ผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การวัดผล ประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพ การกำกับ ดูแล ติดตาม และ ตรวจสอบคุณภาพตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา จัดทำวิจัย ส่งเสริมการ วิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางาน วิชาการ พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้ง ประสาน ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ รวมถึง การขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติอย่าง ครบถ้วนและต่อเนื่อง</p>	<p>และสอดคล้องแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2580 2. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และ ความต้องการของสถานศึกษา 3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการผลิต จัดหา และพัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ใน การเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง 5. ส่งเสริม สนับสนุนการวัดผล ประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษา 6. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 7. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการจัด การศึกษา อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง</p>
<p>2. แนวทางการใช้ผลประเมินไปพัฒนาการ บริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา เป็นกระบวนการบริหารและ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในความ รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมาย ที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัด</p>	<p>8. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองชุมชนใน ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการศึกษา และให้การดูแล ช่วยเหลือนักเรียน</p>

แนวทางการใช้ผลการประเมินฯ	สรุปประเด็น
คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ	
การศึกษาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา	9. ประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการ การศึกษาในสถานศึกษา

2.1.5 ปัจจัยสำคัญในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดว่าปัจจัยสำคัญในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน
มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
รายละเอียดดังนี้

ปัจจัยในการใช้ผลการประเมินฯ	สรุปประเด็น
1. ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา	ปัจจัยสำคัญในการใช้ประโยชน์จาก ผลการประเมิน ดังนี้
1.1 ต้องมีความตระหนักและใส่ใจในการนำผล การประเมินฯ ไปใช้ในการวางแผน ดำเนินการในงาน และพัฒนาการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน อย่างจริงจัง	1. วิสัยทัศน์ ความรู้ ทักษะและ ประสบการณ์ของผู้บริหาร เกี่ยวกับ การบริหารองค์กรและกระบวนการ ประเมินเพื่อพัฒนางาน
1.2 ต้องมีความรู้และความเข้าใจในรายละเอียด ของมาตรฐาน สพท. รายละเอียดพิจารณาและ รายตัวบ่งชี้ ให้ชัดเจน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ วางแผนและพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2. ความรู้ความเข้าใจและทักษะ ของศึกษานิเทศก์ และบุคลากร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับการประเมินเพื่อพัฒนางาน
1.3 ต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในบทบาทหน้าที่และ ภารกิจงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นงานหลักของ สพท. ที่ต้อง	3. การให้ความสำคัญและตระหนัก ถึงการพัฒนางานโดยใช้ กระบวนการประเมิน

ปัจจัยในการใช้ผลการประเมินฯ	สรุปประเด็น
<p>รับผิดชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>1.4 ต้องมีความสามารถในการคิด สังเคราะห์ วิเคราะห์ และการตีความข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินงานของ สพท. เพื่อขับเคลื่อนการบริหารและการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ</p>	<p>4. การกำหนดนโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>5. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>6. แรงจูงใจหรือการกระตุ้น</p>
<p>2. การบริหารงานองค์กรและและประสบการณ์ของผู้บริหาร</p>	<p>ในเกิดการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>3. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ทุกกลุ่มงานต้องขับเคลื่อนไปด้วยกัน ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมพัฒนาไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและภาคภูมิใจร่วมกันในผลการประเมิน</p>	
<p>4. การกำหนดนโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	
<p>5. แรงจูงใจหรือการกระตุ้นในเกิดการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งระดับเขตพื้นที่ ระดับ สพฐ. หรือระดับชาติ โดยเสนอรางวัลให้ ก.ค.ศ. พิจารณาเป็นรางวัลผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์</p>	

2.2 ผลการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผลการศึกษาความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็น (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกรอบในการพัฒนาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำผลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนหรือปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้ประโยชน์ข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามากำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านวิชาการ ประกอบกับกระบวนการดำเนินงานตามกรอบวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle) เน้นการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการบริหารงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยแสดงความเชื่อมโยงการบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการได้ รายละเอียดดังตาราง

ตาราง 8 แสดงความเชื่อมโยงการบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(ร่าง) แนวทางการใช้ผลฯ	สภาพการใช้นำผลประเมินฯ	ความคาดหวังต่อ การนำผลประเมินไปใช้ฯ
1. วัตถุประสงค์	-	การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตาราง 6 แสดงความเชื่อมโยงการบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

(ร่าง) แนวทางการใช้ผลฯ	สภาพการใช้นำผลประเมินฯ	ความคาดหวังต่อ การนำผลประเมินไปใช้ฯ
2. หลักการ	-	1. วิธีการ กลยุทธ์ในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 2. แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
3. กรอบแนวคิด		
3.1 การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์		
3.2 ลักษณะการใช้ผลการประเมิน		
3.3 วงจรคุณภาพ PDCA		
3.4 การบริหารงานวิชาการ		
4. นิยามศัพท์เฉพาะ		
4.1 แนวทางการนำผลประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ		
4.2 มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		
4.3 การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		
5. กระบวนการ/ การดำเนินงาน	1. การนำผลประเมินฯ พัฒนาคุณภาพงานวิชาการใน 5 ด้าน 1.1 การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 1.2 การพัฒนาหลักสูตรระดับ สถานศึกษา	1. แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 2. วิธีการ กลยุทธ์ในการใช้

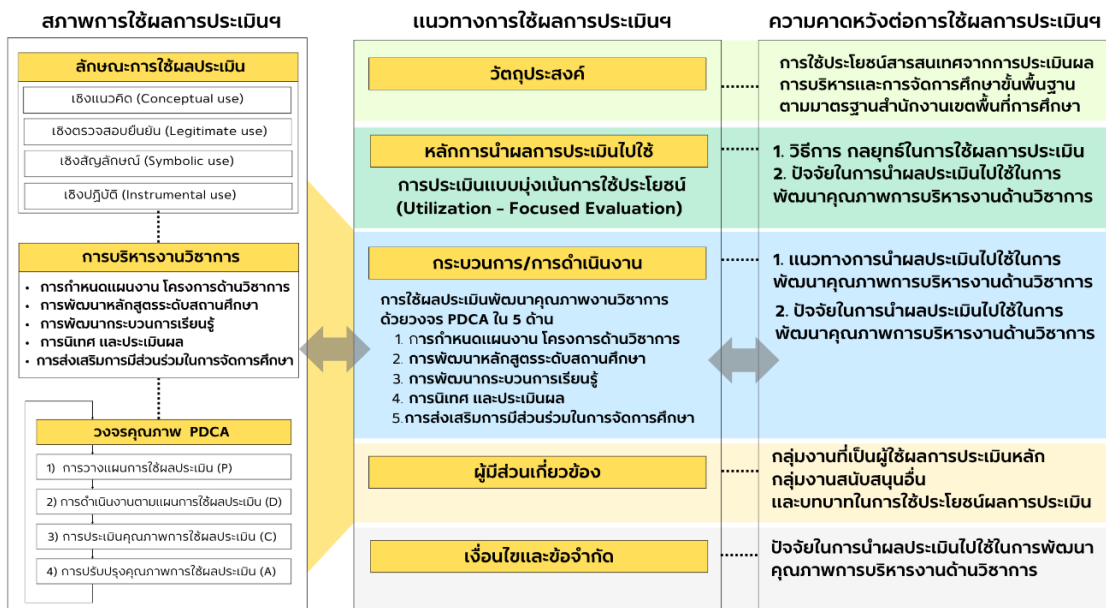
ตาราง 6 แสดงความเชื่อมโยงการบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

(ร่าง) แนวทางการใช้ผลฯ	สภาพการให้นำผลประเมินฯ	ความคาดหวังต่อ การนำผลประเมินไปใช้ฯ
	1.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนา
	1.4 การนิเทศ และประเมินผล	การศึกษาเพื่อการพัฒนา
	1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
	2. วงจรคุณภาพ PDCA	
	2.1 การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)	
	2.2 การใช้ผลประเมิน (D)	
	2.3 การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)	
	2.4 การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)	
	3. การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์	
	3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเป็นหลัก	
	3.2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	

ตาราง 6 แสดงความเชื่อมโยงการบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

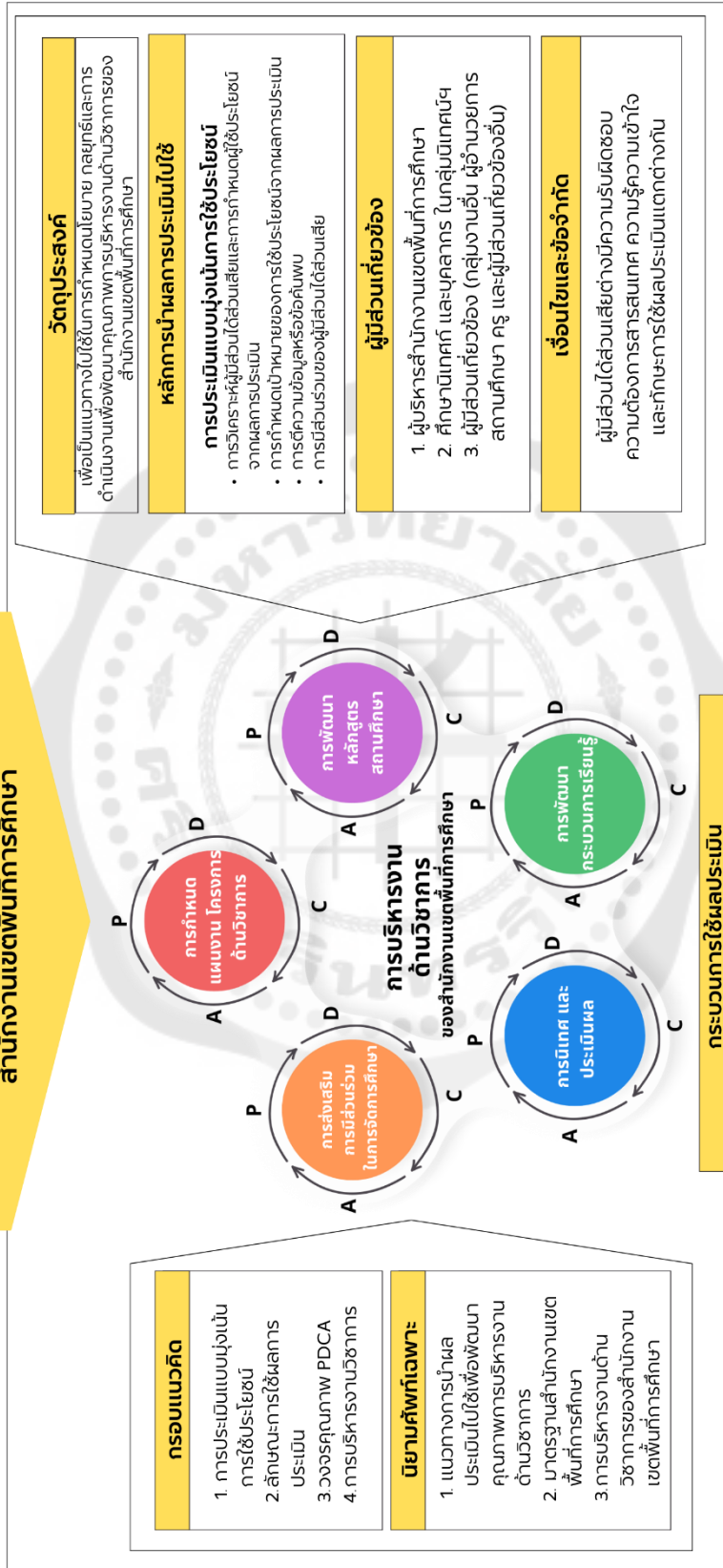
(ร่าง) แนวทางการใช้ผลฯ	สภาพการใช้นำผลประเมินฯ	ความคาดหวังต่อ การนำผลประเมินไปใช้ฯ
6. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		1. ผู้บริหาร 2. ศึกษานิเทศก์ 3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3.1 กลุ่มงานอื่นใน สพท. 3.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) 3.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา 3.4 ครู
7. เจ็อนไขและ ข้อจำกัด	อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะใน การนำผลประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน ด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	ปัจจัยสำคัญในการนำผลประเมิน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพการบริหารงานด้าน วิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

เมื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ความเชื่อมโยงและนำไปสู่การพัฒนาเป็น (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังภาพประกอบ 7 ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) กรอบแนวคิด 4) นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทาง 5) กระบวนการ 6) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 7) เจ็อนไขและข้อจำกัด ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 7 แสดงการบูรณาการแนวความคิด ผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ และความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อการพัฒนา (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพประกอบ 8 แสดง (่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้

เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และวางแผนการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 หลักการ

2.2.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเป็นหลัก

1) การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการกำหนดผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน (Intended User) ที่ต้องสร้างมีความชัดเจนให้เกิดขึ้นเพื่อนำสู่การกำหนดประเด็นความ ต้องการใช้ผลการประเมินที่ตรงตามความคาดหวัง อีกทั้งเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความเป็นตัวแทนในประเด็นที่สนใจประเมิน ตลอดจนการทราบปฏิสัมพันธ์ ลักษณะความ เกี่ยวข้อง และความคิดเห็นของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีต่อโครงการ

2) การกำหนดเป้าหมายของการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินที่จะสะท้อนคุณค่าจากการดำเนินการประเมิน และจะมีแนวทางในการนำข้อค้นพบไปใช้ประโยชน์อย่างไร โดยในส่วนี้สามารถช่วยตรวจสอบถึงประเด็นหรือสิ่งที่ต้องการจากการประเมินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3) การตีความข้อมูลหรือข้อค้นพบที่ต้องสร้างความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ของโครงการให้ผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเพื่อนำสู่การนำไปใช้ประโยชน์จริง

2.2.2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้กระบวนการสร้างความกระตือรือร้น และปฏิภักิรียสัมพันธ์ได้ตอบเพื่อนำสู่การปรับใช้ที่เหมาะสม โดยเฉพาะการนำผู้ใช้ประโยชน์จาก ผลการประเมินเข้ามา มีบทบาทในการร่วมวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อค้นพบร่วมกัน ซึ่งเป็นหัวใจ ของการประเมินตามแนวทางดังกล่าวที่ต้องการสร้างการมีส่วนร่วมกันระหว่างนักประเมิน ผู้ใช้ ประโยชน์จากผลการประเมิน และผู้มีส่วนได้เสียมาร่วมกันขับเคลื่อนกระบวนการบนฐานของการ เรียนรู้ร่วมกัน ทำให้สามารถมองได้ว่าการประเมินโดยมุ่งเน้นผู้ใช้ประโยชน์นอกจากจะเป็นการนำ ผลการประเมินมาสู่การใช้ประโยชน์จริงแล้ว ยังนำสู่การเสริมพลังให้กับภาคที่เกี่ยวข้องได้เป็น อย่างดี

2.3 กรอบแนวคิด

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดกรอบแนวคิดโดย การบูรณาการกรอบต่างๆ ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

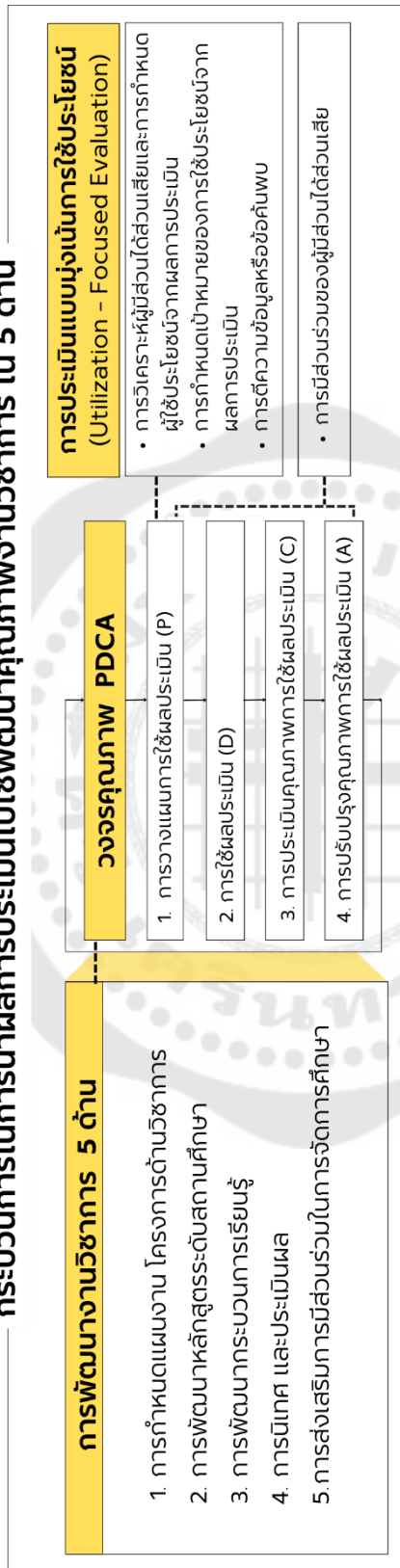
การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ลักษณะการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน และกลไกขับเคลื่อนแนวทางการนำผลประเมินไปใช้

การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ระบุไว้ในประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยมุ่งศึกษางานในบทบาทของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนหรือปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นกระบวนการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลไกขับเคลื่อนแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) 2) การใช้ผลประเมิน (Do : D) 3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A) ดังภาพประกอบ 9

กระบวนการในการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ใน 5 ด้าน

ภาพประกอบ 9 กรอบแนวคิดกระบวนการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำไปใช้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

2.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทาง

2.4.1 แนวทางการนำผลประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง แนวทางการใช้ประโยชน์ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นในการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการตามแนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกระบวนการใช้ผลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามวงจรคุณภาพ PDCA คือ การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan) การใช้ผลการประเมิน (Do) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action) ประกอบกับการกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการและบทบาท ตลอดจนเงื่อนไขและข้อจำกัดในการดำเนินการตามแนวทาง

2.4.2 มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นแนวทางกลางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งใช้เป็นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาและเป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผล การบริหารและการจัดการศึกษา

2.4.3 การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมุ่งเน้นขอบข่ายงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นหลัก ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.5 กระบวนการ

กระบวนการใช้ผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้นำวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle) มาประยุกต์ใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) การใช้ผลประเมิน (Do : D) การประเมินคุณภาพการใช้
ผลประเมิน (Check : C) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A) และแสดงให้เห็น
ความเชื่อมโยงของกรอบแนวคิดดังปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 ความเชื่อมโยงของกระบวนการใช้ผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคณะพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการใน 5 ด้าน

แนวทางการนำผลประเมินไปใช้	การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ลักษณะการใช้ผลการประเมิน				
		การนำผลประเมินไปประเมิน	เชิงความคิด (Conceptual use)	เชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use)	เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use)	เชิงปฏิบัติ (Instrumental use)
1. การกำหนดแผนงานโครงการด้านวิชาการ	1. การวางแผนงานด้านวิชาการ 2. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	P	✓	✓		✓
		D				✓
		C			✓	
		A			✓	
2. การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา	1. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	P				✓
		D				✓
		C			✓	
		A				✓
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	P				✓
		D				✓
		C			✓	
		A				✓
4. การนิเทศและประเมินผล	1. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2. การนิเทศการศึกษา 3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	P				✓
		D				✓
		C			✓	
		A				✓
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	1. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางการศึกษา 2. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	P				✓
		D	✓			✓
		C			✓	
		A				✓

2.5.1 การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

1.1) ผู้บริหารเสนอผลการประเมินให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานมากขึ้น

1.2) ผู้บริหารใช้ผลการประเมินในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ นโยบาย และวางแผนการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคต

1.3) ผู้บริหารจัดประชุมเพื่อตีความ วิเคราะห์ผลการประเมิน ยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมิน และหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกันกับบุคลากร

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา โดยใช้สารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมิน

2.2) ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรจัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ

2.3) ผู้บริหารกำหนดผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน เป็นผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา

2.4) ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าแผนงาน โครงการด้านวิชาการ มีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และคุณภาพของแผนงาน โครงการจากการใช้ผลประเมินมากำหนดเป็นอย่างไร รวมทั้งนำไปวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาจัดทำแผนงานโครงการด้านวิชาการ

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามา มีส่วนในการรับรู้ เข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับในการใช้ผลประเมินในการวางแผนงาน โครงการด้านวิชาการ เพื่อปรับปรุงการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ

2.5.2 การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดประชุมพิจารณาผลการประเมินเพื่อวางแผนการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำ สาระหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2) นิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตามแผนพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา มีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนาหลักสูตรระดับ สถานศึกษาเป็นอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาหลักสูตร ระดับสถานศึกษา

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

4.1) กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาหลักสูตร ระดับสถานศึกษา ร่วมกับครูและผู้บริหารสถานศึกษา

4.2) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามา ร่วมสะท้อนผลการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาและเป้าหมายการใช้ผลประเมิน เพื่อปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรับกลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ ผลประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรในระยะต่อไป

2.5.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

วางแผนการใช้ผลประโยชน์เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ร่วมกับ
หลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ และดำเนินการร่วมกันกับ
สถานศึกษา

2) การใช้ผลประโยชน์ (D)

พัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้เป็น
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางแก่
สถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาแก่สถานศึกษา

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประโยชน์ (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการนำ
ผลประโยชน์ไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ประโยชน์มาพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็น
อย่างไร รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ประโยชน์มาพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประโยชน์ (A)

เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามาร่วม
สะท้อนผล สรุปผลและรายงานการใช้ประโยชน์มาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
การใช้ผลประโยชน์ให้เหมาะสม

2.5.4 การนิเทศ และประเมินผล

1) การวางแผนการใช้ผลประโยชน์ (P)

ให้สถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนใช้ผลประโยชน์พัฒนารูปแบบ
หรือแนวทางการนิเทศการดำเนินงานของสถานศึกษา การวัดและการประเมินผลการศึกษา การ
พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหา
ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2) การใช้ผลประโยชน์ (D)

2.1) จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด พัฒนารูปแบบหรือ
แนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและผู้บริหาร
สถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้
พัฒนากระบวนการนิเทศ

2.2) พัฒนาแนวทางการวัดและการประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์การดำเนินงานจากการวิเคราะห์ผลประเมิน

2.3) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการ ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานระบบประกันภายในแก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.4) ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนาระบบการนิเทศ การวัดและการประเมินผลการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนาระบบการต่างๆ เป็นอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาการนิเทศ และประเมินผล

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและรายงานการใช้ผลประเมินในการพัฒนาระบบการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ผู้บริหารพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมิน รวมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาการนิเทศและประเมินผล

2.5.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาและ/หรือองค์กรอื่นเข้ามามีส่วนในการรับรู้และมีความเข้าใจในผลประเมิน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ และร่วมวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ

2) การใช้ผลประเมิน (D)

การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลประเมิน และรายงานการวิเคราะห์ผลแก่สถานศึกษา และองค์กรอื่นให้รับรู้ถึงผลการประเมิน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญหรือการจุดประกายความคิดเชิงประเมินให้ซึมซับเข้าสู่วัฒนธรรมการดำเนินงานของหน่วยงานสร้างการเรียนรู้และความเป็นเจ้าของผลการประเมิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม พลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษา

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาการนิเทศ และประเมินผล

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและรายงานการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินของผู้บริหาร

2.6 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ตำแหน่งงาน	บทบาทหน้าที่
1. ผู้บริหาร การศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรอง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1. นำผลการประเมินมาใช้ในการประเมินกลยุทธ์และนโยบายของตนเอง และใช้กำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของหน่วยงาน 2. สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการนำผลประเมินไปใช้การพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม 3. ใช้กำกับ ติดตามการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ตำแหน่งงาน	บทบาทหน้าที่
2. บุคลากรทางการศึกษา	ศึกษานิเทศก์และบุคลากรในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการร่วมกับผู้บริหารและสถานศึกษา ใช้วางแผนพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษา จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้พัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับติดตาม ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	กลุ่มงานอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น	<ol style="list-style-type: none"> รับรู้และทำความเข้าใจสภาพการดำเนินงานของหน่วยงานจากผลการประเมิน เข้าไปมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบในการประเมิน เพื่อให้เกิดการใช้ผลประเมินที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการ

2.7 เจ็อนไขและข้อจำกัด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมินมีหลากหลาย โดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เช่นในหน่วยงานหรือองค์กรอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัจจัยของผู้บริหารในระดับนโยบายหรือหน่วยงานส่วนกลาง ผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรระดับปฏิบัติงาน ภาคส่วนอื่นหรือชุมชนในพื้นที่บริการ ต่างเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา การใช้ประโยชน์ผลการประเมินจึงต้องคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม แต่ละระดับ ซึ่งต่างมีความรับผิดชอบ ความต้องการสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจ และ

ทักษะการใช้ผลประเมินแตกต่างกัน จึงควรมีขั้นตอนในการกำหนดผู้ใช้ประโยชน์ผลประเมินในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกับตามสถานการณ์ของกลุ่มผู้ใช้

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 5 คน โดยการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมพัฒนามาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) 5 มาตรฐาน โดยมีระดับของการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับน้อยที่สุด

พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าแนวทางที่พัฒนาขึ้นนั้น มีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายละเอียดผลการประเมินดังตาราง

รายการประเมิน	ภาพรวม		
	MEAN	S.D.	แปลผล
1. วัตถุประสงค์ของแนวทางฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. หลักการสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.40	0.55	มาก
3. กรอบแนวคิดที่ใช้ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และ บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
4. นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทางมีความชัดเจนและเหมาะสม ทำให้ ให้เข้าใจคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวทางฯ ไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
5. การอธิบายรายละเอียดของแนวทางการนำผลประเมิน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีความชัดเจนและเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
6. การอธิบายรายละเอียดการดำเนินการนำผลประเมิน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา แสดงให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ผู้ส่วนเกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตาม แนวทางฯ อธิบายไว้อย่างชัดเจน ถูกต้อง สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
8. เงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางฯ ช่วยให้สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้	5.00	0.00	มากที่สุด
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางฯ ในการวางนโยบาย กลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการ ดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการได้	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.78	0.54	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า คุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดย

ภาพรวมมีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้อ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.78 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนความคิดเห็นสูงสุด โดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 คะแนน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจนและเหมาะสม 2) นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทางมีความชัดเจนและเหมาะสม ทำให้เข้าใจคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ 3) การอธิบายรายละเอียดการดำเนินการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แสดงให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้ 4) เงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางฯ ช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้ 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางฯ ในการวางนโยบาย กลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการได้ และข้อที่ได้คะแนนความคิดเห็นต่ำที่สุด โดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 คะแนน ได้แก่ 1) หลักการที่ใช้ในแนวทางฯ สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม 2) สารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจน โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงใช้คำให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และเหมาะสมกับการนำไปใช้ได้จริง

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นแนวทางที่สามารถเชื่อมโยง ประสานการทำงานระหว่าง การดำเนินงานในระดับนโยบาย คือ การติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งดำเนินการประเมินโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา นอกจากนี้การนำแนวทางไปปฏิบัติ ซึ่งมีกระบวนการแบบครบตามวงจรคุณภาพ (PDCA) มีการวางแผนการใช้ผล และการนำแผนไปปฏิบัติสอดคล้องกันกับบทบาทการบริหารงานด้านวิชาการ 5 ด้านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งมีขั้นตอนการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อสะท้อนภาพของผลการดำเนินงานของหน่วยงาน และสามารถนำข้อบกพร่องมาวางแผนแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การตรวจสอบคุณภาพของของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมพัฒนามาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) 5 มาตรฐาน

3.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพของของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการใช้แนวทางที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 2 เขต

ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบคุณภาพ	สรุปประเด็น
1. ภาพรวมของแนวทางมีความชัดเจน วัตถุประสงค์ที่ระบุมีความชัดเจนและเหมาะสม โดยแสดงให้เห็นลักษณะการใช้ผลประเมินใน 4 ลักษณะ มีความถูกต้อง ครบคลุมการใช้งาน รวมทั้งจากผลานการนำไปใช้เข้ากับวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งจะกำกับอยู่ในทุกกระบวนการดำเนินงานของ สพท.งานวิชาการที่แบ่งเป็น 5 ด้าน มีความครอบคลุมกับการพัฒนาคุณภาพงานของ สพท. นอกจากนี้การมีคู่มือการดำเนินงานตามแนวทาง ยังเป็นการอธิบายที่เข้าใจง่ายขึ้น นำไปสู่การนำไปใช้ได้ทางปฏิบัติได้	1. แนวทางมีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้ แต่ต้องคำนึงถึงปัจจัยความน่าเชื่อถือของผลคะแนนจากการประเมินว่าจะสามารถสะท้อนสภาพการดำเนินการจริงได้มากน้อยเพียงใด 2. แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาแนวทางมีความถูกต้องตามหลักวิชาการและบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบคุณภาพ	สรุปประเด็น
<p>2. ข้อสังเกตว่างานวิชาการที่แบ่งเป็น 5 ด้าน จะมีความครอบคลุมกับการพัฒนาคุณภาพงานของ สพท. แต่มุมมองของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นศึกษานิเทศก์มองว่าในด้านการนิเทศ และประเมินผลนั้น มีขอบเขตที่แตกต่างลักษณะงานนิเทศน์เป็นการเติมเต็มระหว่างการจัดการเรียนรู้ในทุกด้านของเนื้อหางานวิชาการมากกว่า อาจแยกออกมาจากงานวัดและประเมินผล เพื่อให้กลายเป็นกระบวนการที่คอยกำกับอยู่ในงานทุกๆ ด้าน แทน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารมองว่างานวิชาการ 5 ด้านที่ได้กำหนดไว้นั้น ครอบคลุมงานวิชาการครอบคลุม ชัดเจนแล้ว แต่อาจจะเพิ่มกระบวนการนิเทศเข้าไปในงานทุกๆ ด้านด้วยหรือเน้นให้เห็นกระบวนการนิเทศชัดขึ้น</p>	<p>3. คู่มือการใช้แนวทางการใช้ผล ฯ อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ ผลการประเมินได้อย่างชัดเจน และเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สามารถนำไปใช้ใน การปฏิบัติงานได้</p>
<p>3. แนวทางการนำผลประเมินไปใช้ในสภาพบริบทจริงจะมีความเป็นประโยชน์หรือไม่ ขึ้นกับการตีความผลประเมินและความน่าเชื่อถือของผลการประเมินด้วย เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเองก็มีความเชื่อมั่นว่าผลการประเมินไม่สามารถสะท้อนการดำเนินงานจริงได้ในทุกมิติ เช่น ได้ผลประเมินน้อยกว่าสิ่งที่ลงมือลงแรงทำ ส่งผลต่อทัศนคติและการเห็นคุณค่า/ความสำคัญในการใช้ประโยชน์ของผลการประเมิน ดังนั้นในการพัฒนาแนวทางฯ หรือคู่มือการดำเนินงานตามแนวทางฯ อาจจะทำให้เกิดแนวโน้มการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนางานของ สพท. ได้มากขึ้น โดยใช้เป็นเครื่องนำทางกำหนดทิศทางการพัฒนางาน และสร้างความน่าเชื่อถือให้ผลการประเมิน โดยเมื่อ สพท. นำผลมาตีความจะสามารถเชื่อมโยงให้เห็นสภาพจริงของการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน ผู้บริหารและบุคลากรของ สพท. มองเห็นประโยชน์ของกระบวนการประเมินผลเพื่อนำผลมาพัฒนางาน ไม่ได้เพื่อย่อยกำกับ จับผิด หรือสร้างภาระการรายงานผล</p>	

ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบคุณภาพ	สรุปประเด็น
<p>4. แนวทาง เป็นการเชื่อมโยงให้การทำงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สพฐ. เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะสามารถเป็นแนวทางในการใช้ผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติได้</p>	

จากประเด็นที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแนวทางดังนี้

3.1.1 ผนวกกระบวนการนิเทศเข้าไว้กับการวางแผนการใช้ผลประเมิน (P) ในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เนื่องจากมองว่าหากเน้นให้เห็นกระบวนการนิเทศชัดขึ้น จะทำให้เกิดความสับสนของแนวทางการดำเนินงานกลายเป็นกระบวนการนิเทศน์เป็นสำคัญแทนการใช้ผลการประเมิน

3.1.2 การปรับคำเพื่อความถูกต้องตามหลักวิชาการและความเหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามากยิ่งขึ้น

3.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมพัฒนามาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) 5 มาตรฐาน จากแบบสอบถามเรื่องการตรวจสอบคุณภาพของของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของกลุ่มเป้าหมายในการใช้แนวทางที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 2 เขต โดยมีระดับของการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/
ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/
ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/
ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/
ความถูกต้อง / ความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ระดับน้อยที่สุด

และนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพแนวทาง ดังนี้

รายการประเมิน	ภาพรวม		
	MEAN	S.D.	แปลผล
1. วัตถุประสงค์ของแนวทางฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. หลักการที่ใช้ สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.33	0.52	มาก
3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในแนวทางฯ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.83	0.41	มากที่สุด
4. นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทางมีความชัดเจนและเหมาะสม ทำให้เข้าใจคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวทางฯ ไปใช้	4.83	0.41	มากที่สุด
5. การอธิบายรายละเอียดของแนวทางการนำผลประเมิน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามี ความชัดเจนและเหมาะสม	4.83	0.41	มากที่สุด
6. การอธิบายรายละเอียดการดำเนินการนำผลประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการ บริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แสดงให้ เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้	4.67	0.52	มากที่สุด
7. ผู้ส่วนเกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตาม แนวทางฯ อธิบายไว้อย่างชัดเจน ถูกต้องสอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.33	0.52	มาก
8. เงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางฯ ช่วยให้ผู้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ภาพรวม		
	MEAN	S.D.	แปลผล
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางในการวางนโยบาย กลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการได้	4.67	0.52	มากที่สุด
10. ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความน่าเชื่อถือ	4.67	0.52	มากที่สุด
11. สารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจน	4.50	0.55	มาก
12. ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการให้ข้อเสนอแนะที่มีความเป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับบริบท	4.67	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.69	0.61	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า คุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมมีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้อย่างดี มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.69 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนความคิดเห็นสูงสุด โดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 คะแนน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของแนวทางฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม 2) เงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางฯ ช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้ และข้อที่ได้คะแนนความคิดเห็นต่ำที่สุด โดยได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 คะแนน ได้แก่ 1) หลักการที่ใช้ในแนวทางฯ สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม 2) ผู้ส่วนเกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตามแนวทางฯ อธิบายไว้อย่างชัดเจน ถูกต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเด็นที่ศึกษา คือสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีกลุ่มเป้าหมาย/ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) การสำรวจสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประชากร คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 245 เขต ที่ได้รับการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มตัวอย่าง คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 51 เขต โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและบุคลากรในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 107 คน 2) การสัมภาษณ์สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและบุคลากรในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 8 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 เขต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ฉบับ สำหรับผู้บริหาร

การศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิดในรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และลักษณะคำถามปลายเปิดแบบไม่จำกัดคำตอบ และ 2) แบบบันทึกการสัมภาษณ์เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิดแบบไม่จำกัดคำตอบ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ 1) ความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกการสัมภาษณ์เรื่องความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิดแบบไม่จำกัดคำตอบ 2) แบบตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิดในรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการ (checklist) มาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ และลักษณะคำถามปลายเปิดแบบไม่จำกัดคำตอบ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยเน้นเนื้อหาที่อิงจากกรอบแนวคิดการวิจัยและสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเด็นที่ศึกษาคือคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยพิจารณาตามมาตรฐานของการประเมินของสตีฟเฟิลปีมและคณะ (The Committee on Standards for Education Evaluation) 5 มาตรฐานประกอบด้วย มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards) และมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและบุคลากร จำนวน 6 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 เขต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเรื่องคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิดแบบไม่จำกัดคำตอบ 2) แบบตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ข้อคำถามเป็นลักษณะปลายปิดในรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการ (checklist) มาตรฐานประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ และลักษณะคำถามปลายเปิดแบบไม่จำกัดคำตอบ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และปรับปรุงแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามข้อเสนอแนะของผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 สภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน 5 ด้าน โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบการดำเนินการเพื่อนำผลประเมินฯ ไปใช้ในด้านต่างๆ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มเป้าหมายมีการดำเนินงานในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้

เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 94 ถึงร้อยละ 100 แบ่งเป็นระดับการดำเนินงานโดยกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา

1.1.1 กลุ่มผู้บริหาร มีการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 97.88 และการนำไปใช้เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ (ร้อยละ 100.00) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 100.00) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 98.00) การนิเทศ และประเมินผล (ร้อยละ 97.48) และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (ร้อยละ 94.00)

1.1.2 กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา มีการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 96.30 และการนำไปใช้เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ (ร้อยละ 97.40) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (ร้อยละ 96.64) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ร้อยละ 95.94) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 95.81) และการนิเทศ และประเมินผล (ร้อยละ 95.73)

2. ผลการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประกอบด้วยผลการวิจัย 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ความคาดหวังต่อการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ความคาดหวังต่อกลุ่มงานที่เป็นผู้ใช้ผลการประเมินหลัก กลุ่มงานสนับสนุน และบทบาทในการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน 3) ความคาดหวังต่อวิธีการ กลยุทธ์ในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 4) ความคาดหวังต่อแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ 5) ปัจจัยสำคัญในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 การพัฒนาร่างแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์และพัฒนาขึ้นจากจากผลการศึกษาศาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 2.1) วัตถุประสงค์ 2.2) หลักการตามการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization – Focused Evaluation) 2.3) กรอบแนวคิด 2.4) นิยามศัพท์เฉพาะ 2.5) กระบวนการใช้ผลพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ โดยใช้วงจร PDCA การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan) การดำเนินงานตามแผนการใช้ผลประเมิน (Do) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action) 2.6) ผู้ดำเนินการและบทบาท 2.7) เงื่อนไขและข้อจำกัด

2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพ (ร่าง) แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย พบว่า แนวทางมีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (MEAN = 4.78 ,S.D.=.54) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับการใช้คำให้เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน และเหมาะสมกับการนำไปใช้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ปรับปรุงแนวทาง ดังนี้

3.1 ผนวงกระบวนการนิเทศเข้าไว้กับการวางแผนการใช้ผลประเมิน (P) ในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เนื่องจากมองว่าหากเน้นให้เห็นกระบวนการนิเทศชัดขึ้น จะทำให้เกิดความสับสนของแนวทางการดำเนินงานกลายเป็นกระบวนการนิเทศเป็นสำคัญแทนการใช้ผลการประเมิน

3.2 การปรับคำเพื่อความถูกต้องตามหลักวิชาการและความเหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามากยิ่งขึ้น

3.3 การจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการใช้ผลที่พัฒนาขึ้น จะทำให้เกิดแนวโน้มการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนางานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มากขึ้น โดยใช้เป็นเครื่องนำทาง กำหนดทิศทางการพัฒนางาน และสร้างความน่าเชื่อถือให้ผลการประเมิน

และผลการตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย พบว่า แนวทางมีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อคุณภาพการประเมิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (MEAN=4.69 ,S.D.=.61)

การอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลจากการพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผลการตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำมาสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งอุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการนำข้อค้นพบหรือสารสนเทศจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาใช้สะท้อนคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานผู้บริหารนำผลประเมินไปใช้สนับสนุนยืนยันการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย กำหนดกลยุทธ์ใหม่ โดยร่วมกันกับบุคลากรวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในสภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ตลอดจนกำหนดเป้าหมายและแนวทางให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานใน 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ

2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล
 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) กับกรอบการนำผลประเมินฯ ไปใช้ในประเด็นต่างๆ สอดคล้องกับโชคก บัญญาวรพันธ์ (2556) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันของนโยบายและการปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จะนำเอาผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ มาปรับปรุงการทำงานในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับวงจรร PCDA (Edwards Deming, 1950) ได้แก่ การวางแผน (P: Plan) การปฏิบัติตามแผน (D : Do) การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (C: Check) และการปรับปรุงแก้ไข (A: Action) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตรในการทำงานที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีลักษณะสำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) กรอบแนวคิด 4) นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทาง 5) กระบวนการ 6) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 7) เงื่อนไขและข้อจำกัด โดยผลการศึกษาคความคาดหวัง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายมีความเห็นในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับกลยุทธ์และปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนางานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคือภาวะผู้นำของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อนโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารจึงควรมีบทบาทในการนำผลการประเมินมาใช้ในการประเมินกลยุทธ์และนโยบายของตนเอง และใช้กำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของหน่วยงาน สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการนำผลประเมินไปใช้การพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และใช้กำกับ ติดตามการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ สอดคล้องกับผลวิจัยของธนวิน ธิ นาน (2554) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและงานวิจัยของ สุธารัตน์ ทองเหลือง และกาญจนา บุญส่ง (2559) ที่พบว่า พฤติกรรม การบริหารและคุณลักษณะของผู้บริหารส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ดร.ณิ รัตน์สุนทร (2560) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่เน้นการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ กำหนดเป้าหมายของการบริหารงานให้ชัดเจนและมีมาตรฐาน มีการวางแผนร่วมกันกับบุคลากร และให้ทุกคนปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

จนเป็นวัฒนธรรม จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และจากผลการพัฒนาแนวทางมีการกำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและระบุเงื่อนไข ข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ผลการประเมินขึ้นกับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม แต่ละระดับ ซึ่งต่างมีความรับผิดชอบ ความต้องการสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจ และทักษะการใช้ผลประเมินแตกต่างกัน จึงควรมีขั้นตอนในการกำหนดผู้ใช้ประโยชน์ผลประเมินในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกับตามสถานภาพของกลุ่มผู้ใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson (1998) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้ที่สำคัญคือคุณลักษณะของผู้ใช้ผลประเมิน (User Characteristics) และสอดคล้องกับที่ (รัตนะ บัวสนธ์, 2562) กล่าวว่าขั้นตอนหนึ่งที่ทำให้การใช้ผลการประเมินเกิดประโยชน์ คือการกำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หลักและรอง ผู้ใช้ประโยชน์จากผลประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งในประเด็นใดประเด็นหนึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไปตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้รับการประเมินนั้นๆ และตามความสนใจ ดังนั้นควรระบุ กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หลัก ผู้ใช้ประโยชน์รองและกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ทั่วไปหรือชั่วคราว ในผลประเมินสิ่งนั้นให้ได้ก่อนที่จะทำการสื่อสาร โนมน้ำวการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินนั้น

3. การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้องอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ในประเด็นเกี่ยวกับเงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางที่สามารถช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลไม่มั่นใจว่าแนวทางการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ที่พัฒนาขึ้นนี้จะสามารถนำไปใช้ในการนำผลประเมินไปบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นกับหลายปัจจัย โดยเฉพาะปัจจัยของผู้บริหารและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยที่ควบคุมได้ยาก

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยจะทำให้ได้ แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นสารสนเทศที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรระบุกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินทั้งระดับบุคคลและกลุ่มงานในการนำเสนอรายงานผลการประเมินและจัดทำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่จะใช้สารสนเทศจากการประเมินได้ กลุ่มผู้ต้องการคำตอบจากการประเมิน กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้ผลการประเมิน กลุ่มผู้ร่วมรับผิดชอบในการประเมินและใช้ผลการประเมิน เพื่อเพิ่มแนวโน้มในการนำผลประเมินไปสู่การพัฒนาการดำเนินงาน เนื่องจากผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากการวิจัยระยะที่ 1 พบว่าอุปสรรค ปัญหาประการหนึ่งในการใช้ผลการประเมินคือ ผลการประเมินไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้สารสนเทศ จึงส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินสำหรับการตัดสินใจ การปรับปรุงหรือพัฒนาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรคำนึงถึงปัจจัยที่จะส่งผลต่อการส่งเสริมการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งจากผลการศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากการวิจัยระยะที่ 1 พบว่าปัจจัยสำคัญ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการมีส่วนร่วม ตั้งแต่ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการประเมิน รวมทั้งทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการประเมินของบุคลากร เพราะผลการประเมินมีแนวโน้มสูงที่จะถูกนำไปใช้ทั้งในระดับบุคคลหรือระดับหน่วยงาน ถ้าผลการประเมินนั้นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ แนวทาง นโยบายที่องค์กรกำหนดไว้ บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกระบวนการประเมินผล จึงให้ความสำคัญต่อการนำสารสนเทศจากการประเมินไปใช้พัฒนางาน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้เป็นทิศทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ การกำหนดกลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยมีกระบวนการอย่างเป็นระบบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานระดับนโยบายสามารถนำผลการวิจัยและข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้ประโยชน์ผลประเมินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบหรือวิธีการประเมินผล การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นำสู่ผลการประเมินที่มีคุณภาพ สามารถใช้

ประโยชน์ผลการประเมินในการพัฒนาการดำเนินงานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) เท่านั้น ดังนั้นควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในการ ประเมินประเด็นอื่น ผลที่ได้จะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่ตรงกับสภาพการใช้ผลของแต่ละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามากขึ้น ซึ่งจะแนวทางในการวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาการ จัดการศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนาตัวบ่งชี้การใช้ผลประเมินการบริหารและการจัด การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการในรูปแบบของ การใช้ผลการประเมินในเชิงแนวคิด ในเชิงตรวจสอบยืนยัน ในเชิงสัญลักษณ์ และในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษากำหนดมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความครอบคลุม และเหมาะสมมากขึ้น

2.3 เนื่องจากการจัดองค์กรทางการศึกษาและการแบ่งส่วนการบริหารงานภายใน องค์กรเป็นลักษณะหน่วยงานหลายระดับ ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทำให้ในแต่ละระดับมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัด การศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินการบริหารจัดการของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการวางแผนและ พัฒนาการส่งเสริมการใช้ผลการประเมิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- Beyer, J. M., และ Trice, H. M. (1982, December). The Utilization Process: A Conceptual Framework and Synthesis of Empirical Findings. *Administrative Science Quarterly*, 27(4), 591-622.
- Deming, E. W. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge. UK: Massachusetts Institute of Technology Press.
- Johnson, B. J. (1998). Toward a theoretical model of evaluation utilization. *Evaluation and Program Planning*, 21, 93-110.
- Patton. (1997). *Utilization-focused evaluation : the new century text* (3rd ed.). Thousand Oaks, Calif: Sage.
- patton, M. Q. (2008). *Utilization-Focused Evaluation* (4th). London: Sage Publication.
- Patton, M. Q. (2012). *Essentials of utilization-focused evaluation*. Thousand Oaks, Calif: SAGE.
- Preskill, H., Caracelli, V. (2003). Current and Developing Concepts of Use : Evaluation Use TIG survey results. . *Evaluation Practice*, 18(3), 175-194.
- Turnbull, B. (1999) . The mediating effect of participation efficacy on evaluation use. *Evaluation and Program Planning*, 22, 131-140.
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. (2550, 16 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 124 ตอนที่ 24ก, น.29-36).
- กรมสามัญศึกษา. (2542). เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิติมา ปรีดีดีลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์
- เกษม ศิริสุขโขดม. (2550). การประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.
- แคลิยา ศรีแปลก. (2544). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาศรีสะเกษวิทยาโรงเรียนคันทนาเยาว กรุงเทพฯมหานคร. (ปริญญาโทปริญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏการศึกษาก). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จรัส นองมาก. (2545). การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข. กรุงเทพฯ:

ฟินิกส์เซ็นเตอร์.

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). การบริหารงานวิชาการ ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โชคก ปัญญาธรรมาพันธ์. (2556). การพัฒนานโยบายการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาดุฎฐิบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารการศึกษา)). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ดร.ณิ รัตน์สุนทร, อ. จ., และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ. (2560). วัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการบริหารการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย. *Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)*, 10(2), 365-378.
- ทัศนศิรินทร์ สว่างบุญ, สรัญญา จันทร์ชูสกุล, และ พินดา วราสุนันท์. (2560, กันยายน – ธันวาคม). การพัฒนารูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *Veridian e-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ* 10(3), 2405-2419.
- ธนวิน ฒ น่าน. (2554). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่องกระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การประเมินและการประกัน กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- นิตา ชูโต. (2538). การประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เพมโปรดักชั่นส์.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561. (2561, 7 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 135 ตอนพิเศษ 218ง, น.27-28).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา. (2564, 17 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 138 ตอนพิเศษ 38ง, น.4-9).
- ปรีชา รอดมณี. (2550). การนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 136 ตอนที่ 57ก, น.49-53).
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 136 ตอนที่ 57ก, น.42-48).
- รัตน์ บั้วสนธ์. (2562). การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤกษ์รัตน์ ปักกันตร์ธ. (2556). การประเมินโดยมุ่งเน้นผู้ใช้ประโยชน์: กรอบแนวคิดและแนวทางการบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, 8(2), 31- 42.
- ลินดา ทำขุนทด. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. *SIKKHA Journal of Education*, 3(2), 51-58.
- วราภรณ์ บุญเจียม. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (สาขาวิชาวิจัยการศึกษา)). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2560, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้. วารสารนาคนุตรปริทรรศน์, 5(3).
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวัฒน์ วรรณาม. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (สาขาวิชาวิจัยการศึกษา)). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมคิด พรมจ้อย, และ สุพัทธ์ พิบูลย์. (2554). การพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). รายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: เอ็น.

เอ. รัตน์ะเทรตตั้ง.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา (ระดับหลักสูตร).

สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2564, จาก

https://chumphon.mju.ac.th/government/20111119104834_chumphon2/Doc_25590517161148_134723.pdf

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2555). คู่มือประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. 2554) (พิมพ์ครั้งที่ 3.). กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2556). คู่มือการนำ ผลประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

สุจิตรา ชุ่มศิริ. (2562). แนวทางการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพ มนุษย์)). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุธาทิพย์ งามนิล. (2552). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขะฎีบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สุวิมล เขี้ยวแก้ว. (2545, กันยายน-ธันวาคม). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในเขตพื้นที่ การศึกษา สำหรับห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 8(3), 260-272.

สุวิมล ว่องวานิช, และ นงราม เศรษฐวานิช. (2555). วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา : ประมวล สาระ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

- 1.1 ผศ.ดร.มนตา ตูลย์เมธากาญจนา อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 1.2 ดร.อิทธิฤทธิ์ พงษ์ปิยะรัตน์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

- 2.1 ดร.ธงชัย คำปวง ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 1
- 2.2 ดร.วรภรณ์ แก้วสีขาว ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- นายไชยา อินทะเสน ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยเชิงประเมินและสารสนเทศ
สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบาย
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

กลุ่มเป้าหมายเพื่อการวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.รัตนา แสงบัวเผื่อน ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ. และรักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษา สพฐ. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2. นางวรัญญภรณ์ ชาลีรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญ สพฐ. ด้านติดตามตรวจสอบการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นางอังคณา สุขเสวี ข้าราชการบำนาญ
ตำแหน่งก่อนเกษียณอายุราชการของผู้ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.
4. นางอรุณศรีลักษณ์ มณีศิริ ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเหนือ
สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพฐ.
5. นางเกษรินทร์ วิริยะอาภรณ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพฐ.

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย ระยะที่ 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปฏิญาณพันธกิจ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต เรื่องแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาควิชาการวัดและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

- แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งปฏิบัติงานในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

3. แบบสอบถามแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 3 อุปสรรค ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ขอความอนุเคราะห์ทุกท่านตอบข้อคำถามผ่านทางแบบสอบถามออนไลน์ Google forms ตามลิ้งค์ <https://forms.gle/ZrH9xTszh4speHwh7> หรือ QR Code ที่แนบมาพร้อมนี้

5. ขอความอนุเคราะห์ทุกท่านตอบข้อคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และรายงานผลโดยภาพรวมของหน่วยงานเท่านั้น คำตอบของท่านจะเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อท่านทั้งสิ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

QR Code แบบสอบถามออนไลน์

นางสาวสิริธร ไหวพริบ
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารการศึกษา

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดูแลกำกับกลุ่มงาน
 กลุ่มอำนวยการ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ หน่วยตรวจสอบภายใน
 กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มกฎหมายและคดีกฎหมาย
 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน (เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)
 น้อยกว่า 1 ปี 1 - 4 ปี 5 - 8 ปี มากกว่า 8 ปี

หมายเหตุ ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ เกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ หมายถึง การวางแผนงานด้านวิชาการ และการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนากรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 4) การนิเทศ และประเมินผล หมายถึง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การนิเทศการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- แล้วเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับการดำเนินการตามความจริงของหน่วยงานท่าน

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ในการกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. รับรู้และเข้าใจผลประเมินร่วมกัน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานมากขึ้น		
2. วิเคราะห์ผลประเมิน โดยระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อใช้วางแผนกลยุทธ์ กำหนดนโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคต		

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
3. ทบทวนการบริหารงานด้านวิชาการของ สพท. และการปฏิบัติตามระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมินและหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมาย		
4. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินมาใช้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการใช้อย่างชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เป็นต้น		
5. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินมาใช้จัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ		
6. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย บุคลากร สพท. สถานศึกษาและองค์กรอื่นเข้ามามีส่วนในการรับรู้และทำความเข้าใจในผลประเมิน สามารถร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องผลประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้เกิดพลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งร่วมวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ในการกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการอย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องมาใช้วางแผนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา		
2. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
3. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตามแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
4. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
5. สรุปผลและปัญหา อุปสรรคในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินในครั้งต่อไป		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างไร

รายการ	การนำผลประเมินฯไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ	
	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. วิเคราะห์ผลประเมินเพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างไร โดยวิเคราะห์ร่วมกับหลักสูตร สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ และดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา		
2. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาแก่สถานศึกษา		
3. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับติดตามหรือควบคุมการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างไรให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างไร		
4. วิเคราะห์ผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างไร เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินของผู้บริหาร		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างไร โปรดระบุ

2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาการนิเทศและประเมินผลอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. วิเคราะห์ผลประเมินเพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาการวางแผนพัฒนารูปแบบ/แนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา วางแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งการศึกษา วิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา		
2. มอบหมายผู้รับผิดชอบพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการของหน่วยงาน ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานระบบประกันภายในแก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง		
3. มอบหมายผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยรวมทั้งการพัฒนาบุคลากรใน สพท. และสถานศึกษาเกี่ยวกับการวิจัย		
4. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการศึกษา วิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผล		
5. สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินของผู้บริหาร		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาการนิเทศ และประเมินผลอย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ และสนับสนุนงานวิชาการแก่หน่วยงานอื่น		
2. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมิน		
3. สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินของผู้บริหาร		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 อุปสรรค ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านกรอกรายละเอียดอุปสรรค ปัญหาที่พบในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความร่วมมือกับการวิจัยนี้เป็นอย่างดี

ฉบับที่ 2 สำหรับบุคลากรทางการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. ตำแหน่งปัจจุบันในกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 ผู้อำนวยการกลุ่ม ศึกษานิเทศก์ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน (เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)
 น้อยกว่า 1 ปี 1 - 4 ปี 5 - 8 ปี มากกว่า 8 ปี

หมายเหตุ บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งปฏิบัติงานในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบัน

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ เกี่ยวกับสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ หมายถึง การวางแผนงานด้านวิชาการ และการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนารอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 4) การนิเทศและประเมินผล หมายถึง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การนิเทศการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- แล้วเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับผลการดำเนินการตามความจริงของหน่วยงานท่าน

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ในการกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการอย่างไรบ้าง

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. รับรู้และเข้าใจผลประเมินร่วมกัน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานมากขึ้น		
2. วิเคราะห์ผลประเมิน โดยระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อใช้กำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคต		
3. ทบทวนการบริหารงานด้านวิชาการของ สพท. และการปฏิบัติตามระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมินและหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมาย		
4. ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมาย กลุ่มผู้ใช้ และแนวทางการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินอย่างชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เป็นต้น		

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
5. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินมาใช้จัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ในการกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการอย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. วิเคราะห์ผลประเมินเพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถานศึกษา		
2. ดำเนินการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
3. นิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตามแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้		
4. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
5. สรุปผลและปัญหา อุปสรรคในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง แก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. วิเคราะห์ผลประเมินเพื่อใช้ประกอบในวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ร่วมกับหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ และดำเนินการร่วมกันกับสถานศึกษา		
2. ดำเนินการพัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางแก่สถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาแก่สถานศึกษา		
3. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับติดตามหรือควบคุมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนากระบวนการเรียนรู้		
4. สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างไร โปรดระบุ

.....

.....

.....

2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาการนิเทศ และประเมินผลอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. วิเคราะห์ผลประเมินเพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาแบบ/แนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน รวมทั้ง การศึกษา วิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับสถานศึกษา		
2. จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด และพัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารและ การจัดการเรียนการสอน		
3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงาน ด้านวิชาการ ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานระบบประกันภายในแก่ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง		
4. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างตรงจุดในด้านต่างๆ ทั้งการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดแลประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรใน สพท. และสถานศึกษา เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา		
5. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งการศึกษา วิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผล		
6. สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของ สถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาใน การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผล ประเมินให้เหมาะสม		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้พัฒนาการนิเทศ และประเมินผลอย่างไร

.....

.....

.....

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

รายการ	ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งการประสาน ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ และสนับสนุน งานวิชาการแก่หน่วยงานอื่น		
2. ใช้ผลประเมินเป็นเครื่องช่วยในการกำกับ ติดตามการพัฒนาร่วมในการจัด การศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม ความต้องการและความจำเป็น		
3. สรุปผลและปัญหาในการใช้ผลประเมินในการพัฒนาร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม		

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินฯ ไปใช้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านกรอกรายละเอียดอุปสรรค ปัญหาที่พบในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความร่วมมือกับการวิจัยนี้อย่างดียิ่ง

แบบสัมภาษณ์การวิจัย ระยะที่ 1

เรื่อง สภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คำชี้แจง

1. การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปริญญานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต เรื่องแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคศึกษาวัดและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ 2)ศึกษานิเทศก์หรือบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

3. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ เรื่องสภาพการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ จะนำไปใช้ประกอบการศึกษาเท่านั้น และข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ รายงานการวิจัยจะนำเสนอผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ไม่สามารถเชื่อมโยงถึงท่านเป็นรายบุคคล จึงไม่เกิดผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบันในกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 ผู้อำนวยการกลุ่ม ศึกษานิเทศก์ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน (เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)
 น้อยกว่า 1 ปี 1 – 4 ปี 5 – 8 ปี มากกว่า 8 ปี
6. ผู้สัมภาษณ์.....
7. วัน/เวลาสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านมีการดำเนินการอย่างไร เมื่อได้รับผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. ใครเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ และมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ
 - 3.2 การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา
 - 3.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 3.4 การนิเทศ และประเมินผล
 - 3.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่านมีอุปสรรค ปัญหาในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการหรือไม่อย่างไร
5. ในการจัดทำแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร

แบบสัมภาษณ์การวิจัย ระยะที่ 2

เรื่อง ความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง

1. การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปฏิญาณนิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต เรื่อง แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาควิชาการวัดและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการที่คาดหวังของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

3. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ เรื่อง ความคาดหวังต่อการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ จะนำไปใช้ประกอบการศึกษาเท่านั้น และข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ รายงานการวิจัยจะนำเสนอผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ไม่สามารถเชื่อมโยงถึงท่านเป็นรายบุคคล จึงไม่เกิดผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. สังกัด.....
3. ตำแหน่ง.....
4. ผู้สัมภาษณ์.....
5. วัน/เวลาสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ท่านคาดหวังให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีแนวทางการดำเนินการเพื่อใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบหรือสารสนเทศที่เกิดขึ้นจากการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อย่างไร

2. ท่านคาดหวังให้ผู้ใด/กลุ่มงานใดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม

3. ท่านคิดว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีวิธีการ กลยุทธ์ใดในการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ

4. ท่านคิดว่ากลุ่มงานใดควรมีส่วนเกี่ยวข้องหลักในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ และควรมีบทบาทอย่างไรในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว

5. ท่านคิดว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในภาพรวมอย่างไร และตามขอบข่ายงานด้านวิชาการใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดแผนงานโครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

6. ท่านคิดว่าอะไรเป็นปัจจัยสำคัญในการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แบบสอบถามการวิจัย ระยะที่ 2

แบบตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สังกัด.....

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านประเมินแนวทางทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ โดยพิจารณารายละเอียดจากคู่มือการใช้แนวทางฯ แล้วประเมินตามประเด็นต่างๆ ตามรายการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลประเมิน ผลการประเมินระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด, 4 หมายถึง มาก, 3 หมายถึง ปานกลาง, 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข
	5	4	3	2	1	
1. วัตถุประสงค์ของแนวทางฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม						
2. หลักการที่ใช้ในแนวทางฯ สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม						
3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในแนวทางฯ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
4. นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทางมีความชัดเจนและเหมาะสม ทำให้เข้าใจคำศัพท์สำคัญที่						

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข
	5	4	3	2	1	
เกี่ยวข้องกับหรือนำแนวทางฯ ไปใช้						
5. การอธิบายรายละเอียดของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจนและเหมาะสม						
6. การอธิบายรายละเอียดการดำเนินการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แสดงให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้						
7. ผู้ส่วนเกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตามแนวทางฯ อธิบายไว้อย่างชัดเจน ถูกต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
8. เงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางฯ ช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้						
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางฯ ในการวางนโยบายกลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการได้						
10. ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความน่าเชื่อถือ						
11. สารสนเทศที่ได้จากผลการประเมิน						

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข
	5	4	3	2	1	
มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามี ความชัดเจน						
12. ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามีการให้ข้อเสนอแนะที่มี ความเป็นไปได้สอดคล้องกับบริบท						

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบสนทนากลุ่มการวิจัย ระยะที่ 3

เรื่อง การตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

วัน/เวลาสัมภาษณ์.....

รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางการใช้ผลฯ ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ การกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานด้านวิชาการได้
2. แนวทางการใช้ผลฯ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สามารถนำไปปฏิบัติได้
3. คู่มือการใช้แนวทางการใช้ผลฯ อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้
4. แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาแนวทางฯ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. ที่มาและวัตถุประสงค์ของแนวทางฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม
6. นิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจนและเหมาะสมที่ทำให้เข้าใจคำศัพท์ที่สำคัญกับการนำแนวทางฯ ไปใช้
7. หลักการของการนำผลไปใช้ฯ ชัดเจนและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
8. การอธิบายรายละเอียดของการดำเนินการเพื่อใช้ผลฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม

แบบสอบถามการวิจัย ระยะที่ 3

แบบตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาโท เรื่อง แนวทางการนำผลประเมิน
มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการวัดและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผล
ประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมิน (Stufflebeam, 2018)
ประกอบ ด้วยมาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความ
เหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบต่อคุณภาพผลการประเมิน

3. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน
ของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ และเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1.1 เพศ

(1) ชาย (2) หญิง

1.2 ตำแหน่งปัจจุบัน

- (1) ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 (2) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 (3)ศึกษานิเทศก์

(4) อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด

(1)ปริญญาตรี (2)ปริญญาโท (3)ปริญญาเอก (4) อื่นๆ โปรดระบุ....

1.5 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน (เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)

(1) น้อยกว่า 1 ปี (2) 1 – 4 ปี (3) 5 – 8 ปี (4) 8 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณาแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วประเมินคุณภาพตามประเด็นต่างๆ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลประเมิน ผลการประเมินระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด, 4 หมายถึง มาก, 3 หมายถึง ปานกลาง, 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
	5	4	3	2	1	
1. วัตถุประสงค์ของแนวทางฯ มีความชัดเจนและเหมาะสม						
2. หลักการที่ใช้ในแนวทางฯ สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม						
3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในแนวทางฯ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
4. นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทางมีความชัดเจนและเหมาะสม ทำให้เข้าใจคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวทางฯ ไปใช้						

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข
	5	4	3	2	1	
5. การอธิบายรายละเอียดของแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจนและเหมาะสม						
6. การอธิบายรายละเอียดการดำเนินการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แสดงให้เห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้						
7. ผู้ส่วนเกี่ยวข้องและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตามแนวทางฯ อธิบายไว้อย่างชัดเจน ถูกต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
8. เงื่อนไขและข้อจำกัดของแนวทางฯ ช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้						
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวทางฯ ในการวางนโยบายกลยุทธ์ รวมทั้งเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการได้						
10. ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความน่าเชื่อถือ						
11. สารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความชัดเจน						
12. ผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการให้ข้อเสนอแนะที่มีความเป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับบริบท						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

คู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา
คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตัวอย่าง
คู่มือการดำเนินงานตาม
แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปฏิญานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
 เรื่องแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้
 เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิกา ตั้งประภา

ศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์

โดย นางสาวสิริธร ไหวพริบ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวัด ประเมิน และวิจัยการศึกษา

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

คู่มือการดำเนินงานตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นความสำคัญในการนำผลประเมินที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนหรือพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามแนวทางฯ อย่างถูกต้อง เหมาะสม ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการให้สามารถนำแนวทางฯ ไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนที่ 2 แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนที่ 3 การดำเนินงานตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการนำไปใช้เป็นทิศทางการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการตามที่มุ่งหวังต่อไป

นางสาวสิริธร ไหวพริบ

ผู้จัดทำ

สารบัญ

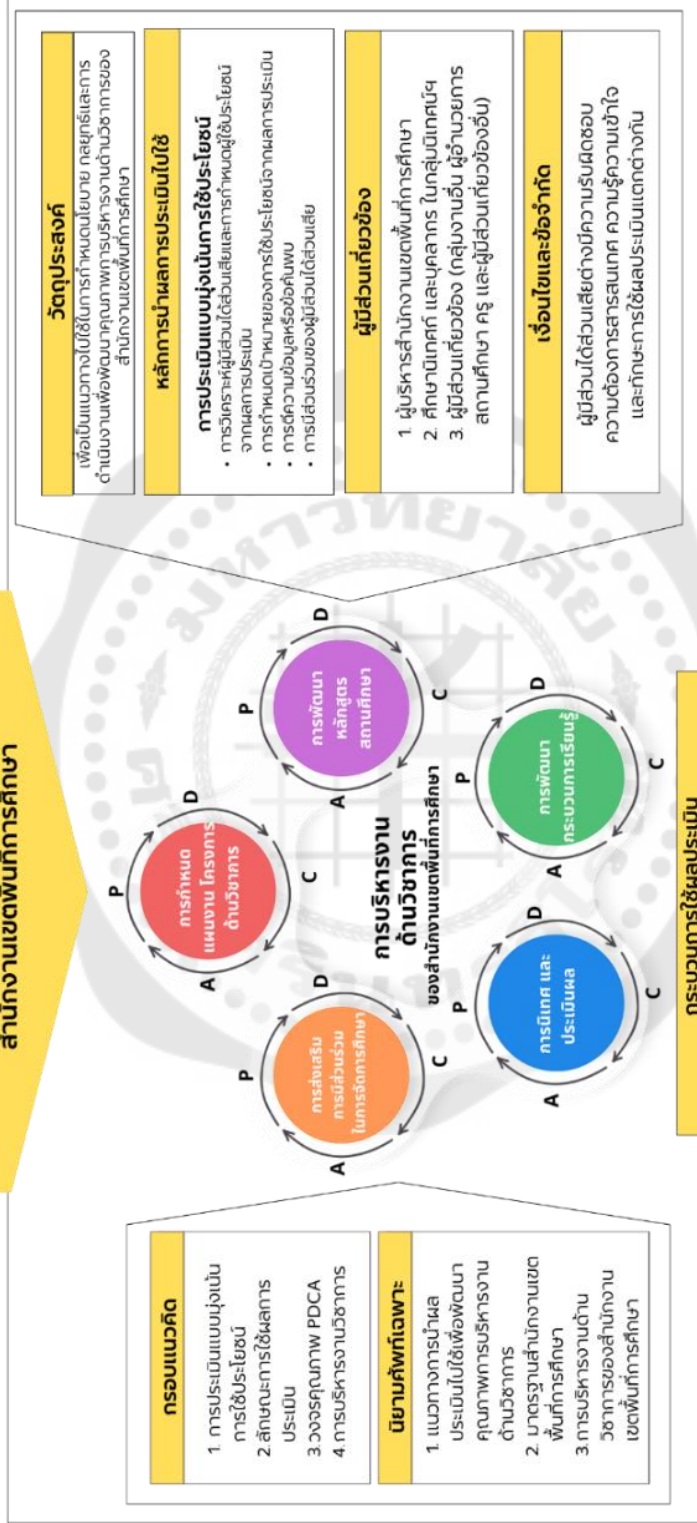
หน้า

ส่วนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของคู่มือ	5
1.3 การพัฒนาแนวทาง	5
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.5 ลักษณะสำคัญเกี่ยวกับแนวทาง	9
ส่วนที่ 2 แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	12
ส่วนที่ 3 การดำเนินงานตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	22

ส่วนที่ 2 แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกรอบในการพัฒนาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำผลไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกระบวนการใช้ผลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA คือ การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan) การใช้ผล การประเมิน (Do) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และนำสู่การบรรลุเป้าหมายของการบริหารงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยแนวทางนั้นจะประกอบด้วยลักษณะสำคัญ คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการ 3) กรอบแนวคิด 4) นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทาง 5) กระบวนการ 6) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 7) เงื่อนไขและข้อจำกัด สรุปได้ดังแผนภาพ 1

ผลการประเมินมาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพประกอบ 1 แสดงแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้

เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และวางแผนการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 หลักการ

2.2.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเป็นหลัก

1) การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการกำหนดผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน (Intended User) ที่ต้องสร้างมีความชัดเจนให้เกิดขึ้นเพื่อนำสู่การกำหนดประเด็นความต้องการใช้ผลการประเมินที่ตรงตามความคาดหวัง อีกทั้งเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเป็นตัวแทนในประเด็นที่สนใจประเมิน ตลอดจนการทราบปฏิสัมพันธ์ ลักษณะความเกี่ยวข้อง และความคิดเห็นของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีต่อโครงการ

2) การกำหนดเป้าหมายของการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินที่จะสะท้อนคุณค่าจากการดำเนินการประเมิน และจะมีแนวทางในการนำข้อค้นพบไปใช้ประโยชน์อย่างไร โดยในตอนนี้สามารถช่วยตรวจสอบถึงประเด็นหรือสิ่งที่ต้องการจากการประเมินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3) การตีความข้อมูลหรือข้อค้นพบที่ต้องสร้างความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ของโครงการให้ผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเพื่อนำสู่การนำไปใช้ประโยชน์จริง

2.2.2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้กระบวนการสร้างความกระตือรือร้น และปฏิภริยาสัมพันธ์ได้ตอบเพื่อนำสู่การปรับใช้ที่เหมาะสม โดยเฉพาะการนำผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินเข้ามามีบทบาทในการร่วมวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อค้นพบร่วมกัน ซึ่งเป็นหัวใจของการประเมินตามแนวทางดังกล่าวที่ต้องการสร้างการมีส่วนร่วมกันระหว่างนักประเมิน ผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน และผู้มีส่วนได้เสียมาร่วมกันขับเคลื่อนกระบวนการบนฐานของการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้สามารถมองได้ว่าการประเมินโดยมุ่งเน้นผู้ใช้ประโยชน์นอกจากจะเป็นการนำผลการประเมินมาสู่การใช้ประโยชน์จริงแล้ว ยังนำสู่การเสริมพลังให้กับภาคที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

2.3 กรอบแนวคิด

แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดกรอบแนวคิดโดยการบูรณาการกรอบต่างๆ ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

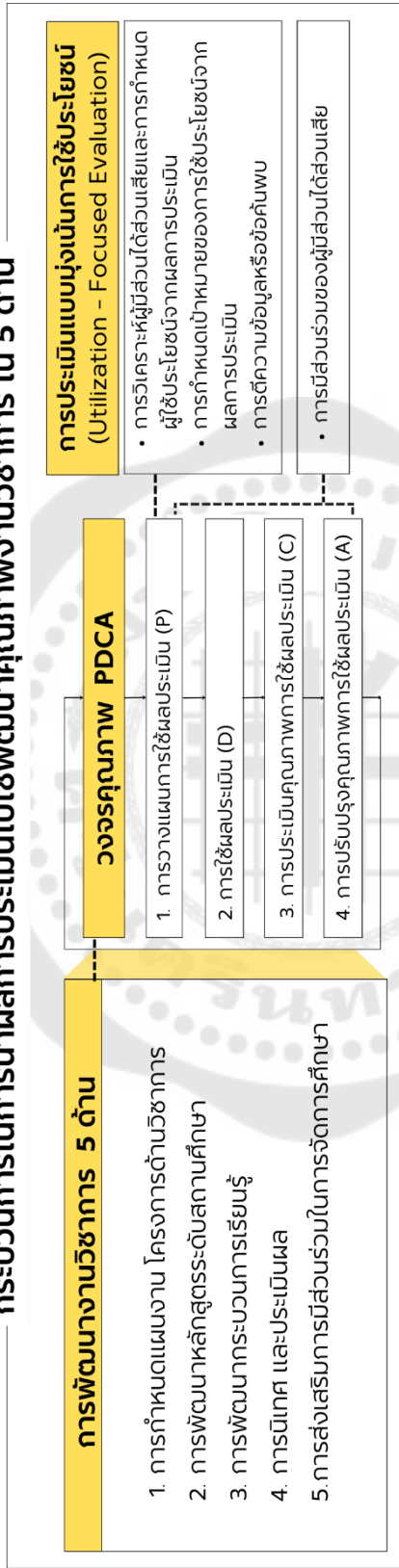
การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ลักษณะการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน และกลไกขับเคลื่อนแนวทางการนำผลประเมินไปใช้

การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ระบุไว้ในประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยมุ่งศึกษางานในบทบาทของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำผลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนหรือปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นกระบวนการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลไกขับเคลื่อนแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานั้น ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) 2) การใช้ผลประเมิน (Do : D) 3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A) ดังภาพประกอบ 9

กระบวนการในการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ใน 5 ด้าน

ภาพประกอบ 10 กรอบแนวคิดกระบวนการนำผลการประเมินมาดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้พัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

2.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในแนวทาง

2.4.1 แนวทางการนำผลประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง แนวทางการใช้ประโยชน์ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นในการประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการตามแนวคิดการประเมินแบบมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization - Focused Evaluation) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกระบวนการใช้ผลที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามวงจรคุณภาพ PDCA คือ การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan) การใช้ผลการประเมิน (Do) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action) ประกอบกับการกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการและบทบาท ตลอดจนเงื่อนไขและข้อจำกัดในการดำเนินการตามแนวทาง

2.4.2 มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นแนวทางกลางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งใช้เป็นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาและเป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผล การบริหารและการจัดการศึกษา

2.4.3 การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมุ่งเน้นขอบข่ายงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นหลัก ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.5 กระบวนการ

กระบวนการใช้ผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การนิเทศ และประเมินผล และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้วางวงจรคุณภาพเดิมมีัง

(Deming Cycle) มาประยุกต์ใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การวางแผนการใช้ผลประเมิน (Plan : P) การใช้ผลประเมิน (Do : D) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Check : C) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (Action : A)

2.5.1 การกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

1.1) ผู้บริหารเสนอผลการประเมินให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานมากขึ้น

1.2) ผู้บริหารใช้ผลการประเมินในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ นโยบาย และวางแผนการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคต

1.3) ผู้บริหารจัดประชุมเพื่อตีความ วิเคราะห์ผลการประเมิน ยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมิน และหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกันกับบุคลากร

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา โดยใช้สารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมิน

2.2) ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรจัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ

2.3) ผู้บริหารกำหนดผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน เป็นผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา

2.4) ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าแผนงาน โครงการด้านวิชาการ มีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และคุณภาพของแผนงาน โครงการจากการใช้ผลประเมินมา กำหนดเป็นอย่างไร รวมทั้งนำไปวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาจัดทำแผนงานโครงการด้านวิชาการ

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามา มีส่วนในการรับรู้ เข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับในการใช้ผลประเมินในการวางแผนงาน โครงการด้านวิชาการ เพื่อปรับปรุงการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ

2.5.2 การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดประชุมพิจารณาผลการประเมินเพื่อวางแผนการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำ สาระหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2) นิเทศ ติดตามให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาตามแผนพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา มีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนาหลักสูตรระดับ สถานศึกษาเป็นอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาหลักสูตร ระดับสถานศึกษา

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

4.1) กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาหลักสูตร ระดับสถานศึกษา ร่วมกับครูและผู้บริหารสถานศึกษา

4.2) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามา ร่วมสะท้อนผลการขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาและเป้าหมายการใช้ผลประเมิน เพื่อปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรับกลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ ผลประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรในระยะต่อไป

2.5.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

วางแผนการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ร่วมกับหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการเรียนรู้ และดำเนินการร่วมกันกับสถานศึกษา

2) การใช้ผลประเมิน (D)

พัฒนาและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้เป็น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา เพื่อเป็นแนวทางแก่สถานศึกษา ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาแก่สถานศึกษา

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นอย่างไร รวมทั้งนำไปวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามาร่วมสะท้อนผล สรุปผลและรายงานการใช้ผลประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม

2.5.4 การนิเทศ และประเมินผล

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

ให้สถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนใช้ผลประเมินพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศการดำเนินงานของสถานศึกษา การวัดและการประเมินผลการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2) การใช้ผลประเมิน (D)

2.1) จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด พัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและผู้บริหาร

สถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้พัฒนากระบวนการนิเทศ

2.2) พัฒนาแนวทางการวัดและการประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์การดำเนินงานจากการวิเคราะห์ผลประเมิน

2.3) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการ ตลอดจนนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงานระบบประกันภายในแก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.4) ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศ การวัดและการประเมินผลการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนาระบบการต่างๆ เป็นอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาการนิเทศ และประเมินผล

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและรายงานการใช้ผลประเมินในการพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ผู้บริหารพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมิน รวมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลพัฒนาการนิเทศและประเมินผล

2.5.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1) การวางแผนการใช้ผลประเมิน (P)

เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาและ/หรือองค์กรอื่นเข้ามามีส่วนในการรับรู้และมีความเข้าใจในผลประเมิน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ และร่วมวางแผนพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการ

2) การใช้ผลประเมิน (D)

การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผลประเมิน และรายงานการวิเคราะห์ผลแก่สถานศึกษาและองค์กรอื่นให้รับรู้ถึงผลการประเมิน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญหรือการจุดประกายความคิดเชิงประเมินให้ซึมซับเข้าสู่วัฒนธรรมการดำเนินงานของหน่วยงานสร้างการเรียนรู้และความเป็นเจ้าของผลการประเมิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม พลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษา

3) การประเมินคุณภาพการใช้ผลประเมิน (C)

ผู้บริหารร่วมกันกับบุคลากรประเมินว่าการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์หรือไม่ และผลจากการใช้ผลประเมินมาพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ผลประเมินมาพัฒนาการนิเทศ และประเมินผล

4) การปรับปรุงคุณภาพการใช้ผลประเมิน (A)

สรุปผลและรายงานการใช้ผลประเมินในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขการใช้ผลประเมินให้เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ในการอำนวยความสะดวกการใช้ประโยชน์ผลประเมินของผู้บริหาร

2.6 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ตำแหน่งงาน	บทบาทหน้าที่
1. ผู้บริหาร การศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา หรือรอง ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา	1. นำผลการประเมินมาใช้ในการประเมิน กลยุทธ์และนโยบายของตนเอง และใช้ กำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานด้านวิชาการของ หน่วยงาน 2. สนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการนำผล ประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการ บริหารงานด้านวิชาการ โดยใช้หลักการ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ตำแหน่งงาน	บทบาทหน้าที่
		มีส่วนร่วม 3. ใช้กำกับ ติดตามการขับเคลื่อน ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานด้านวิชาการ
2. บุคลากร ทางการศึกษา	ศึกษานิเทศก์และบุคลากรใน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษา	1. ใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานด้านวิชาการร่วมกับ ผู้บริหารและสถานศึกษา 2. ใช้วางแผนพัฒนารูปแบบหรือแนว ทางการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ของสถานศึกษา 3. จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ พัฒนากระบวนการนิเทศ กำกับติดตาม 4. ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการใช้ ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการ บริหารงานด้านวิชาการ
3. ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	กลุ่มงานอื่น ผู้อำนวยการ สถานศึกษา ครู และผู้มีส่วน เกี่ยวข้องอื่น	1. รับรู้และทำความเข้าใจสภาพการ ดำเนินงานของหน่วยงานจากผลการ ประเมิน 2. เข้าไปมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมทำและ ร่วมรับผิดชอบในการประเมิน เพื่อให้ เกิดการใช้ผลประเมินที่เหมาะสมและ ตรงตามความต้องการ

2.7 เจ็อนไขและข้อจำกัด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ผลการประเมินมีหลากหลาย โดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เช่นในหน่วยงานหรือองค์กรอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัจจัยของผู้บริหารในระดับนโยบายหรือหน่วยงานส่วนกลาง ผู้บริหารของสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรระดับปฏิบัติงาน ภาคส่วนอื่นหรือชุมชนในพื้นที่บริการต่างเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อในการจัดการศึกษา การใช้ประโยชน์ผลการประเมินจึงต้องคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องของแต่ละกลุ่ม แต่ละระดับ ซึ่งต่างมีความรับผิดชอบ ความต้องการสารสนเทศ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้ผลประเมินแตกต่างกัน จึงควรมีขั้นตอนในการกำหนดผู้ใช้ประโยชน์ ผลประเมินในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกับตามสถานภาพของกลุ่มผู้ใช้

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานตามแนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. การนำผลประเมินฯ ไปใช้ในการกำหนดแผนงาน โครงการด้านวิชาการ

ผู้บริหาร	บุคลากรทางการศึกษา
เสนอผลการประเมินให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานมากขึ้น (P)	สร้างความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการของหน่วยงานจากผลประเมิน (P)
วางแผนกลยุทธ์ กำหนดนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคตจากผลประเมิน (P)	กำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านวิชาการในอนาคตจากผลประเมิน (P)
ยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมิน และหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด (D)	ทบทวนการบริหารงานด้านวิชาการ ก่อนหน้าของหน่วยงาน เพื่อยืนยันภาพความสำเร็จของการดำเนินงานจากผลประเมิน (D)
จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการใช้อย่างชัดเจน (D)	กำหนดแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด (D)

ผู้บริหาร	ศึกษานิเทศก์
<p>จัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านวิชาการ (D)</p>	<p>จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน ด้านวิชาการ และแนวทางการใช้ข้อมูลที่ได้ จากการวิเคราะห์ผลการประเมิน (D)</p>
<p>เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษา และ/หรือองค์กรอื่นเข้ามามีส่วนในการรับรู้ และมีความเข้าใจในผลประเมิน สามารถ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประเมิน เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริม ให้เกิดพลังขับเคลื่อนการพัฒนา คุณภาพงานวิชาการของเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งร่วมวางแผนพัฒนาการดำเนินงาน ด้านวิชาการ (A)</p>	<p>จัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา (D)</p>
	<p>ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน ด้านวิชาการ (D)</p>

ภาคผนวก ง

หนังสือรับรองการทำวิจัยธรรมในมนุษย์

MF-04-version-2.0

วันที่ 18 ต.ค. 61

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและไบนยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G- 333/2564E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาว สิริธร ไหวพริบ

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์

เอกสารที่รับรอง: 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 13 สิงหาคม 2564
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 13 สิงหาคม 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 13 สิงหาคม 2564
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 13 สิงหาคม 2564

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

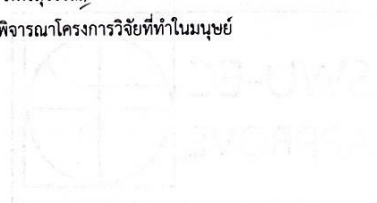
(แพทย์หญิงสุรพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E/G-333/2564

วันที่ให้การรับรอง : 13/08/2564

วันหมดอายุใบรับรอง : 13/08/2565

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G-333/2564E (ต่อใบรับรองครั้งที่ 1)

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง : แนวทางการนำผลประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานด้านวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชื่อผู้วิจัยหลัก : นางสาวสิริธร ไหวพริบ

สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารที่เสนอพิจารณาทบทวน :

แบบรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย เพื่อขอต้ออายุการรับรอง ฉบับลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2565

วันที่ประชุม : 17 สิงหาคม 2565 การประชุมครั้งที่ : 8/2565

ผลการพิจารณา : รับรอง

ข้อเสนอแนะ : โปรดปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการดำเนินงานโครงการวิจัยในมนุษย์ช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19)

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทนตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/G/E-333/2564

วันที่ให้การรับรอง : 14/08/2565

วันหมดอายุใบรับรอง : 13/08/2566

ประวัติผู้เขียน

